

Група КРЕДОБАНК

**Консолідована фінансова звітність за
Міжнародними стандартами фінансової звітності
та звіт незалежних аудиторів**

31 грудня 2021 року

ЗМІСТ

КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Консолідований звіт про фінансовий стан.....	3
Консолідований звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід	4
Консолідований звіт про зміни власного капіталу.....	5
Консолідований звіт про рух грошових коштів	6

Примітки до консолідованої фінансової звітності

1 Вступ	7
2 Економічне середовище, в якому працює Група	8
3 Основні принципи облікової політики	9
4 Основні облікові оцінки та судження при застосуванні облікової політики	35
5 Вибуття та об'єднання бізнесів	36
6 Готівкові кошти та кошти в Національному банку України	36
7 Заборгованість інших банків	36
8 Кредити та аванси клієнтам	38
9 Цінні папери	46
10 Інвестиційна нерухомість	48
11 Основні засоби	49
12 Нематеріальні активи	50
13 Інші фінансові активи	51
14 Інші нефінансові активи	53
15 Заборгованість перед іншими банками	53
16 Кошти клієнтів	54
17 Кошти інших фінансових організацій	55
18 Випущені боргові цінні папери	56
19 Інші фінансові зобов'язання	56
20 Інші нефінансові зобов'язання	56
21 Статутний капітал	57
22 Інший сукупний дохід, відображені в компонентах капіталу	57
23 Процентні доходи та витрати	58
24 Комісійні доходи та витрати	58
25 Витрати на формування резервів за кредитними збитками	59
26 Інші операційні доходи	59
27 Адміністративні та інші операційні витрати	60
28 Податок на прибуток	60
29 Чистий та скоригований прибуток на акцію	61
30 Сегментний аналіз	62
31 Управління фінансовими ризиками	65
32 Управління капіталом	74
33 Умовні та інші зобов'язання	76
34 Розкриття інформації про справедливу вартість	78
35 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки	81
36 Операції з пов'язаними сторонами	82
37 Події після дати балансу	84
ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ	87

ГРУПА КРЕДОБАНК
Консолідований звіт про фінансовий стан

У тисячах гривень	Прим.	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Активи			
Готівкові кошти та кошти в Національному банку України	6	4 817 011	2 173 743
Заборгованість інших банків	7	2 279 441	2 058 505
Кредити та аванси клієнтам	8	16 803 942	13 292 297
Цінні папери	9	7 814 347	6 187 229
Передоплата з поточного податку на прибуток		35	20
Відстрочений актив з податку на прибуток	28	46 890	43 004
Інвестиційна нерухомість	10	11 771	14 054
Нематеріальні активи	12	223 701	176 188
Основні засоби	11	935 950	1 007 493
Інші фінансові активи	13	149 124	153 702
Інші нефінансові активи	14	129 535	132 944
Всього активів		33 211 747	25 239 179
Зобов'язання			
Заборгованість перед іншими банками	15	3 712 083	2 839 280
Кошти клієнтів	16	24 508 620	18 310 853
Кошти інших фінансових організацій	17	101 080	328 139
Випущені боргові цінні папери	18	486 123	384 810
Зобов'язання з поточного податку на прибуток		32 650	33 784
Інші фінансові зобов'язання	19	254 803	246 528
Інші нефінансові зобов'язання	20	168 294	166 801
Всього зобов'язань		29 263 653	22 310 195
Капітал			
Статутний капітал	21	2 248 969	2 248 969
Резервний та інші фонди		680 551	185 180
Резерв переоцінки основних засобів		103 301	108 280
Резерв переоцінки цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		114 155	83 744
Нерозподілений прибуток		801 118	302 811
Всього капіталу		3 948 094	2 928 984
Всього зобов'язань та капіталу		33 211 747	25 239 179

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 29 березня 2022 року.

Є.Я. Шугаєв
 Голова Правління

В. Лотоцький
 Головний бухгалтер

ГРУПА КРЕДОБАНК

Консолідований звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід

У тисячах гривень	Прим.	2021 рік	2020 рік
Процентні доходи, розраховані з використанням методу ефективного відсотка	23	2 521 515	2 267 743
Інші процентні доходи	23	157 953	157 862
Процентні витрати	23	(691 310)	(644 221)
Чистий процентний дохід		1 988 158	1 781 384
Комісійні доходи	24	739 436	634 962
Комісійні витрати	24	(190 752)	(161 924)
Результат від торгових операцій з іноземною валютою		76 239	79 892
Результат від переоцінки іноземної валюти		7 801	1 982
Результат від припинення визнання цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		5 910	3 774
Результат від припинення визнання фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю		23 949	12 976
Витрати на формування резервів за кредитними збитками	25	(198 155)	(363 453)
Резерв за зобов'язаннями		(6 172)	(1 348)
Інші операційні доходи	26	50 239	50 345
Витрати на виплати працівникам	27	(674 321)	(625 215)
Витрати на знос та амортизацію	11,12	(324 811)	(316 434)
Адміністративні та інші операційні витрати	27	(526 510)	(454 742)
Прибуток до оподаткування		971 011	642 199
Витрати з податку на прибуток за рік	28	(175 565)	(116 336)
Прибуток за рік		795 446	525 863
Інший сукупний дохід			
<i>Статті, що можуть бути надалі перекласифіковані до прибутків або збитків</i>			
Фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід			
- Чиста зміна справедливої вартості фінансових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	22	36 321	7 747
- Чиста зміна справедливої вартості фінансових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, перекласифікована в чистий прибуток або збиток	22	(5 910)	(3 779)
Переоцінка основних засобів	22	-	102
Інший сукупний дохід за рік		30 411	4 070
Всього сукупний дохід за рік		825 857	529 933
Чистий та скоригований прибуток на акцію, що належить акціонерам Групи (у гривнях на акцію)	29	0,0035	0,0023

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 29 березня 2022 року.

Є.Я. Шугаєв
Голова Правління

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

ГРУПА КРЕДОБАНК

Консолідований звіт про зміни власного капіталу

Прим.	Статутний капітал	Резервний та інші фонди	Резерв переоцінки цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Резерви переоцінки основних засобів	Нерозподіле- ний прибуток	Всього капіталу
У тисячах гривень						
Залишок на 1 січня 2020 року	2 248 969	131 373	79 776	111 747	(172 814)	2 399 051
Прибуток за рік	-	-	-	-	525 863	525 863
Інший сукупний дохід	22	-	3 968	102	-	4 070
Всього сукупний дохід за 2020 рік			3 968	102	525 863	529 933
Розподіл прибутку до резервного та інших фондів	-	53 807	-	-	(53 807)	-
Перенесення резерву переоцінки приміщень до нерозподіленого прибутку при вибутті приміщень	-	-	-	(3 569)	3 569	-
Залишок на 31 грудня 2020 року	2 248 969	185 180	83 744	108 280	302 811	2 928 984
Прибуток за рік	-	-	-	-	795 446	795 446
Інший сукупний дохід	22	-	30 411	-	-	30 411
Всього сукупний дохід за 2021 рік			30 411		795 446	825 857
Розподіл прибутку до резервного та інших фондів	-	495 371	-	-	(495 371)	-
Перенесення резерву переоцінки приміщень до нерозподіленого прибутку при вибутті приміщень	-	-	-	(4 979)	4 979	-
Результат вибуття учасника Групи	-	-	-	-	-	193 253
Залишок на 31 грудня 2021 року	2 248 969	680 551	114 155	103 301	801 118	3 948 094

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 29 березня 2022 року.

Є.Я. Шугаєв
Голова Правління

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

ГРУПА КРЕДОБАНК
Консолідований звіт про рух грошових коштів*

<i>У тисячах гривень</i>	<i>Прим.</i>	<i>2021 рік</i>	<i>2020 рік</i>
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані		2 916 221	2 314 504
Проценти сплачені		(679 826)	(695 820)
Виплати та комісійні отримані		728 107	630 865
Виплати та комісійні сплачені		(190 752)	(161 924)
Результат торгових операцій з іноземною валютою		76 239	79 892
Інший операційний дохід, отриманий		43 144	45 787
Витрати, пов'язані з працівниками, сплачені		(676 753)	(615 936)
Адміністративні та інші операційні витрати, сплачені		(521 157)	(434 566)
Податок на прибуток, сплачений		(180 600)	(129 080)
Грошові потоки, отримані/(сплачені) від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях			
Чисте (збільшення)/зменшення заборгованості інших банків		15 093	(24 563)
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та авансів клієнтам		(4 093 793)	(1 247 622)
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових та нефінансових активів		25 778	(104 657)
Чисте збільшення/(зменшення) заборгованості перед іншими банками		904 889	964 470
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів		6 689 691	3 178 950
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових та нефінансових зобов'язань		(14 584)	28 772
Чисті грошові кошти, отримані/(використані) від операційної діяльності		5 041 697	3 829 072
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Придбання цінних паперів		(7 226 147)	(6 341 418)
Надходження від реалізації та погашення цінних паперів		5 464 797	3 705 843
Придбання приміщень та обладнання	11	(70 739)	(123 311)
Надходження від продажу приміщень та обладнання	11	16 142	14 735
Придбання нематеріальних активів	12	(149 587)	(119 369)
Чисті грошові кошти, отримані/(використані) від інвестиційної діяльності		(1 965 534)	(2 863 520)
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Повернення коштів інших фінансових організацій	17	-	(54 889)
Надходження від розміщення власних боргових цінних паперів	18	119 748	2 503
Викуп випущених власних боргових цінних паперів	18	(16 372)	(2 445)
Зобов'язання за договорами оренди сплачені		(77 674)	(73 098)
Чисті грошові кошти, отримані/(використані) від фінансової діяльності		25 702	(127 929)
Вплив зміни курсу обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		(221 183)	440 551
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		2 880 682	1 278 174
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	6	4 201 484	2 923 310
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	6	7 082 166	4 201 484

* Консолідований звіт про рух грошових коштів підготовлений за прямим методом

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 29 березня 2022 року.

Є.Я. Шугаєв
Голова Правління

В. Лотоцький
Головний бухгалтер

1 Вступ

Ця консолідована фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності та відповідно до вимог Національного Банку України щодо складання та оприлюднення фінансової звітності банків України за 2021 фінансовий рік для Акціонерного товариства «Кредобанк» (далі – «Банк») і його дочірньої компанії - Товариства з обмеженою відповідальністю «КРЕДОЛІЗИНГ» (разом далі – «Група»).

Станом на 31 грудня 2020 року Група включала дочірню компанію Банку, ТОВ «Фінансова компанія «Ідея Капітал». 27 липня 2021 року відбулось припинення участі АТ «КРЕДОБАНК» в ТОВ ФК «Ідея Капітал» шляхом відчуження (передачі) 100 % частки у статутному капіталі до ТОВ «ФК «Приватні інвестиції», яке також входить до складу Групи РКО ВР.

Протягом звітного періоду органи управління АТ «КРЕДОБАНК» ухвалили рішення про розвиток діяльності на суміжному ринку фінансових послуг у формі окремої юридичної особи. У серпні 2021 року за рішенням Наглядової Ради АТ «КРЕДОБАНК» було створено та пройшло державну реєстрацію дочірнє товариство Банку – ТОВ «КРЕДОЛІЗИНГ». Предметом діяльності цього товариства, 100% капіталу якого належить АТ «КРЕДОБАНК», є надання фінансових послуг, а саме лізингу, факторингу, надання коштів у позику. У листопаді 2021 року ТОВ «КРЕДОЛІЗИНГ» отримало ліцензії на надання фінансових послуг та було внесено Національним банком України до Державного реєстру фінансових установ.

Банк зареєстрований в Україні та є резидентом України. Банк є акціонерним товариством з обмеженою відповідальністю акціонерів, обмеженою часткою акцій, що їм належать, і був утворений відповідно до законодавства України. Банк був заснований у формі акціонерного товариства у 1990 році. Банк був спочатку зареєстрований Державним банком СРСР і перереєстрований Національним банком України (НБУ) 14 жовтня 1991 року під назвою «Західно-Український Комерційний Банк». У 2002 році назву Банку було змінено на АТ «Кредит Банк (Україна)». У листопаді 2005 року акціонери Банку прийняли рішення про зміну назви Банку на «Кредобанк». За рішенням позачергових загальних зборів акціонерів від 26 листопада 2009 року, у зв'язку із приведенням своєї діяльності у відповідність до вимог Закону України «Про акціонерні товариства», Банк змінив назву на Публічне Акціонерне Товариство «КРЕДОБАНК».

Станом на та 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року безпосередньою материнською компанією Банку є РКО Bank Polski S.A. (Польща). Банк входить до складу Групи РКО Bank Polski (далі – «Група РКО ВР»). Найбільшим акціонером Групи РКО ВР є Міністерство державних активів Республіки Польща, що здійснює контроль над РКО ВР S.A., оскільки володіє 29,43% часткою в статутному капіталі РКО ВР S.A. Частка інших акціонерів РКО ВР S.A. не перевищує 10% голосуючих акцій. Банк не проводить спільніх транзакцій з Міністерством державних активів Республіки Польща. Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року РКО Bank Polski S.A. є власником всіх акцій Банку.

Основна діяльність. Основна діяльність Банку включає комерційні банківські операції та обслуговування фізичних та юридичних осіб в Україні.

Банк здійснює свою діяльність відповідно до Ліцензії на здійснення банківських операцій №43, виданої НБУ 11 жовтня 2011 року. Ця ліцензія надає Банку право здійснювати банківські операції, у тому числі валютні операції. Банк також має Ліцензії на здійснення депозитарної діяльності від 10 жовтня 2013 року та Ліцензії на здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами від 7 листопада 2012 року. Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (реєстраційне свідоцтво №051 від 19 жовтня 2012 року), що діє відповідно до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23 лютого 2012 року (зі змінами).

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує відшкодування коштів за вкладами до 200 тисяч гривень на одну особу у разі ліквідації банку.

Станом на та 31 грудня 2021 року Банк має 82 відділення (у 2020 році – 82 відділення) в Україні.

У 2021 році середньооблікова кількість штатних працівників Банку склала 1739 працівників (у 2020 році - 1846 працівників)

АТ «КРЕДОБАНК» здійснює свою діяльність відповідно до Стратегії на 2021-2023 роки, затвердженої Наглядовою Радою Банку. Головними стратегічними цілями АТ «КРЕДОБАНК» є досягнення високого рівня віддачі на капітал, що забезпечить потенціал для нарощування масштабу діяльності; збільшення загальної кількості клієнтів до 1 мільйона у всіх сегментах; зростання рівня задоволеності клієнтів та їх активності; збільшення частки в обслуговуванні зовнішньо-торгівельного обороту між Україною та Польщею; швидке реагування IT на потреби бізнесу та підвищення надійності ключових IT-систем; утримання помірного апетиту на ризик, зростання операційної ефективності; підвищення рівня заангажованості та задоволеності працівників.

---

1 Вступ (продовження)

Місія Банку – бути надійним фінансовим партнером для клієнтів і привабливим роботодавцем для працівників. Завдяки спеціалізації і концентрації ресурсів Банк прагне досягти і підтримувати довгострокову стабільність бізнесу, забезпечуючи тим самим рентабельність інвестицій своїх акціонерів.

Юридична адреса та місце здійснення діяльності. Юридична адреса та місце здійснення діяльності Банку:

вул. Сахарова, 78
79026 м. Львів, Україна.

Валюта подання фінансової звітності. Цю консолідований фінансову звітність подано в тисячах гривень, якщо не зазначено інше.

2 Економічне середовище, в якому працює Група

У 2021 році на економіку та банківський сектор в Україні продовжували чинити значний вплив суспільно-політичні та зовнішньополітичні події, що розпочалися у попередніх роках, зокрема:

- частина території України (в межах Автономної республіки Крим) залишалась тимчасово окупованою Російською Федерацією внаслідок анексії, не визнаної міжнародним співтовариством (Резолюція Генеральної Асамблей ООН про територіальну цілісність України № 68/262 від 27 березня 2014 року, Резолюція Генеральної Асамблей ООН № 71/205 від 19 грудня 2016 року щодо ситуації з правами людини в тимчасово окупованому Криму);
- на частині території України (в межах окремих районів Донецької та Луганської областей) тривало збройне протистояння та воєнні дії з сепаратистськими угрупованнями, підтримуваними з-за кордону. Українська влада продовжувала антитерористичну операцію із застосуванням армії та правоохоронних органів. З кінця 2015 року активність військових дій в регіоні істотно зменшилась внаслідок «Мінських домовленостей». Станом на дату затвердження звітності окремі райони Донецької та Луганської областей залишаються під контролем сепаратистських угруповань, а українська влада наразі не має можливості забезпечити виконання законів України на цій території.

Зазначені обставини унеможливлюють нормальну бізнес-діяльність українських банків та компаній на території Автономної республіки Крим та частині території Донецької та Луганської областей.

Ключовим чинником, який впливав на світову та українську економіку у 2021 році залишалася пандемія коронавірусу COVID-19. Відповідаючи на загрозу коронавірусу для охорони здоров'я, українські урядові органи продовжували вживати заходів щодо стримування епідемії в Україні, у т.ч. в частині обмеження роботи частини торгівельних закладів, готельно-ресторанного бізнесу, розважальних закладів, обмеження транскордонних поїздок тощо. Уряд приймав рішення про неодноразове продовження карантину, востаннє він був продовжений до 31 березня 2022 року.

Обмежувальні заходи, запроваджені через пандемію COVID-19 більшістю країн світу та Урядом України, мали і продовжують здійснювати негативний вплив на економічну діяльність. Поширення коронавірусу вже призвело до рецесії світової економіки та значного сповільнення економічної активності в Україні. За підсумками 2020 року ВВП України скоротився на -4,2% р/р, у І-му кварталі 2021 року ВВП продовжив скорочуватись (-2,2% у річному обрахунку). У ІІ-му кварталі 2021 року зростання ВВП склало 5,7% р/р, у ІІІ-му кварталі темпи зростання уповільнілись до 2,7% р/р, але відновилися у ІV-му кварталі до 5,9% р/р (за попередньою оцінкою). Серед позитивних чинників, що сприяють відновленню економіки України, є високий урожай зернових культур, стійкий споживчий попит та деяке пожвавлення інвестиційної активності на тлі сприятливої зовнішньої цінової кон'юнктури на товари українського експорту.

Інфляція за підсумками 2021 року істотно прискорилася з 5,0% р/р у грудні 2020 року до 10,0% р/р у грудні 2021 року під випливом ряду факторів, як внутрішнього, так і зовнішнього характеру. Національний банк України після періоду пом'якшення монетарної політики протягом 2019-2020 рр. був змушений перейти у 2021 році до більш жорсткої монетарної політики для повернення інфляції до встановлених середньострокових цілей. З цією метою в березні 2021 року НБУ підвищив облікову ставку на 0,5 п.п до 6,5%, у квітні – на 1,0 п.п. до 7,5% річних, у липні – на 0,5 п.п. до 8,0% річних, у вересні – на 0,5 п.п. до 8,5% річних та у грудні – на 0,5 п.п. до 9,0% річних.

2 Економічне середовище, в якому працює Група (продовження)

За останнім макроекономічним прогнозом Національного банку України економіка у 2022 році продовжить зростання з темпами зростання ВВП на рівні 3,4%, при одночасному уповільненні інфляції до 7,7% р/р. При цьому запровадження нових обмежувальних заходів в умовах ускладнення епідеміологічної ситуації в Україні може мати негативний вплив на діяльність банківського сектору України та АТ «КРЕДОБАНК», його фінансовий результат. Ступінь впливу ситуації на українські банки буде залежати від подолання пандемії у світовому та національному масштабі, строків та темпів проведення вакцинації, ймовірності повторного запровадження обмежувальних заходів, ризиків зовнішнього фінансування, заходів українських органів влади та політики Національного банку України.

Наприкінці IV-го кварталу 2021 року істотно посилився інший суттєвий ризик для економіки та фінансового сектору України, пов’язаний із накопиченням військ Російської федерації поблизу кордонів України та загрозою ескалації воєнного конфлікту, який може суттєво погіршити інвестиційну привабливість України та очікування всіх економічних агентів.

Хоча управлінський персонал вважає, що він вживає належні заходи на підтримку стабільності діяльності Групи, необхідні за існуючих обставин, ризик військової агресії та ризик «нової хвилі» поширення пандемії в Україні та світі та зумовлених цим кризових явищ у діловому середовищі може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Групи, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Ця консолідована фінансова звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Групи. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятися від оцінок управлінського персоналу.

3 Основні принципи облікової політики**Основа подання інформації**

Ця консолідована фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та відповідно до вимог Національного Банку України щодо складання та оприлюднення фінансової звітності банків України на основі принципу історичної вартості, з коригуваннями на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю та переоцінку будівель й інвестиційної нерухомості, а також цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Основні принципи облікової політики, що використовувались у ході підготовки цієї консолідований фінансової звітності, наведено далі. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх періодів, поданих у звітності, якщо не зазначено інше.

Безперервно діюче підприємство. Керівництво підготувало цю консолідовану фінансову звітність відповідно до принципу подальшого безперервного функціонування. Формуючи таке професійне судження, керівництво врахувало фінансовий стан Групи, свої існуючі наміри, постійну фінансову підтримку з боку материнської компанії, заплановану в бюджеті прибутковість діяльності у майбутньому та доступ до фінансових ресурсів, а також проаналізувало вплив поточної фінансової та економічної ситуації на майбутню діяльність Групи.

Об’єднання бізнесу. Об’єднання бізнесу обліковуються за методом придбання на момент придбання, тобто на дату переходу контролю до Групи.

Група оцінює гудвлі на дату придбання як справедливу вартість виплаченого відшкодування (включаючи справедливу вартість раніше існуючої частки участі в об’єкті придбання суб’єкта господарювання, якщо об’єднання бізнесу здійснюється поетапно) плюс визнана сума будь-якої частки участі в придбаному об’єкті господарювання, що не забезпечує контролю, за вирахуванням чистої визнаної суми (як правило, справедливої вартості) придбаних активів та прийнятих зобов’язань, що можуть бути ідентифіковані.

Відшкодування, виплачене іншій стороні угоди, не включає суми, пов’язані з розрахунками в рамках існуючих раніше господарських відносин. Такі суми, як правило, відображаються у прибутку або збитку. Будь-яке непередбачене відшкодування, що підлягає сплаті, визнається за справедливою вартістю на дату придбання. Якщо непередбачене відшкодування класифіковане у категорію власного капіталу, повторна оцінка його справедливої вартості не проводиться, а виплата відображається у складі власного капіталу. В інших випадках подальші зміни справедливої вартості непередбаченого відшкодування відображаються у прибутку або збитку.

Витрати, пов’язані з придбанням, крім витрат, що відносяться до випуску боргових цінних паперів або акцій, які Група несе у зв'язку з об’єднанням бізнесу, відносяться на витрати в тому періоді, в якому вони понесені.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Консолідована фінансова звітність. Дочірні підприємства – це об'єкти інвестування, що контролюються Групою. Група контролює об'єкт інвестування, якщо вона має можливість або право отримувати доходи від своєї участі в інвестиції та має можливість впливати на доходність завдяки здійсненню своїх повноважень щодо об'єкта інвестування. Зокрема, Група консолідує об'єкти інвестування, яких вона контролює, виходячи з фактичних обставин, включаючи випадки, коли захисні права, які виникають з договорів застави за кредитними операціями, стають значними. Фінансова звітність дочірніх підприємств включається до консолідованої фінансової звітності з дати фактичного початку здійснення контролю до дати фактичного припинення здійснення контролю.

Гудвіл на дату придбання оцінюється як перевищення суми, наведеної в підпункті "а", над сумою, наведеною в підпункті "б", а саме: а) сукупної суми: переданої компенсації, оціненої за справедливою вартістю на дату придбання; суми будь-якої неконтрольованої частки в об'єкті придбання, оціненої за справедливою вартістю; справедливої вартості на дату придбання частки участі в капіталі, раніше утримуваної покупцем (Банком) в об'єкті придбання (дочірній компанії), у разі поетапного об'єднання компаній; б) сальдо сум на дату придбання ідентифікованих придбаних активів і прийнятих зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю.

Дохід від вигідної покупки, що виникає в разі перевищення суми, наведеної в підпункті "б", над сумою, наведеною в підпункті "а", визнається у повній сумі на дату придбання. Перед визнанням доходу від вигідної покупки Банк повторно оцінює правильність ідентифікації всіх придбаних активів, прийнятих зобов'язань, перевіряє процедури оцінки, що були використані ним під час розрахунку.

Компенсація, виплачена за об'єкт придбання, оцінюється за справедливою вартістю переданих активів, випущених інструментів власного капіталу, понесених чи прийнятих зобов'язань, включаючи справедливу вартість активів або зобов'язань, що виникли в результаті угод про умовне відшкодування, але не включаючи витрати, пов'язані з придбанням, такі як оплата консультаційних послуг, юридичних послуг, послуг з проведення оцінки та аналогічних професійних послуг. Витрати на проведення операції, понесені при випуску пайових інструментів, вираховуються із суми власного капіталу; витрати на операцію, понесені у зв'язку з випуском боргових цінних паперів, вираховуються з їх балансової вартості, а всі інші витрати по угоді, пов'язані з придбанням, відносяться на витрати.

Залишки по розрахунках і операції між компаніями Групи та будь-які нереалізовані прибутки та збитки від операцій між компаніями Групи вилучаються під час підготовки консолідованої фінансової звітності. Банк і всі його дочірні компанії застосовують єдину облікову політику відповідно до політики Групи.

Вибуття дочірніх організацій, асоційованих організацій або спільних підприємств. Коли Група втрачає контроль над дочірнім підприємством, вона визнає будь-яку інвестицію, збережену в колишньому дочірньому підприємстві, за її справедливою вартістю на дату втрати контролю, а зміни балансової вартості визнаються у складі прибутку або збитку. Група обліковує всі суми, визнані в іншому сукупному прибутку стосовно цього дочірнього підприємства на такій самій основі, як це вимагалось би в разі продажу відповідних активів чи зобов'язань. Таким чином, якщо прибуток або збиток, раніше визнаний в складі іншого сукупного прибутку, мав би бути перекласифікованим у прибуток чи збиток від вибуття відповідних активів або зобов'язань, Група перекласифікує прибуток або збиток із власного капіталу в прибуток чи збиток.

Фінансові інструменти – основні терміні оцінки

Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю або амортизованою собівартістю залежно від їх класифікації. Нижче описано ці методи оцінки.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі. Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, оцінюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується Групою. Цей принцип дотримується, навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, які утримуються Групою, і якщо заява на розміщення усієї позиції в межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування.

Ринковою ціною котирування, яка використовувалася для оцінки фінансових активів, є поточна ціна попиту; а ринковою ціною котирування, яка використовувалася для фінансових зобов'язань - поточна ціна пропозиції.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Методи оцінки, зокрема, моделі дисконтованих грошових потоків або моделі, що базуються на нещодавніх операціях на ринку на загальних умовах або на фінансових даних об'єктів інвестицій, застосовуються для оцінки справедливої вартості для певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня зовнішня ринкова інформація щодо ціноутворення. Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) перший рівень – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) другий рівень – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосередньо (тобто, ціни) або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та (iii) третій рівень – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних (тобто, оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні спостереження). Переміщення між рівнями ієрархії справедливої вартості відбувається, за припущенням, в кінці звітного періоду (див. Примітку 34).

Амортизована собівартість - це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента за мінусом погашення основної суми боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – за мінусом будь-якого зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей у звіті про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це точна ставка дисконтування розрахункових майбутніх грошових виплат чи надходжень (без врахування майбутніх кредитних збитків) на очікуваний термін дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, на коротший термін до чистої балансової вартості фінансового інструмента.

Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Для придбаних або створених фінансових активів, що є кредитно-знеціненими (POCI) при первісному визнанні ефективна процентна ставка корегується із врахуванням кредитного ризику, тобто розраховується на основі очікуваних грошових потоків при первісному визнанні, а не на основі договірних грошових потоків.

Первісне визнання фінансових інструментів

Фінансові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибуток або збиток при первісному визнанні відображаються за справедливою вартістю. Витрати на операції з придбанням таких фінансових інструментів відображаються за рахунками витрат на дату їх здійснення.

Усі інші фінансові інструменти під час первісного визнання оцінюються за справедливою вартістю, до якої додаються/віднімаються витрати на операції. Витрати на операцію та інші платежі, що безпосередньо пов'язані з визнанням фінансового інструмента, відображаються на рахунках дисконту (премії) за цим фінансовим інструментом.

Найкращим свідченням справедливої вартості фінансового інструменту при первісному визнанні є ціна операції – відшкодування сплачене або отримане за відповідний фінансовий інструмент.

До витрат на операцію належать комісійні, сплачені агентам, консультантам, брокерам і дилерам, збори органам регулювання, фондовим біржам, податки та держмита тощо.

Витрати на операцію та комісійні доходи, що є невід'ємною частиною дохідності фінансового інструмента визнаються в складі фінансового інструмента і враховуються при розрахунку ефективної відсоткової ставки за таким фінансовим інструментом.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Усі операції із придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди «звичайної» купівлі-продажу), визнаються на дату розрахунку. Всі інші операції з придбання визнаються, коли Група стає стороною договору з приводу цього фінансового інструменту.

Класифікація і подальша оцінка фінансових інструментів: категорії оцінки. Група класифікує фінансові активи за такими категоріями:

- фінансові активи, оцінені за амортизованою вартістю (AC);
- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході (FVOCI);
- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку (FVTPL).

Класифікація і подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від: (i) бізнес-моделі Групи, яку вона використовує для управління цими активами, та характеристик грошових потоків, що ініціює фінансовий інструмент.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченнаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і
- його довірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (критерій SPPI) на непогашену частину основної суми.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченнаведеним умовам і не класифікований на розсуд Групи як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів, і
- його довірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (критерій SPPI) на непогашену частину основної суми.

За борговими фінансовими активами, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, прибутки та збитки визнаються в складі іншого сукупного доходу, за винятком таких статей, які визнаються у прибутку чи збитку так само, як і за фінансовими активами, що оцінюються за амортизованою вартістю:

- процентних доходів, розрахованих з використанням методу ефективного відсотка;
- очікуваних кредитних збитків (ECL) і сторно збитків від зменшення корисності; і
- прибутків та збитків від курсових різниць.

Всі фінансові активи, які не відповідають критеріям для їх оцінки за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, як описано вище, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Крім того, при первісному визнанні Група може безповоротно визначити фінансовий актив, який в іншому випадку відповідає вимогам, що підлягають оцінці за амортизованою вартістю або FVOCI, як FVTPL, якщо це усуває або істотно зменшує невідповідності в обліку, які в іншому випадку могли б виникнути.

Інструменти капіталу класифікуються до моделі обліку за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки/збитки. Інструменти капіталу, що не призначені для продажу можуть бути класифіковані до категорії оцінки за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході без подальшої рекласифікації. В момент припинення визнання таких інструментів накопичена в капіталі переоцінка не рекласифікується в прибутки/збитки, а переносяться до іншої статті капіталу. Всі інші інструменти капіталу обліковуються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибутки/збитки.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові зобов'язання оцінюються за амортизованою собівартістю, за виключенням:

- фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки;
- фінансових зобов'язань, які виникають у разі, коли передавання фінансового активу не відповідає умовам припинення визнання або коли застосовується принцип продовження участі;
- договорів фінансової гарантії, авалю, поруки;
- зобов'язань з кредитування за ставкою, нижче ринкової;
- умовного відшкодування, визнаного Групою, як покупцем під час об'єднання бізнесів, до якого застосовується МСФЗ З “Об'єднання бізнесу”. Таке умовне відшкодування в подальшому оцінюється за справедливою вартістю з переоцінкою через прибутки/збитки.

Класифікація і подальша оцінка фінансових інструментів: бізнес-модель.

Група проводить оцінку мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив, на рівні портфеля фінансових інструментів, оскільки це найкращим чином відображає спосіб управління бізнесом і надання інформації управлінському персоналу. При цьому розглядається така інформація:

- політики і цілі, встановлені для даного портфеля фінансових активів, а також дія зазначених політик на практиці, зокрема, чи орієнтована стратегія управлінського персоналу на отримання процентного доходу, передбаченого договором, підтримку певної структури процентних ставок, забезпечення відповідності термінів погашення фінансових активів строкам погашення фінансових зобов'язань, що використовуються для фінансування цих активів, або на реалізацію грошових потоків шляхом продажу активів;
- яким чином оцінюється результативність портфеля і яким чином ця інформація повідомляється управлінському персоналу Групи;
- ризики, які впливають на результативність бізнес-моделі (і фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі), і яким чином здійснюється управління цими ризиками;
- яким чином винагороджуються менеджери, що здійснюють керівництво бізнесом (наприклад, чи залежить ця винагорода від справедливої вартості активів, якими вони управлюють, або від отриманих ними від активів грошових потоків, передбачених договором);
- частота, обсяг і терміни продажів в минулих періодах, причини таких продажів, а також очікування щодо майбутнього рівня продажів. Однак інформація про рівні продажів розглядається не ізольовано, а в рамках єдиного цілісного аналізу того, яким чином досягається заявлена Групою мета управління фінансовими активами і як реалізуються грошові потоки.

Виділяються такі основні типи бізнес-моделей, в рамках яких відбувається управління фінансовими активами:

- бізнес-модель, метою якої є утримання активів для надходження передбачених договором грошових потоків;
- бізнес-модель, мета якої досягається шляхом отримання передбачених договором грошових потоків і продажу фінансових активів;
- інші бізнес-моделі, в тому числі: торгівля, управління на основі справедливої вартості, збільшення потоків грошових коштів до максимуму шляхом продаж.

У випадку бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для надходження передбачених договором грошових потоків, продажі не є блокуючим фактором для класифікації до цієї моделі. Інформація про рівні продаж розглядається Групою не ізольовано, а в рамках способу комплексного аналізу, яким Група досягає поставлені цілі в управлінні фінансовими активами та реалізує відповідні потоки грошових коштів. Тому, інформація про минулі продажі з конкретного портфеля фінансових інструментів аналізується в контексті причин їх здійснення та умов, що існували на момент продажу. До продаж, що не змінюють класифікації активів до моделі «утримання з метою надходження передбачених договором грошових потоків», віднесено продажі здійснені внаслідок:

- погіршення кредитної якості до рівня, що не є прийнятним для Групи згідно політики управління ризиком;
- реалізація плану виходу з кризової ситуації.

---

3   Основні принципи облікової політики (продовження)

Не суперечать також класифікації до моделі «утримання з метою надходження передбачених договором грошових потоків» продажі, здійснені в момент наближення терміну погашення активу згідно з умовами договору, неістотні продажі або рідко здійснювані.

Істотність продаж визначається порівнянням обсягу проданого портфеля до загального розміру портфеля, віднесеного до даної моделі на початок звітного періоду, а також аналогічного співвідношення реалізованого результату на продажі активів до доходів, що генерується таким портфелем. Для аналізу істотності обсягу продажі, агрегація здійснюється за період, що дорівнює середньому терміну погашення даного портфеля.

Якщо в майбутньому обсяги продаж будуть істотно перевищувати ті, що очікувалися Групою на момент оцінки бізнес-моделей, то такий факт не призводитиме до зміни бізнес-моделей, в рамках яких здійснюється управління вже існуючими активами, але буде мати вплив на визначення бізнес-моделі, для нових активів, що генеруються Групою в ході її діяльності.

Для бізнес-моделі, мета якої досягається шляхом отримання передбачених договором грошових потоків і продажу фінансових активів обсяги продаж не є суттєвим критерієм – допускається навіть значний їх обсяг та кількість, однак мета продажу аналізується Групою.

Фінансові активи, що утримуються для торгових операцій і управління якими здійснюється та результативність яких оцінюється на основі справедливої вартості, будуть оцінюватися за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку, оскільки вони не утримуються ані з метою отримання передбачених договором грошових потоків, ані з метою як отримання передбачених договором грошових потоків, так і продажу фінансових активів.

Класифікація і подальша оцінка фінансових активів: характеристика грошових потоків. Грошові потоки тестуються на предмет їх відповідності базовим умовам кредитування, а саме в рамках тесту оцінюється чи договір за фінансовим активом передбачає отримання у визначені дати грошових потоків, які є виключно платежами основної суми та процентів на непогашену частину основної суми. Для цілей даної оцінки «основна suma» визначається як справедлива вартість фінансового активу при його первісному визнанні. «Проценти» визначаються як відшкодування за вартість грошей у часі, за кредитний ризик щодо основної суми, що залишається непогашеною протягом певного періоду часу, та за інші основні ризики і витрати, пов'язані з кредитуванням (наприклад, ризик ліквідності та адміністративні витрати), а також маржу прибутку.

При оцінці того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатами основної суми і процентів на непогашену частину основної суми («критерій SPPI»), Група аналізує договірні умови фінансового інструмента, а саме - чи містить фінансовий актив яку-небудь договірну умову, яка може змінити терміни або суму передбачених договором грошових потоків так, що фінансовий актив не буде відповідати аналізованій вимозі. При проведенні оцінки Група аналізує:

- умовні події, які можуть змінити терміни або суму грошових потоків;
- умови, що мають ефект важеля (леверидж) щодо грошових потоків;
- умови про дострокове погашення та пролонгації терміну дії;
- умови, які обмежують вимоги Групи грошовими потоками від обумовлених активів – наприклад, фінансові активи без права регресу;
- умови, які викликають зміни в відшкодуванні за тимчасову вартість грошей – наприклад, періодичний перегляд процентних ставок.

Умова про дострокове погашення відповідає критерію SPPI в тому випадку, якщо сума, сплачена при достроковому погашенні, представляє по суті непогашену частину основної суми і проценти на непогашену частину та може включати розумну додаткову компенсацію за дострокове припинення дії договору.

---

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Крім того, умова про дострокове погашення розглядається як така, що відповідає даному критерію в тому випадку, якщо фінансовий актив прибавляється або створюється з премією або дисконтом щодо зазначененої в договорі номінальної суми; suma, що підлягає виплаті при достроковому погашенні, по суті являє собою зазначену в договорі номінальну суму плюс передбачені договором нараховані (але не виплачені) проценти (і може також включати розумну додаткову компенсацію за дострокове припинення дії договору); і при первісному визнанні фінансового активу справедлива вартість його умови про дострокове погашення є незначною.

Рекласифікація фінансових активів. Рекласифікація здійснюється виключно у випадку зміни бізнес-моделі, в рамках якої утримуються фінансові активи перспективно з початку першого звітного періоду після зміни. Якщо бізнес-модель змінюється, то рекласифікації підлягають всі фінансові активи, яких торкнулася така зміна, з першого дня наступного звітного періоду (року). Всі нові активи, які будуть визнані від дати зміни бізнес-моделі, повинні відразу класифікуватися за новою бізнес-моделлю, що діяла на момент первісного визнання таких активів.

Рекласифікація фінансових зобов'язань. Класифікація фінансових зобов'язань після первісного визнання не підлягає зміні.

Оцінка очікуваних кредитних збитків. Очікувані кредитні збитки являють собою розрахункову оцінку, зважену з урахуванням ймовірності кредитних збитків. Вони оцінюються таким чином:

- щодо фінансових активів, які не є кредитно-знеціненими станом на звітну дату: як теперішня вартість усіх очікуваних недоотримань грошових коштів (тобто різниця між грошовими потоками, що належать Групі відповідно до договору, і грошовими потоками, які Група очікує отримати);
- щодо фінансових активів, які є кредитно-знеціненими станом на звітну дату: як різниця між валовою балансовою вартістю активів і теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків;
- щодо невикористаної частини зобов'язань з надання позик: як теперішня вартість різниці між передбаченими договором грошовими потоками, які належать Групі за договором, якщо утримувач зобов'язання з надання позик скористається своїм правом на отримання позики, і грошовими потоками, які Група очікує отримати, якщо ця позика буде видана;
- щодо договорів фінансової гарантії: як теперішня вартість очікуваних виплат утримувачеві договору для компенсації понесеного ним кредитного збитку за вирахуванням сум, які Група очікує відшкодувати.

Група оцінює очікувані кредитні збитки і визнає резерв під очікувані кредитні збитки на кожну звітну дату. Резерви під очікувані кредитні збитки визнаються в сумі, що дорівнює або очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців, або очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента. Очікувані кредитні збитки за весь строк дії інструмента – це очікувані кредитні збитки, що виникають внаслідок усіх можливих подій дефолту протягом усього очікуваного строку дії фінансового інструмента, тоді як очікувані кредитні збитки за 12 місяців становлять важливу частину очікуваних кредитних збитків, що виникають внаслідок подій дефолту, можливих протягом 12 місяців після звітної дати. Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) неупереджену та виважену з урахуванням ймовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану інформацію про минулі події, поточні умови і прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

Фінансові інструменти, за якими відсутнє значне збільшення кредитного ризику порівняно з датою первісного визнання Група класифікує до першої стадії знецінення.

Фінансові інструменти, за якими наявні ознаки значного збільшення кредитного ризику порівняно з датою первісного визнання та не перебувають в стані дефолту, Група класифікує до другої стадії знецінення.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Фінансові активи в стані дефолт відносяться Групою до третьої стадії знецінення. Фінансові активи, які є кредитно-знеціненими при первісному визнанні, класифікуються як придбані або створені фінансові активи. Група для придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів на дату первісного визнання оціночний резерв не визнає – валова балансова вартість є його справедливою вартістю. Первісно очікувані кредитні збитки за таким фінансовим активом включаються в ефективну ставку відсотка, скориговану з урахуванням кредитного ризику. Будь-яка зміна очікуваних кредитних збитків визнається в прибутку або збитку, навіть якщо така зміна перевищує величину раніше сформованого резерву за таким фінансовим активом.

За придбаними або створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами збитки завжди визнаються за весь строк дії інструмента.

Фінансові активи, що є кредитно-знеціненими, визначаються як фінансові активи, за якими є об'єктивні докази збитку чи спостерігаються одна або декілька подій, що мають негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки за таким фінансовим активом.

- значні фінансові труднощі у позичальника чи емітента;
- порушення умов договору, таке як дефолт чи прострочення платежу;
- реструктуризація Групою кредиту чи авансового платежу на умовах, які Група не розглядала б за інших обставин;
- виникнення ймовірності банкрутства чи іншої фінансової реорганізації позичальника; чи
- зникнення активного ринку для цінного паперу в результаті фінансових труднощів.

Визначення дефолту. Фінансовий актив відноситься Групою до фінансових активів, за якими настала подія дефолту, у таких випадках:

- малоймовірно, що кредитні зобов'язання позичальника перед Групою будуть погашені в повному обсязі без застосування Групою таких дій, як реалізація забезпечення (за його наявності);
- заборгованість позичальника за будь-яким із суттєвих кредитних зобов'язань Групи прострочена більш ніж на 90 днів (для залишків коштів у інших банках подія дефолту настає, якщо фінансовий актив прострочений на 30 днів). Овердрафти вважаються простроченою заборгованістю на наступний день, коли клієнт порушив рекомендований ліміт або йому був рекомендований ліміт, менший, ніж сума поточної непогашеної заборгованості;
- зміна умов кредитування, пов'язана із фінансовими труднощами боржника;
- початок судового провадження, ліквідації або процедури банкрутства позичальника.

При оцінці настання події дефолту за зобов'язаннями позичальника Група враховує такі показники:

- якісні: наприклад, порушення обмежувальних умов договору (ковенант);
- кількісні: наприклад, статус простроченої заборгованості та несплата за іншим зобов'язанням одного і того ж емітента Групи; а також
- на основі даних, отриманих із зовнішніх джерел;
- початок ліквідації або процедура банкрутства позичальника.

Вхідні дані при оцінці виникнення події дефолту за фінансовим інструментом та їхня значимість можуть змінюватися з плином часу з тим, щоб відобразити зміни в обставинах.

Темп оздоровлення. Група встановлює певний період, необхідний для відновлення якості фінансових активів. Умови періоду відновлення якості вважаються виконаними, якщо впродовж 6 місяців від дня запровадження Групою заходів, спрямованих на відновлення здатності контрагента виконувати зобов'язання, відсутні ознаки знецінення, забезпечується виконання зобов'язань перед Групою.

Значне збільшення кредитного ризику. При визначенні того, чи має місце значне збільшення кредитного ризику (тобто ризику дефолту) за фінансовим інструментом з моменту його первісного визнання, Група розглядає обґрутовану і підтверджувану інформацію, актуальну і доступну без надмірних витрат або зусиль, включаючи як кількісну, так і якісну інформацію, а також аналіз, заснований на історичному досвіді Групи, експертній грошовій оцінці якості кредиту і прогнозній інформації.

---

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Якщо кредитний договір було модифіковано, свідченням невідповідності критерію визнання очікуваних кредитних збитків протягом всього строку активу є, зокрема, історія платежів на поточну дату згідно зі модифікованими умовами кредитного договору. Група в першу чергу виявляє, чи відбулося значне збільшення кредитного ризику для експозицій, що зазнають кредитного ризику, у таких випадках:

- прострочення погашення, визначених умовами кредитного договору, платежів становить більше 30 днів, але менше ніж на 90 днів. Овердрафти вважаються простроченою заборгованістю на наступний день, коли клієнт порушив рекомендований ліміт або йому був рекомендований ліміт, менший, ніж сума поточної непогашеної заборгованості;
- порушення обмежувальних умов договору (ковенант), ідентифікації загрозливих ознак, що можуть ймовірно вплинути на якість обслуговування заборгованості;
- вплив внутрішньої інформації та інформації про позичальника із зовнішніх джерел;
- завершився період відновлення кредитної якості та відсутні передумови віднесення їх до знецінених, після реструктуризації (forbearance);
- значення показника LtV (співвідношення вартості кредитів до суми забезпечення) перевищує 200% (для іпотечних кредитів фізичних осіб).
- для банків значне збільшення кредитного ризику відбувається, якщо рейтинг позичальників зменшився на 3 пункти.

Група здійснює перевірку ефективності критеріїв, використовуваних для виявлення значного збільшення кредитного ризику шляхом регулярних перевірок аби переконатися, що:

- через застосування критеріїв можливо виявляти значне збільшення кредитного ризику до того, як за експозицією, що зазнає кредитного ризику, станеться дефолт;
- критерії не збігаються з моментом часу, коли оплата за активом прострочена більш ніж на 30 днів;
- середній час між виявленням значного збільшення кредитного ризику і дефолту вбачається розумним;
- ризикові позиції не переходят безпосередньо зі складу оцінки очікуваних кредитних збитків за 12 місяців до складу кредитно-знецінених.

Вхідні дані при оцінці очікуваних кредитних збитків. Основними вхідними даними при оцінці очікуваних кредитних збитків є часові структури наступних змінних:

- ймовірність дефолту (PD);
- величина збитку у випадку дефолту (LGD);
- сума під ризиком у випадку дефолту (EAD).

Дані показники отримані з внутрішніх статистичних моделей та інших історичних даних, які використовуються в моделях для розрахунку регулятивного капіталу. Вони будуть скориговані, щоб відображати прогнозну інформацію, наведену нижче.

PD оцінки розраховуються згідно з статистичними моделями та оцінена з використанням інструментів, адаптованих до різних категорій контрагентів і експозицій, що зазнають кредитного ризику. PD оцінки базуються на матрицях міграції, що будуються залежно від типу кредитного продукту та періодами прострочення платежів.

LGD являє собою величину ймовірного збитку у випадку дефолту. Група оцінює показники LGD, виходячи з інформації щодо коефіцієнтів повернення коштів за вимогами до неплатників залежно від спливу часу від дати дефолту.

Сума під ризиком у випадку дефолту (EAD) являє собою очікувану величину експозиції, що зазнає кредитного ризику, в дату настання дефолту. Даний показник розраховується Групою виходячи з поточної величини EAD та її можливих змін, припустимих за договором, включаючи амортизацію і дострокове погашення. Для фінансового активу величиною EAD є валова балансова вартість у випадку дефолту. Для зобов'язань з надання позик і договорів фінансової гарантії величина EAD враховує отриману суму, а також можливі майбутні суми, що можуть бути отримані або погашені за договором, які будуть оцінюватися на основі історичних спостережень і прогнозів.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Як описано вище, за умови використання максимально коефіцієнта ймовірності дефолту за строками 12 місяців для фінансових активів, за якими не відбулося значного збільшення кредитного ризику, Група оцінює очікувані кредитні збитки з урахуванням ризику дефолту протягом максимального періоду за договором (включаючи будь-які опціони позичальника на пролонгацію), протягом якого наражається на кредитний ризик, навіть якщо для цілей управління ризиками Група розглядає більш тривалий період.

Відносно овердрафтів та кредитних карт для фізичних осіб і деяких поновлюваних механізмів кредитування для юридичних осіб, які включають як кредит, так і незатребуваний компонент прийнятого на себе зобов'язання, Група оцінює очікувані кредитні збитки протягом періоду, що перевищує максимальний період за договором, якщо передбачена договором можливість Групи вимагати погашення кредиту і анулювати незатребуваний компонент прийнятого на себе зобов'язання не обмежує існування ризику кредитних збитків для Групи, визначенім у договорі строком для подачі повідомлення про припинення.

Дані механізми кредитування не мають фіксованого строку або схеми погашення, і управління ними здійснюється на груповій основі. Група може анулювати їх з негайним набранням чинності рішенням про анулювання, але дане передбачене договором право використовується не в рамках звичайного поточного управління, а тільки в тих випадках, коли Групі стає відомо про збільшення кредитного ризику на рівні механізму кредитування. Даний більш тривалий період буде оцінюватися з урахуванням дій з управління кредитним ризиком, які Група очікує здійснити і які служать для зменшення наслідків очікуваних кредитних збитків. До них відносяться зменшення лімітів та анулювання кредитного механізму.

Якщо моделювання параметра здійснюється на груповій основі, то фінансові інструменти будуть згруповані на основі загальних характеристик ризику, які включають в тому числі:

- тип інструмента;
- тип клієнта;
- період прострочення боргу;
- географічне положення позичальника;
- валюту договору.

ECL за позиціями, що зазнають кредитного ризику на Стадії 1, розраховуються шляхом множення PD за 12 місяців на LGD та EAD. ECL за весь строк дії фінансового інструмента розраховуються шляхом множення PD за весь строк дії фінансового інструмента на LGD та EAD. Групи підлягають регулярній перевірці для забезпечення того, щоб експозиції, що зазнають кредитного ризику, в межах певної групи залишалися однорідними.

Прогнозна інформація. Група включає прогнозну інформацію у свою оцінку очікуваних кредитних збитків. Ця оцінка базується на зовнішній інформації. Зовнішня інформація може включати економічні дані і прогнози, що публікуються державними органами, а також окремі індивідуальні та наукові прогнози, як наприклад Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Державної служби статистики України, Національного банку України.

Група буде періодично проводити стрес-тестування з тим, щоб скорегувати свій підхід до визначення даних репрезентативних сценаріїв.

Група виділила і документально оформила основні чинники кредитного ризику і кредитних збитків для кожного портфеля фінансових інструментів і, використовуючи аналіз історичних даних, оцінила взаємозв'язок між макроекономічними змінними, кредитним ризиком і кредитними збитками. Основними рушійними факторами є прогнози зміни реального ВВП, рівня безробіття та динаміки нарахованої заробітної плати, в тому числі в розрахунку на 1 працівника

3 Основні принципи облікової політики (продовження)**Подання резерву під очікувані кредитні збитки у консолідованим звіті про фінансовий стан**

Резерви під очікувані кредитні збитки представлені у консолідованому звіті про фінансовий стан таким чином:

- **фінансові активи, що оцінюються за амортизованою вартістю:** як зменшення валової балансової вартості цих активів;
- **зобов'язання з надання кредитів і договори фінансової гарантії:** як резерв у складі інших фінансових зобов'язань;
- **якщо фінансовий інструмент містить як затребуваний, так і незатребуваний компонент, і Група не може визначити очікувані кредитні збитки за прийнятым зобов'язанням з надання кредиту окремо від очікуваних кредитних збитків за вже затребуваною частиною:** Група подає сукупний резерв під збитки по обох компонентах. Сукупна сума подається як зменшення валової балансової вартості використаного компонента. Будь-яке перевищення оціненого резерву під збитки над валовою вартістю використаного компонента подається як резерв; і
- **боргові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:** резерв під збитки не визнається у консолідованому звіті про фінансовий стан, оскільки балансова вартість цих активів є їх справедливою вартістю. Однак величина розрахункового резерву під збитки розкривається і визнається у складі резерву змін справедливої вартості.

Забезпечення. Як засіб покращення кредитної якості, Група під час розрахунку розміру очікуваних кредитних збитків для кредитно-знецінених активів, приймає вартість застави, яка відповідає встановленим критеріям прийнятності, встановлених Групою та визначених регулятором.

Списання фінансових активів. Якщо Група не має обґрунтованих очікувань щодо відшкодування фінансового активу в повному обсязі або його частини, проводиться зменшення валової балансової вартості цього фінансового активу. Таке зменшення розглядається як (часткове) припинення визнання фінансового активу. Група може списати фінансові активи, щодо яких ще вживаються заходи щодо примусового стягнення, коли Група намагається стягнути суми заборгованості за договором, хоча у неї немає обґрунтованих очікувань щодо їх стягнення.

Припинення визнання фінансових активів. Припинення визнання фінансових активів відбувається якщо:

- строк дії прав на грошові потоки, що визначені умовами договору фінансового активу, закінчується;
- передавання фінансового активу відповідає критеріям припинення;
- списання фінансового активу за рахунок резерву.

Передача фінансового активу відбувається, якщо виконується одна з таких умов:

- передано права на одержання грошових потоків від фінансового активу, які передбачені договором;
- зберігаються права на одержання грошових потоків від фінансового активу, які передбачені договором про передавання, але існує зобов'язання сплатити грошові потоки одному чи кільком одержувачам за договором, що відповідає таким умовам:
  - відсутнє зобов'язання сплатити суми кінцевим покупцям до часу отримання еквівалентних сум від первісного активу;
  - умови договору забороняють Групі продавати або передавати в заставу первісний фінансовий актив, крім його передавання кінцевим одержувачам як забезпечення зобов'язання сплатити грошові потоки;
  - існує зобов'язання передати будь-які грошові потоки, які отримуються за дорученням кінцевих одержувачів, без суттєвої затримки. Проценти за такими інвестиціями передаються кінцевим одержувачам.

---

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Під час передавання фінансового активу, оцінюються межі, у яких зберігаються всі ризики та винагороди від володіння активом з урахуванням такого:

- якщо в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом передано, то визнання фінансового активу припиняється та визнаються права і зобов'язання, створені або збережені під час передавання, окрім як актив або зобов'язання;
- якщо в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом збережено, то визнання фінансового активу продовжується;
- якщо в основному всі ризики та винагороди від володіння фінансовим активом не збережено та не передано, то визначається, чи зберігається контроль за фінансовим активом.

Контроль за переданим активом відсутній, якщо сторона, якій цей актив передається, має реальну змогу його продати непов'язаній третій стороні та може здійснити цей продаж в односторонньому порядку без необхідності встановлювати додаткові обмеження щодо та кого передавання.

Якщо контроль за фінансовим активом не зберігається, визнання такого активу припиняється, інакше, у разі збереження контролю за фінансовим активом, продовжується його визнання у межах подальшої участі в ньому.

При припиненні визнання фінансового активу різниця між балансовою вартістю активу (чи балансовою вартістю, віднесену на частину активу, визнання якого було припинене) і сумою (i) отриманої винагороди (включаючи всі одержані нові активи мінус усі прийняті нові зобов'язання) та (ii) будь-якого накопиченого прибутку або збитку, які були визнані в складі іншого сукупного доходу, визнається в прибутку чи збитку.

Будь-яка накопичена сума прибутку/збитку, визнана у складі іншого сукупного доходу, за дольовими цінними паперами, класифікованими на розсуд Групи в категорію оцінки за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, не підлягає перекласифікації в чистий прибуток або збиток при припиненні визнання таких цінних паперів. Будь-яка частка участі у переданих фінансових активах, щодо яких виконуються вимоги до припинення визнання, створена чи утримана Групою, визнається як окремий актив чи зобов'язання.

У операціях, в яких Група не зберігає за собою і не передає практично всі ризики і вигоди від володіння фінансовим активом і зберігає контроль над активом, Група продовжує визнання активу за умови постійної участі Групи в управлінні цим активом, що визначається тим, наскільки вона вразлива до змін вартості переданого активу.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Фінансове зобов'язання або його частина, припиняє визнаватись якщо таке зобов'язання погашено, анульовано або строк його виконання закінчився.

Обмін між позичальником та кредитором борговими фінансовими зобов'язаннями за суттєво відмінними умовами відображається як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Аналогічно суттєві зміни умов (модифікацію) за фінансовим зобов'язанням або його частиною відображається в бухгалтерському обліку як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання.

Суттєво відмінними є такі умови, відповідно до яких чиста вартість теперішніх грошових потоків за новими умовами, дисконтована із застосуванням первісної ефективної ставки відсотка (для фінансового зобов'язання з плаваючою процентною ставкою - ефективної ставки відсотка, що була розрахована під час останньої зміни номінальної процентної ставки), відрізняється щонайменше на 10 % від дисконтованої теперішньої вартості грошових потоків, що залишилися до строку погашення первісного фінансового зобов'язання.

Будь-які витрати або винагороди є доходами/витратами від припинення визнання, якщо зміна умов за фінансовим зобов'язанням відображається в бухгалтерському обліку як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання.

Різниця між балансовою вартістю погашеного або переданого іншій стороні фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання) та сумою сплаченої компенсації є доходами/витратами від припинення визнання.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Якщо обмін борговими фінансовими зобов'язаннями або зміна умов за ними (модифікація) не призводить до припинення визнання, будь-які витрати та винагороди від обміну/модифікації коригують балансову вартість фінансового зобов'язання і амортизуються протягом терміну дії нового зобов'язання (ефективна ставка відсотка не перераховується, але коригується для відображення вказаних витрат/винагород).

Модифікація фінансових активів. Модифікований фінансовий актив – актив, за яким грошові потоки, передбачені договором, були переглянуті за згодою сторін або модифіковані.

Якщо умови фінансового активу змінюються, Група оцінює, чи відрізняються значно грошові потоки за таким модифікованим активом. Якщо грошові потоки відрізняються значно («значна модифікація умов»), то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився. У цьому випадку визнання первісного фінансового активу припиняється, а новий фінансовий актив визнається в обліку за справедливою вартістю плюс всі дозволені витрати на здійснення операції.

Всі комісії, отримані в рамках модифікації, обліковуються таким чином:

- комісії, що враховуються для визначення справедливої вартості нового активу та комісії, що являють собою відшкодування дозволених витрат на здійснення операції, включаються до первісної оцінки активу; і
- інші комісії, включаються до прибутку або збитку як прибуток або збиток від припинення визнання.

Група здійснює кількісну та якісну оцінку того, чи є модифікація умов значною, тобто чи відрізняються значно потоки грошових коштів за первісним фінансовим активом і потоки грошових коштів за модифікованим активом або фінансовим активом, що його замінив. Група здійснює кількісну та якісну оцінку на предмет значущості модифікації умов, аналізуючи якісні фактори, кількісні фактори і сукупний ефект якісних і кількісних факторів. Якщо потоки грошових коштів значно відрізняються, то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився. При проведенні даної оцінки Група керується вказівками щодо припинення визнання фінансових зобов'язань за аналогією.

Група доходить висновку про те, що модифікація умов є значною, на підставі таких якісних факторів:

- зміни валюти фінансового активу;
- зміни позичальника, крім зміни внаслідок смерті позичальника;
- зміни умов фінансового активу, що призводить до невідповідності критерію SPPI (наприклад, додання умови конвертації).

Якщо модифікація умов кредитного договору (внесення змін) була настільки суттєвою, що призводить до визнання нового активу та одночасно актив виконує умови класифікації до стану дефолт – новий актив класифікується як первісно знецінений.

Зміни величини грошових потоків за існуючими фінансовими активами або фінансовими зобов'язаннями не вважаються модифікацією умов, якщо вони передбачені первинними умовами договору.

В рамках діяльності з управління кредитним ризиком Група переглядає умови кредитів клієнтам, які мають фінансові труднощі («практика перегляду умов кредитних угод»), що в основному спричинене максимізувати повернення за первісним кредитним договором, а не створити новий актив. Якщо Група планує змінити умови фінансового активу таким чином, що дана зміна призведе до прошення частини існуючих грошових потоків, передбачених договором, то частина активу списується до проведення оцінки на предмет значущості модифікації умов. В результаті, ймовірно, величина передбачених договором решти грошових потоків, які на момент модифікації продовжують визнаватися за первісним фінансовим активом, буде еквівалентною величині нових модифікованих грошових потоків за договором. Група здійснює якісну оцінку на предмет значущості даної модифікації умов.

Якщо модифікація фінансового активу, оціненого за амортизованою вартістю чи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, не тягне за собою припинення визнання фінансового активу, то Група спочатку здійснює перерахунок валової балансової вартості фінансового активу за первісною ефективною ставкою відсотка за активом і визнає результуюче коригування як прибуток або збиток від модифікації у прибутку або збитку. Стосовно фінансових активів з плаваючою ставкою відсотка, первісна ефективна ставка відсотка, яка використовується при розрахунку прибутку або збитку від модифікації, коригується з тим, щоб відобразити поточні ринкові умови на момент проведення модифікації. Понесені витрати та комісії й отримані комісії коригують балансову вартість модифікованого фінансового активу й амортизуються протягом строку дії модифікованого фінансового активу.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Для кредитів, умовами яких передбачено право позичальника на досрочове погашення за номінальною вартістю без суттєвих штрафів, модифікація ставки відсотка до ринкового рівня у відповідь на зміну ринкових умов враховується Групою аналогічно порядку обліку для інструментів з плаваючою ставкою відсотка, тобто ставка відсотка переглядається перспективно.

Модифікація фінансових зобов'язань. Група припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли його умови змінюються таким чином, що величина грошових потоків за модифікованим зобов'язанням значно змінюється. У цьому випадку нове фінансове зобов'язання з модифікованими умовами визнається за справедливою вартістю. Різниця між балансовою вартістю колишнього фінансового зобов'язання і вартістю нового фінансового зобов'язання з модифікованими умовами визнається в прибутку або збитку. Сплачена винагорода включає передані фінансові активи, якщо вони існують, і прийняття зобов'язань, включаючи нове модифіковане фінансове зобов'язання.

Група здійснює кількісну оцінку на предмет суттєвості модифікації умов. Для цілей проведення кількісної оцінки умови вважаються такими, що значно відрізняються, якщо дисконтована теперішня вартість грошових потоків відповідно до нових умов, в тому числі будь-які сплачені мита за вирахуванням отриманих платежів та дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою, щонайменше на 10 відсотків відрізняється від теперішньої вартості решти грошових потоків первинного фінансового зобов'язання.

Якщо модифікація фінансового зобов'язання не обліковується як припинення визнання, то амортизована вартість зобов'язання перераховується шляхом дисконтування модифікованих грошових потоків із застосуванням первісної ефективної ставки відсотка, а результатуючий прибуток або збиток визнається у прибутку або збитку. Стосовно фінансових зобов'язань з плаваючою ставкою відсотка, первісна ефективна ставка відсотка, яка використовується при розрахунку прибутку або збитку від модифікації, коригується з тим, щоб відобразити поточні ринкові умови на момент проведення модифікації.

Будь-які понесені витрати та виплачені комісії визнаються як коригування балансової вартості зобов'язання і амортизуються протягом залишкового строку дії модифікованого фінансового зобов'язання шляхом коригування первісної ефективної ставки відсотка за інструментом для врахування впливу таких комісій.

Готівкові кошти та кошти в Національному банку України. Готівкові кошти та кошти в Національному банку України являють собою активи, які можна конвертувати у відому суму готівки за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Вони включають залишки на рахунках в НБУ, які не є обмеженими для використання та депозитні сертифікати. Кошти, щодо яких існують обмеження стосовно їх використання протягом періоду, виключаються з готівкових коштів та коштів Національному банку України. Готівкові кошти та кошти в Національному банку України обліковуються за амортизованою вартістю.

Заборгованість інших банків. Заборгованість інших банків обліковується тоді, коли Група надає банкам-контрагентам грошові кошти, які підлягають погашенню на встановлену чи визначену дату; при цьому Група не має наміру здійснювати торгові операції з дебіторською заборгованістю, що виникає. Ця дебіторська заборгованість не пов'язана з похідними фінансовими інструментами та не має ринкових котирувань. Заборгованість інших банків обліковується за амортизованою вартістю.

Цінні папери. Стаття «Цінні папери» консолідованих звітів про фінансовий стан включає:

- боргові цінні папери, що оцінюються за амортизованою вартістю; їх первісна оцінка здійснюється за справедливою вартістю плюс додаткові прямі витрати на операції і, в подальшому, за їх амортизованою вартістю з використанням методу ефективного відсотка;
- боргові цінні папери, що оцінюються за FVOCI; і
- інструменти капіталу, що класифікуються на розсуд Групи в категорію оцінки за FVOCI.

Кредити та аванси клієнтам. Стаття «Кредити та аванси клієнтам» консолідованих звітів про фінансовий стан включає:

- кредити, видані клієнтам, що оцінюються за амортизованою вартістю; їх первісна оцінка здійснюється за справедливою вартістю плюс додаткові прямі витрати на операції і, в подальшому, за їх амортизованою вартістю з використанням методу ефективного відсотка;
- чисті суми інвестицій у фінансову оренду.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Заставне майно, що перейшло у власність Групи. Заставне майно, що перейшло у власність Групи, - це фінансові та нефінансові активи, отримані Групою при врегулюванні прострочених кредитів. Ці активи спочатку визнаються за справедливою вартістю (але не перевищують балансову вартість погашених прострочених кредитів) та включаються до основних засобів, інших фінансових активів або інших активів в залежності від їх характеру, а також намірів Групи щодо відшкодування вартості цих активів, а в подальшому обліковуються відповідно до облікової політики для цих категорій активів.

Зобов'язання з кредитування та фінансові гарантії. Група бере на себе зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, у тому числі зобов'язання з надання кредитів, акредитиви та фінансові гарантії. Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснити платежі у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов'язання перед третіми сторонами. Фінансовим гарантіям притаманний той самий ризик, що і кредитам.

Договір фінансової гарантії – це договір, який зобов'язує Групу зробити певні виплати власників гарантії для компенсації збитку, понесеноого останнім в результаті того, що вказаний в договорі боржник не зміг здійснити платеж у строки, встановлені умовами боргового інструменту. Зобов'язання з надання кредиту – це тверде зобов'язання надати кредит на заздалегідь узгоджених умовах і у встановлені строки.

Видані фінансові гарантії або зобов'язання з надання кредитів за ставкою нижче ринкової первісно оцінюються за справедливою вартістю. У подальшому вони оцінюються за більшою з двох величин: сумою резерву під збитки, визначеною відповідно до МСФЗ 9 або первісно визнаною сумою за вирахуванням, у відповідних випадках, накопиченої суми доходу, визнаної відповідно до принципів МСФЗ 15.

Група не випускала зобов'язань з надання кредитів, що оцінюються за FVTPL.

Для інших зобов'язань з надання кредиту Група визнає резерв під очікувані кредитні збитки.

Зобов'язання, визнані щодо виданих фінансових гарантій та випущених зобов'язань з надання кредитів, включені до складу резервів.

Інвестиційна нерухомість. Інвестиційна нерухомість - це нерухомість, що утримується Групою з метою отримання орендного доходу або зростання вартості вкладеного капіталу, або для досягнення обох цілей. Інвестиційна нерухомість включає незавершене будівництво, яке в майбутньому буде використовуватись як інвестиційна нерухомість.

Один і той самий об'єкт нерухомості може бути розділений на конструктивно відокремлені частини, що використовуються з різною метою: одна частина - для отримання доходу від орендної плати або збільшення капіталу, інша - для використання в процесі діяльності Групи або для адміністративних цілей.

При первісному визнанні інвестиційна нерухомість відображається за вартістю придбання, включаючи витрати на проведення операції, а згодом переоцінюється за справедливою вартістю з метою відображення ринкових умов на кінець звітного періоду. Справедлива вартість інвестиційної нерухомості - це ціна, яка була б отримана від продажу активу при звичайній операції без вирахування витрат на проведення операції.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості Групи визначається на підставі звітів внутрішнього оцінювача, який володіє відповідною професійною кваліфікацією і має актуальній досвід оцінки майна з аналогічним розташуванням та категорією. В основу оцінки була покладена ринкова вартість активів.

Зароблений орендний дохід відображається в прибутках або збитках за рік в складі інших операційних доходів. Доходи та витрати, пов'язані зі зміною справедливої вартості інвестиційної нерухомості, відображаються в прибутках або збитках за рік в окремому рядку.

Основні засоби. Основні засоби обліковуються за первісною вартістю, або переоціненою вартістю, як описано нижче, за вирахуванням накопиченого зносу та резерву під знецінення (у разі необхідності).

Починаючи з 2012 року будівлі обліковуються за моделлю переоцінки. На дати переоцінки накопичена амортизація будівель була виключена із балансової вартості активів, а чиста вартість була скоригована до переоціненої вартості активів.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Власні будівлі Групи підлягають регулярній переоцінці для того, щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від тієї, яка була б визначена із застосуванням справедливої вартості на кінець звітного періоду. Збільшення балансової вартості в результаті переоцінки зараховується до складу іншого сукупного доходу та переоцінки в капіталі, за вирахуванням сум відновлення попереднього зменшення вартості цього активу, раніше відображеного у консолідованиому звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід. У цьому випадку сума збільшення вартості активу відображається у консолідованиому звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід. Зменшення вартості активів, в межах проведеної раніше переоцінки, визнається у складі іншого сукупного доходу і знижує раніше визнану переоцінку в капіталі. Інше зменшення вартості відображається у прибутку чи збитку за рік. Резерв переоцінки будівель, включений у капітал, переноситься безпосередньо на нерозподілений прибуток в момент списання або вибуття активу, або шляхом річної амортизації резерву переоцінки.

Витрати на ремонт та технічне обслуговування визнаються витратами по мірі їх виникнення. Витрати на заміну значних компонентів основних засобів капіталізуються із наступним списанням заміненого компоненту.

Наприкінці кожного звітного періоду керівництво Групи оцінює наявність ознак знецінення основних засобів. Якщо такі ознаки існують, керівництво розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. Балансова вартість активу зменшується до вартості відшкодування, а збиток від знецінення визнається у прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мала місце зміна в оцінках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибуток або збиток від вибуття основних засобів визначаються шляхом порівняння суми надходжень із балансовою вартістю та визнаються у прибутку чи збитку за рік (у складі інших операційних доходів або витрат).

Амортизація. Земля та незавершене будівництво не амортизуються. Амортизація інших основних засобів та активів у формі права користування розраховується лінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку їх експлуатації за наступними нормами:

	Сроки експлуатації (у роках)
Приміщення	70
Меблі та пристосування	5-15
Транспортні засоби	7
Комп'ютери та обладнання	5-15
Вдосконалення орендованого майна	протягом строку оренди

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи Групи мають кінцевий термін використання та включають переважно капіталізоване програмне забезпечення. Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються на основі витрат, понесених на придбання та введення в експлуатацію програмного забезпечення. Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані, контролюються Групою і, ймовірно, принесуть додаткові економічні вигоди, що перевищують витрати, обліковуються у складі нематеріальних активів. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Усі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням (наприклад, його обслуговуванням), відносяться на видатки по мірі їх здійснення. Амортизація на капіталізоване програмне забезпечення нараховується лінійним методом протягом очікуваного строку його використання, який становить не більше 10 років.

Оренда, в якій Група виступає орендарем

При заключенні договору, Група визначає чи договір або окрема його частина є договорами оренди. Договір або окрема його частина є договором оренди, якщо він передає право контролювати використання визначеного активу протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію. Група повторно оцінює чи є договір або окрема його частина договорами оренди лише у разі перегляду умов договору. Якщо договір або окрема його частина є договорами оренди, Група обліковує кожну орендну складову як договір оренди, окрім від неорендних складових договору.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Група визначає строк оренди, як не скасований період оренди враховуючи:

- періоди, які охоплюються опціоном на продовження оренди у випадку, якщо орендар обґрунтовано впевнений у тому, що він скористається такою можливістю; та
- періоди, які охоплюються опціоном на дострокове припинення оренди, якщо орендар обґрунтовано впевнений у тому, що він не скористається такою можливістю.

Група переглядає строк оренди у разі зміни не скасованого періоду оренди. Строк оренди починається з дати початку оренди, тобто з дати, коли орендодавець робить базовий актив доступним для використання орендарем.

Первісна оцінка. На дату початку оренди, Група визнає актив з права користування та зобов'язання за договором оренди. Актив з права користування оцінюється за собівартістю.

На дату початку оренди, Група оцінює зобов'язання за договором оренди в сумі теперішньої вартості орендних платежів, ще не сплачених на таку дату. Орендні платежі дисконтуються застосовуючи відсоткову ставку, яка передбачена договором оренди. Якщо таку ставку не можна легко визначити, Група застосовує облікову ставку Національного банку України.

До складу орендних платежів, що враховуються при оцінці орендних зобов'язань за право користування базовим активом протягом строку оренди включаються:

- фіксовані платежі за вирахуванням будь-яких стимулів до заключення договору оренди, що підлягають отриманню;
- змінні орендні платежі, що залежать від індексу або ставки, які первісно оцінені з використанням такого індексу чи ставки на дату початку оренди;
- суми, які будуть сплачені Групою за гарантіями ліквідаційної вартості;
- ціна реалізації опціону на придбання активу, якщо Група обґрунтовано впевнена у тому, що вона скористається такою можливістю;
- штрафи за припинення договору оренди, якщо умови оренди відображають реалізацію Групою опціону на дострокове припинення договору оренди.

Група використовує спрощення та не визнає на балансі активи з права користування щодо:

- короткострочкових договорів оренди;
- договорів оренди, за якими базовий актив має низьку вартість.

При застосуванні даного спрощення короткострочковими вважаються договори оренди зі строком оренди до 365 днів включно. Договори оренди, що передбачають опціон на придбання базового активу не розглядаються як короткотермінові. Група застосовує поріг 150 000 гривень, при визначенні базового активу з низькою вартістю. За договорами оренди, до яких Група застосовує виключення, витрати визнаються в періоді, до якого вони належать.

Подальша оцінка. Після дати початку оренди Група оцінює всі активи з права користування, окрім тих, що відповідають визначенням інвестиційної нерухомості, за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації, накопиченого зменшення корисності з коригуванням на суму переоцінки орендних зобов'язань відображені проти собівартості активу з права користування.

Амортизація активу з права користування здійснюється від дати початку оренди до кінця строку корисного використання базового активу, якщо оренда передає Групі право власності на базовий (орендований) актив наприкінці строку оренди або якщо собівартість активу з права користування відображає факт, що Група скористається можливістю його придбати. В інших випадках Група амортизує актив з права користування з дати початку оренди до більш ранньої з двох таких дат: кінець строку корисного використання активу з права користування та кінець строку оренди. Інші вимоги до нарахування амортизації, визнання зменшення корисності за активом з права користування аналогічні вимогам, що застосовуються до власних основних засобів.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Переоцінка зобов'язань за договором оренди

Група змінює оцінку орендних зобов'язань, дисконтуючи переглянуті орендні платежі з використанням переглянутої ставки дисконтування, якщо виконується будь-яка з умов:

- зміна строку оренди (у зв'язку з переглядом ймовірності виконання опціону на продовження або дострокового припинення оренди);
- зміна оцінки можливості придбання базового активу;
- зміна платежів, обумовлена зміною плаваючої ставки відсотка.

Група змінює оцінку орендних зобов'язань, дисконтуючи переглянуті орендні платежі з використанням незмінної ставки дисконтування, якщо виконується будь-яка з умов:

- зміна сум, які, як очікується, будуть сплачені за гарантією ліквідаційної вартості;
- зміна майбутніх орендних платежів внаслідок зміни індексу або ставки, що використовуються для визначення таких платежів. Група відображає суму переоцінки орендного зобов'язання як коригування активу з права користування (крім випадку зменшення балансової вартості активу з права користування до нуля). У випадку, коли балансова вартість активу з права користування зменшилася до нуля та відбувається подальше зменшення орендного зобов'язання, Група визнає решту суми у складі прибутків або збитків.

Модифікації договору оренди

Група розглядає модифікацію договору оренди як окремий договір оренди, якщо виконуються умови:

- модифікація розширяє сферу дії договору оренди, додаючи право на користування одним або декількома базовими активами;
- компенсація за договором збільшується на суму, що відповідає ціні окремого договору за збільшений обсяг з відповідними коригуваннями, що відображають обставини конкретного договору.

Для модифікації договору оренди, яка не розглядається як окремий договір оренди, на дату набрання чинності модифікацією, Група:

- розподіляє компенсацію, зазначену в модифікованому договорі оренди;
- визначає строки модифікованої оренди;
- переоцінює орендне зобов'язання шляхом дисконтування переглянутих орендних платежів із використанням переглянутої ставки дисконтування.

Переглянута ставка дисконтування визначається як відсоткова ставка, яка передбачена договором оренди для залишкового строку оренди або як додаткова ставка запозичення орендаря на дату набрання чинності модифікації оренди, якщо ставку відсотка, передбачену в оренді, не можна легко визначити.

Для модифікації договору оренди, яка не розглядається як окремий договір оренди, на дату набрання чинності модифікацією, Група:

- зменшує балансову вартість активу з права користування на суму часткового або повного припинення оренди для модифікації, що зменшує обсяг договору оренди; будь-який прибуток або збиток, пов'язаний із частковим або повним припиненням оренди відображається за статтею «Інші адміністративні та операційні витрати» Звіту про прибутки та збитки;
- відображає коригування активу з права користування для усіх інших модифікацій договору оренди.

Оренда, в якій Група виступає орендодавцем

Група як орендодавець кожен з договорів оренди класифікує як фінансову або операційну оренду. Даною класифікацією здійснюється за станом на раніше з дат, – дату заключення договору оренди або дату прийняття сторонами на себе зобов'язань щодо погоджених основних умов договору оренди, та переглядається лише у разі модифікації договору оренди. Оренда класифікується як фінансова, якщо вона передає в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з правом власності на базовий актив. В іншому випадку оренда класифікується як операційна. Класифікація оренди як фінансової або операційної залежить від суті операції, а не від форми договору.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Група надає в оренду свої об'єкти інвестиційної нерухомості, що включають комерційну нерухомість, яка перебуває в її власності, а також орендовану нерухомість. Група класифікувала ці договори оренди як операційну оренду, оскільки вона не передає фактично всі ризики та вигоди від володіння активами.

Деякі договори оренди нерухомості передбачають можливості продовження оренди. Там, де це можливо, Група прагне включити до договору положення про можливості продовження оренди з метою забезпечення операційної гнучкості. Можливості продовження оренди можуть бути реалізовані тільки Групою, а не орендодавцями. Група аналізує на дату початку оренди, чи існує обґрунтована впевненість у тому, що вона реалізує можливість продовження оренди. Група повторно аналізує, чи існує обґрунтована впевненість у тому, що вона реалізує можливість продовження оренди, якщо мають місце суттєва подія або суттєві зміни за обставин, які вона контролює. Стосовно оплати штрафних санкцій – Група не очікує їх оплати, оскільки договори оренди будуть або продовженими, або зобов'язання по них будуть виконані відповідно до умов договору.

Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою включена до складу кредитів та авансів клієнтам.

Заборгованість перед іншими банками, кошти клієнтів, кошти інших фінансових організацій та випущені боргові цінні папери. Заборгованість перед іншими банками, кошти клієнтів, кошти інших фінансових організацій та випущені боргові цінні папери первісно оцінюються за справедливою вартістю за мінусом відповідних витрат за операцією і в подальшому за їх амортизованою вартістю з використанням методу ефективного відсотка.

Податки на прибуток. У цій консолідований фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства України із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на звітну дату. Витрати/(кредит) з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені у складі іншого сукупного доходу або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операції, які також відображені у цьому самому або іншому періоді у складі іншого сукупного доходу або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваного прибутку чи збитків за поточний та попередні періоди. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі адміністративних та інших операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток. Активи та зобов'язання з відстроченого оподаткування визначаються із використанням ставок оподаткування, які введені в дію або практично були введені в дію станом на звітну дату і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує імовірність отримання оподатковуваного прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Відстрочений податок на прибуток не визнається стосовно нерозподіленого прибутку після придбання чи інших змін в резервах дочірніх компаній, чиє дивіденду політику контролює Група, якщо цілком імовірно, що різниця не буде відшкодована через дивіденди або іншим чином в майбутньому.

Невизначені податкові позиції. Керівництво переоцінює невизначені податкові позиції Групи на кожну звітну дату. Зобов'язання, що відображаються щодо податку на прибуток, визначаються керівництвом як позиції із невисокою імовірністю того, що їх вдасться відстояти у випадку виникнення претензій з боку податкових органів. Така оцінка виконується виходячи з тлумачення Групою податкового законодавства, яке є чинним або фактично набуло чинності на звітну дату, та будь-якого відомого рішення судових або інших органів з подібних питань. Зобов'язання зі штрафів, процентів та податків, крім тих, що пов'язані з оподаткуванням прибутку, визнаються на підставі розрахованих керівництвом витрат, необхідних для врегулювання зобов'язання на звітну дату.

---

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю.

Статутний капітал. Прості акції показані у складі капіталу. Витрати, безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, показуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків. Перевищення справедливої вартості внесених у капітал сум над номінальною вартістю випущених акцій обліковується у складі капіталу як емісійний дохід.

Процентні доходи і витрати. Група визнає за фінансовими інструментами процентний дохід/витрати за ефективною ставкою відсотка протягом періоду від дати початкового визнання до дати припинення визнання (продаж, погашення), рекласифікації. Ефективна ставка відсотка – ставка, яка точно дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів або надходжень упродовж очікуваного терміну дії фінансового активу або фінансового зобов'язання до валової балансової вартості фінансового активу або до амортизованої собівартості фінансового зобов'язання.

При розрахунку ефективної ставки відсотка для придбаних або створених фінансових інструментів, які не є кредитно-знеціненими активами, Група оцінює майбутні грошові потоки з урахуванням всіх контрактних умов фінансових інструментів, але не очікувані кредитні збитки. Для придбаних або створених фінансових активів, що є кредитно-знеціненими, розраховується відкоригована на кредитний ризик ефективна ставка відсотка з використанням оцінених майбутніх грошових потоків, включаючи очікувані кредитні збитки.

Ефективна ставка відсотка, скоригована з урахуванням кредитного ризику – ставка, яка точно дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів або надходжень упродовж очікуваного терміну дії фінансового активу до амортизованої собівартості фінансового активу, який є придбанім або створеним знеціненим фінансовим активом. Під час розрахунку ефективної ставки відсотка, скоригованої з урахуванням кредитного ризику, приймаються до уваги всі контрактні умови фінансового активу та очікувані кредитні збитки.

Розрахунок ефективної ставки відсотка включає витрати на операції, а також винагороди і суми, виплачені або отримані, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка. Витрати на проведення операції включають додаткові витрати, що безпосередньо відносяться до придбання або випуску фінансового активу чи фінансового зобов'язання.

Процентні доходи за фінансовими активами, які оцінюються за амортизованою собівартістю, визнаються за ефективною ставкою відсотка до валової балансової вартості за виключенням:

- придбаних або створених знецінених фінансових активів. Для таких фінансових активів застосовується ефективна ставка відсотка, скоригована з урахуванням кредитного ризику, до амортизованої собівартості фінансового активу з моменту первісного визнання. Розрахунок процентного доходу за такими активів не здійснюється на основі валової балансової вартості, навіть якщо кредитний ризик за ними у подальшому зменшиться;
- фінансових активів, які не є придбаними або створеними знеціненими фінансовими активами, але які в подальшому стали знеціненими фінансовими активами. У випадку таких фінансових активів Група має застосовувати ефективну процентну ставку до амортизованої собівартості фінансового активу у наступних після дати визнання їх знеціненими звітних періодах. Якщо фінансовий актив більше не є кредитно-знеціненим, то розрахунок процентного доходу знову проводиться на основі валової балансової вартості.

Ефективна ставка відсотка переглядається в результаті періодичної переоцінки потоків грошових коштів за інструментами з плаваючою ставкою відсотка з метою відображення зміни ринкових ставок відсотка.

Процентні доходи, розраховані з використанням методу ефективного відсотка, представлені в консолідованому звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід, включають:

- процентні доходи, розраховані з використанням методу ефективного відсотка, за фінансовими активами, оцінюваними за амортизованою вартістю;
- процентні доходи, розраховані з використанням методу ефективного відсотка за борговими інструментами, оцінюваними за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (FVOCI).

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Стаття «Інші процентні доходи» консолідованого звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід включає процентні доходи за непохідними борговими фінансовими активами, оцінюваними за справедливою вартістю через прибуток або збиток, і чисті інвестиції в фінансову оренду.

Процентні витрати, представлені у консолідованому звіті про прибутки та збитки та інший сукупний дохід, включають фінансові зобов'язання, що оцінюються за амортизованою вартістю.

Комісійні доходи та витрати. Комісійні доходи і витрати, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка за фінансовим активом або фінансовим зобов'язанням, включаються до розрахунку ефективної ставки відсотка. Комісійні доходи за зобов'язання із надання кредиту за ринковими процентними ставками, отримані Групою, є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, якщо існує імовірність того, що Група укладе конкретний кредитний договір та не плануватиме реалізації кредиту протягом короткого періоду часу після його надання. Якщо відсутня висока імовірність того, що в рамках зобов'язання з надання кредиту він буде виданий позичальнику, то комісійні платежі за надання кредиту визнаються рівномірно протягом строку дії зобов'язання з надання кредиту.

Договір з клієнтом, результатом якого є визнання фінансового інструмента в консолідований фінансовій звітності Групи, може частково відноситися до сфери застосування МСФЗ 9 і частково - до сфери застосування МСФЗ 15. У цьому випадку Група спочатку застосовує МСФЗ 9, щоб відокремити й оцінити ту частину договору, яка відноситься до сфери застосування МСФЗ 9, а потім застосовує МСФЗ 15 до решти цього договору.

Всі інші виплати, комісійні та інші доходи і витрати, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги у загальному обсязі послуг, які мають бути надані. Інші комісійні доходи, включаючи комісію за обслуговування рахунків, винагороду за послуги з управління інвестиціями, інші комісійні винагороди, визнаються по мірі надання відповідних послуг.

Комісійні в результаті переговорів або участі в переговорах про проведення операції для третьої сторони (наприклад, придбання кредитів, акцій або інших цінних паперів чи придбання або продаж компаній), які Група отримує після завершення відповідної операції, визнаються після завершення зазначененої операції.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою Банку та його дочірнього підприємства є валюта економічного середовища, в якому працює Банк та його дочірнє підприємство. Функціональною валютою та валютою подання є національна валюта України – гривня.

Монетарні активи і зобов'язання перераховуються у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом НБУ на відповідну звітну дату. Доходи і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по операціях і перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту за офіційним обмінним курсом НБУ на кінець року, відображаються у фінансовому результаті. Перерахунок за курсами на кінець року не застосовується до немонетарних позицій, в тому числі інвестицій до капіталу. Вплив змін обмінного курсу на справедливу вартість інструментів капіталу обліковується як частина прибутку або збитку від змін справедливої вартості.

Основні курси обміну, що застосовувались для перерахунку сум в іноземній валюті, були такими:

	31 грудня 2021 року,	31 грудня 2020 року,
	гривень	гривень
1 долар США	27,2782	28,2746
1 євро	30,9226	34,7396
1 польський злотий	6,7277	7,6348
1 російський рубль	0,3640	0,3782

Взаємозалік. Фінансові активи та зобов'язання згортаються і в консолідованому звіті про фінансовий стан відображається чиста величина тільки в тих випадках, коли існує законодавчо встановлене право зробити взаємозалік відображені сум, а також намір або зробити взаємозалік, або одночасно реалізувати актив і врегулювати зобов'язання. Право на взаємозалік, що розглядається 1) не повинно залежати від можливих майбутніх подій і 2) повинно мати юридичну можливість здійснення при наступних обставинах: (а) в ході здійснення звичайної фінансово-господарської діяльності, (б) при невиконанні зобов'язання по платежах (подія дефолту) і (в) у разі неплатоспроможності або банкрутства.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Витрати на виплати працівникам. Витрати на заробітну плату, внески до державного пенсійного фонду України і фондів соціального страхування, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками Групи. Група не має юридичного чи умовного зобов'язання сплачувати пенсійні чи інші платежі, окрім платежів по державній системі соціального страхування.

Звітність за сегментами. Звітність за сегментами складається у відповідності до внутрішньої звітності, яка надається керівництву, що виконує роль органу, відповідального за прийняття операційних рішень. Сегменти, доходи, фінансові результати й активи яких перевищують 10% від загальних показників за всіма сегментами, розкриваються окремо. Географічні сегменти Групи показані у цій консолідований фінансовій звітності окремо виходячи з резидентності контрагента. Резидентність та фактичне місце діяльності контрагентів в більшості випадків співпадають.

Подання статей консолідованого звіту про фінансовий стан в порядку ліквідності. У Групи немає чітко визначеного операційного циклу, і тому Група не представляє окремо короткострокові та довгострокові активи і зобов'язання в консолідованому звіті про фінансовий стан. Замість цього активи та зобов'язання представлені в порядку ліквідності. У таблиці, поданій нижче, представлена інформація по кожному рядку консолідованого звіту про фінансовий стан, в якій об'єднані суми, залежно від контрактних строків відшкодування або погашення:

	31 грудня 2021 року				31 грудня 2020 року			
	Суми до		Суми до		Суми до		Суми до	
	погашення/повернення згідно контрактів		погашення/повернення згідно контрактів		погашення/повернення згідно контрактів		погашення/повернення згідно контрактів	
У тисячах гривень	протягом 12 місяців після закінчення звітного періоду	після 12 місяців після закінчення звітного періоду	Всього	протягом 12 місяців після закінчення звітного періоду	після 12 місяців після закінчення звітного періоду	Всього	протягом 12 місяців після закінчення звітного періоду	після 12 місяців після закінчення звітного періоду
Активи								
Готівкові кошти та кошти в Національному банку України	4 817 011	-	4 817 011	2 173 743	-	2 173 743		
Заборгованість інших банків	2 279 441	-	2 279 441	2 058 505	-	2 058 505		
Кредити та аванси клієнтам	7 501 744	9 302 198	16 803 942	5 742 116	7 550 181	13 292 297		
Цінні папери	4 401 835	3 412 512	7 814 347	3 783 968	2 403 261	6 187 229		
Передоплата з поточного податку на прибуток	35	-	35	20	-	20		
Відстрочений актив з податку на прибуток	-	46 890	46 890	-	43 004	43 004		
Інвестиційна нерухомість	-	11 771	11 771	-	14 054	14 054		
Основні засоби	-	935 950	935 950	-	1 007 493	1 007 493		
Нематеріальні активи	-	223 701	223 701	-	176 188	176 188		
Інші фінансові активи	149 124	-	149 124	153 702	-	153 702		
Інші активи	129 535	-	129 535	132 944	-	132 944		
Всього активи	19 278 725	13 933 022	33 211 747	14 044 998	11 194 181	25 239 179		
Зобов'язання								
Заборгованість перед іншими банками	712 083	3 000 000	3 712 083	539 280	2 300 000	2 839 280		
Кошти клієнтів	24 041 768	466 852	24 508 620	17 904 592	406 261	18 310 853		
Кошти інших фінансових організацій	1 313	99 767	101 080	328 139	-	328 139		
Випущені боргові цінні папери	486 123	-	486 123	384 810	-	384 810		
Зобов'язання з поточного податку на прибуток	32 650	-	32 650	33 784	-	33 784		
Інші фінансові зобов'язання	139 686	115 117	254 803	139 268	107 260	246 528		
Інші нефінансові зобов'язання	168 294	-	168 294	166 801	-	166 801		
Всього зобов'язання	25 581 917	3 681 736	29 263 653	19 496 674	2 813 521	22 310 195		

---

3   Основні принципи облікової політики (продовження)

Нові стандарти, роз'яснення і поправки до діючих стандартів і роз'яснень

Група вперше застосовувала деякі стандарти і поправки, які вступають в силу до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2021 року або після цієї дати (якщо не вказано інше). Група не застосовувала достроково стандарти, роз'яснення або поправки, які були випущені, але ще не вступили в силу.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 9, МСБО (IAS) 39, МСФЗ (IFRS) 7, МСФЗ (IFRS) 4 і МСФЗ (IFRS) 16 - "Реформа базової процентної ставки - етап 2"

Поправки передбачають ряд звільнень, які застосовуються для усунення наслідків для фінансової звітності у випадках, коли міжбанківська ставка пропозиції (IBOR) замінюється альтернативною практично безризиковою процентною ставкою.

Поправки передбачають:

- спрощення практичного характеру, згідно з яким зміни договору або зміни грошових потоків, безпосередньо необхідні реформою, повинні розглядатися як зміни плаваючої процентної ставки, еквівалентні зміні ринкової процентної ставки;
- допускається внесення змін, необхідних реформою IBOR, у визначення відносин хеджування і документацію з хеджування без припинення відносин хеджування;
- організаціям надається тимчасове звільнення від необхідності дотримання вимог щодо окремо ідентифікованих компонентів у випадках, коли інструмент з безризиковою ставкою визначається на розсуд організації як ризиковий компонент у рамках відносин хеджування.

Дані поправки не вплинули на фінансову звітність Групи. Група має намір застосовувати спрощення практичного характеру в майбутніх періодах у разі необхідності.

Поправки до МСФЗ 16 – «Поступки з оренди, пов'язані з пандемією Covid-19, чинні після 30 червня 2021 року»

28 травня 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправку до МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда» – «Поступки з оренди, пов'язані з пандемією Covid-19». Дані поправки передбачає звільнення для орендарів від застосування вимог МСФЗ (IFRS) 16 в частині обліку модифікацій договорів оренди в разі поступок з оренди, які виникають в якості прямого наслідку пандемії Covid-19. Як спрощення практичного характеру орендар може приняти рішення не аналізувати, чи є поступка з оренди, надана орендодавцем у зв'язку з пандемією COVID-19, модифікацією договору оренди. Орендар, який приймає таке рішення, повинен враховувати будь-які зміни орендних платежів, обумовлені поступкою з оренди, пов'язаної з пандемією COVID-19, аналогічно тому, як це зміна відображалася б в обліку відповідно до МСФЗ (IFRS) 16, якщо б воно не було модифікацією договору оренди.

Передбачалося, що ця поправка буде застосовуватися до 30 червня 2021 року, але у зв'язку з впливом пандемії Covid-19 31 березня 2021 року Рада з МСФЗ вирішила продовжити термін застосування спрощень практичного характеру до 30 червня 2022 року.

Дана поправка застосовується до річних звітних періодів, що починаються 1 квітня 2021 року або після цієї дати.

У Групи відсутні поступки з оренди, пов'язані з пандемією Covid-19, але у разі необхідності планується застосування спрощення практичного характеру протягом допустимого періоду.

---

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Стандарти, які були випущені, але ще не вступили в силу

Нижче наводяться нові стандарти, поправки та роз'яснення, які були випущені, але ще не набули чинності на дату випуску фінансової звітності Групи. Група має намір застосувати ці стандарти, поправки і роз'яснення, у разі необхідності, з дати набуття їх чинності.

МСФЗ (IFRS) 17 «Страхові контракти»

В травні 2017 року Рада з МСФЗ випустила МСФЗ (IFRS) 17 "Страхові контракти", новий всеосяжний стандарт фінансової звітності для договорів страхування, який розглядає питання визнання та оцінки, подання та розкриття інформації. Коли МСФЗ (IFRS) 17 вступить в силу, він замінить собою МСФЗ (IFRS) 4 "Страхові контракти", який був випущений в 2005 році. МСФЗ (IFRS) 17 застосовується до всіх видів договорів страхування (тобто страхування життя і страхування, відмінне від страхування життя, пряме страхування і перестрахування) незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій і фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Існують декілька винятків зі сфери застосування. Основна мета МСФЗ (IFRS) 17 полягає в наданні моделі обліку договорів страхування, яка є більш ефективною і послідовною для страховиків. На відміну від вимог МСФЗ (IFRS) 4, які в основному базуються на попередніх місцевих облікових політиках, МСФЗ (IFRS) 17 надає всебічну модель обліку договорів страхування, охоплюючи всі дoreчні аспекти обліку. В основі МСФЗ (IFRS) 17 лежить загальна модель, доповнена наступним:

- Певні модифікації для договорів страхування з умовами прямої участі (метод змінної винагороди).
- Спрощений підхід (підхід на основі розподілу премії) в основному для короткострокових договорів.

МСФЗ (IFRS) 17 набуває чинності щодо звітних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати, при цьому необхідно надати порівняльну інформацію. Допускається дострокове застосування за умови, що організація також застосовує МСФЗ (IFRS) 9 і МСФЗ (IFRS) 15 на дату першого застосування МСФЗ (IFRS) 17 або до неї. Даний стандарт не застосовний до Групи.

Поправки до МСБО (IAS) 1 - «Класифікація зобов'язань як короткострокових або довгострокових»

У січні 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправки до пунктів 69-76 МСБО (IAS) 1, в яких пояснюються вимоги щодо класифікації зобов'язань як короткострокових або довгострокових. У поправках пояснюється наступне:

- що розуміється під правом відкласти врегулювання зобов'язань;
- право відкласти врегулювання зобов'язань повинно існувати на кінець звітного періоду;
- на класифікацію зобов'язань не впливає ймовірність того, що організація виконає своє право відкласти врегулювання зобов'язання;
- умови зобов'язання не впливатимуть на його класифікацію, тільки якщо похідний інструмент, який входить в конвертоване зобов'язання, сам по собі є інструментом власного капіталу.

Дані поправки вступають в силу до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, і застосовуються ретроспективно. На даний момент Група аналізує можливий вплив цих поправок на поточну класифікацію зобов'язань та необхідність перегляду умов існуючих договорів позики.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 3 - «Посилання на Концептуальні основи»

У травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесів» - «Посилання на концептуальні основи». Мета даних поправок –замінити посилання на «Концепцію підготовки та подання фінансової звітності», випущену в 1989 році, на посилання на «Концептуальні основи подання фінансових звітів», випущені в березні 2018 року, без внесення значних змін у вимоги стандарту.

Рада також додала виключення з принципу визнання в МСФЗ (IFRS) 3, щоб уникнути виникнення потенційних прибутків або збитків «2-го дня», для зобов'язань і умовних зобов'язань, які б відносились до сфери застосування МСБО (IAS) 37 або Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 21 «Обов'язкові платежі», якби вони виникали в рамках окремих операцій.

---

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

В той же час Рада вирішила роз'яснити існуючі вимоги МСФЗ (IFRS) 3 щодо умовних активів, на які заміна посилань на «Концепцію підготовки та подання фінансової звітності» не вплине.

Дані поправки вступають в силу до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати, і застосовуються перспективно.

Поправки до МСБО (IAS) 16 - «Основні засоби: надходження до використання за призначенням»

У травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила документ «Основні засоби: надходження до використання за призначенням», який забороняє організаціям віднімати з первісної вартості об'єкта основних засобів будь-які надходження від продажу виробів, вироблених в процесі доставки цього об'єкта до місяця розташування та приведення його у стан, який потрібен для його експлуатації відповідно до вимог керівництва. Замість цього організація визнає надходження від продажу таких виробів, а також вартість виробництва цих виробів в прибутку чи збитку.

Дані поправки вступають в силу до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати, і повинні застосовуватися ретроспективно до тих об'єктів основних засобів, які стали доступними для використання на дату початку (або після неї) найранішого з представлених в фінансової звітності періоду, в якому організація вперше застосовує дані поправки.

Очікується, що дані поправки суттєво не вплинуть на Групу.

Поправки до МСБО (IAS) 37 - «Обтяжливі контракти - витрати на виконання договору»

У травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСБО (IAS) 37, в яких роз'яснюється, які витрати організація повинна враховувати при оцінці того, чи є договір обтяжливим або збитковим.

Поправки передбачають застосування підходу, який базується на «витратах, безпосередньо пов'язаних з договором». Витрати, безпосередньо пов'язані з договором на надання товарів або послуг, включають як додаткові витрати на виконання цього договору, так і розподілені витрати, безпосередньо пов'язані з виконанням договору. Загальні адміністративні витрати не пов'язані безпосередньо з договором і, отже, включаються, окрім випадків, коли вони явно підлягають відшкодуванню контрагентом за договором.

Дані поправки вступають в силу для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Група буде застосовувати дані поправки до договорів, за якими ще не виконані всі обов'язки на дату початку річного звітного періоду, в якому вперше застосовуються дані поправки.

Поправка до МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» - дочірня організація, вперше застосовує Міжнародні стандарти фінансової звітності

В рамках процесу щорічних удосконалень МСФЗ, період 2018-2020 років, Рада з МСФЗ випустила поправку до МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності». Відповідно до даної поправки дочірня організація, яка вирішує застосувати пункт D16 (a) МСФЗ (IFRS) 1, має право оцінювати накопичені курсові різниці з використанням сум, відображені у фінансовій звітності материнського підприємства, виходячи з дати переходу материнського підприємства на МСФЗ. Дані поправка також може бути застосована до асоційованих організацій та спільних підприємств, які вирішують застосовувати пункт D16 (a) МСФЗ (IFRS) 1.

Дана поправка набирає чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається досрочове застосування.

Поправка до МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» - комісійна винагорода під час проведення «тесту 10%» в разі припинення визнання фінансових зобов'язань

В рамках процесу щорічних удосконалень МСФЗ, період 2018-2020 років, Рада з МСФЗ випустила поправку до МСФЗ (IFRS) 9. В поправці пояснюються суми комісійної винагороди, які організація враховує при оцінці того, чи суттєво відрізняються умови нового або модифікованого фінансового зобов'язання від умов первісного фінансового зобов'язання. До таких сум відносяться тільки ті комісійні винагороди, які були виплачені або отримані між певним кредитором і позичальником, включаючи комісійну винагороду, виплачу або отриману кредитором або позичальником від імені іншої сторони. Організація повинна застосовувати дану поправку щодо фінансових зобов'язань, які були модифіковані або замінені на дату початку (або після неї) річного звітного періоду, в якому організація вперше застосовує дану поправку.

---

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Дана поправка набирає чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування. Група застосує цю поправку щодо фінансових зобов'язань, які були модифіковані або замінені на дату початку (або після неї) річного звітного періоду, в якому вперше застосовується дана поправка.

Очікується, що дана поправка суттєво не вплине на Групу.

Поправка до МСБО (IAS) 41 «Сільське господарство» - оподаткування при оцінці справедливої вартості

В рамках процесу щорічних удосконалень МСФЗ, період 2018-2020 років, Рада з МСФЗ випустила поправку до МСБО (IAS) 41 «Сільське господарство». Данна поправка виключає вимогу в пункті 22 МСБО (IAS) 41 про те, що організації не включають до розрахунку грошові потоки, пов'язані з оподаткуванням, при оцінці справедливої вартості активів, що належать до сфери застосування МСБО (IAS) 41.

Організація повинна застосовувати дану поправку перспективно щодо оцінки справедливої вартості на дату початку (або після неї) першого річного звітного періоду, починається 1 січня 2022 року або після цієї дати. Допускається дострокове застосування.

Очікується, що дана поправка суттєво не вплине на Групу.

Поправки до МСБО (IAS) 8 – «Визначення бухгалтерських оцінок»

У лютому 2021 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСБО (IAS) 8, в яких запроваджується визначення «бухгалтерських оцінок». В поправках пояснюється відмінність між змінами у бухгалтерських оцінках та змінами в обліковій політиці та виправленням помилок. Крім того, в документі роз'яснюється, як організації використовують методи вимірювання та вихідні дані для розробки бухгалтерських оцінок.

Поправки застосовується до річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 р. або після цієї дати, та застосовуються до змін в обліковій політиці та змін у бухгалтерських оцінках, що відбуваються на дату початку зазначеного періоду або після цієї дати. Допускається дострокове застосування за умови розкриття цього факту.

Очікується, що дана поправка суттєво не вплине на Групу.

Поправки до МСБО (IAS) 1 та Практичних рекомендацій № 2 щодо застосування МСБО – «Розкриття інформації про облікову політику»

У лютому 2021 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСБО (IAS) 1 та Практичних рекомендацій №2 щодо застосування МСБО «Формування суджень про суттєвість», які містять інструкції та приклади, що допомагають організаціям застосовувати судження про суттєвість при розкритті інформації про облікову політику. Поправки повинні допомогти організаціям розкривати більш корисну інформацію про облікову політику за рахунок заміни вимоги про розкриття організаціями «значних положень» облікової політики на вимогу про розкриття «суттєвої інформації» про облікову політику, а також за рахунок додавання інструкції щодо того, як організації повинні застосовувати поняття суттєвості при ухваленні рішень щодо розкриття інформації про облікову політику.

Поправки до МСБО (IAS) 1 застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, з можливістю дострокового застосування. Оскільки поправки до Практичних рекомендацій № 2 щодо застосування МСБО не містять обов'язкову інструкцію щодо застосування визначення суттєвості до інформації про облікову політику, не потрібно вказувати дату набуття чинності даних поправок.

На даний момент Група проводить оцінку впливу даних поправок на розкриття інформації про облікову політику Групи.

---

4 Основні облікові оцінки та судження при застосуванні облікової політики

Група використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у консолідований фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань. Розрахунки та судження постійно переглядаються і базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Групи також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у консолідований фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань, включають:

- **Класифікація фінансових активів:** оцінка бізнес-моделі, в рамках якої утримуються фінансові активи, і оцінка того, чи передбачають договірні умови фінансового активу виплату виключно основної суми і відсотків на непогашений залишок основної суми – Примітка 3 (Класифікація і подальша оцінка фінансових активів: бізнес-модель і Класифікація і подальша оцінка фінансових активів: характеристика грошових потоків).
- **Очікувані кредитні збитки (знецінення) фінансових інструментів:** оцінка того, чи відбулося значне зростання кредитного ризику за активом з моменту його первісного визнання, та включення прогнозної інформації в оцінку очікуваних кредитних збитків – Примітки 3 (Оцінка очікуваних кредитних збитків).
- **Заходи щодо надання підтримки клієнтам.** Ситуація з поширенням коронавірусу COVID-19, через карантинні обмеження та високий рівень невизначеності, мала неістотний вплив на платоспроможність позичальників Групи. Група не відзначає істотного погіршення якості кредитного портфелю у зв'язку із карантинними заходами, разом з цим розуміючи, що на поточний момент немає можливості визначити у повній мірі наслідки впливу ситуації з COVID-19 на майбутню платоспроможність та кредитну активність клієнтів.
- **Оцінка власних приміщень.** Як зазначено в Примітці 3, власні будівлі підлягають регулярній переоцінці. Така переоцінка була здійснена на підставі звітів внутрішнього оцінювача, який володіє відповідною професійною кваліфікацією і має актуальній досвід оцінки майна з аналогічним розташуванням та категорією. Основу оцінки складає метод порівняння аналогів. При проведенні оцінки застосовувались певні судження, зокрема для визначення подібних приміщень, при визначенні вартості за методом порівняння цін продажу.

Оцінка була проведена порівняльним методом внутрішнім оцінювачем, який має відповідну професійну кваліфікацію та досвід проведення оцінки основних засобів аналогічного розташування та категорії. Для кожного об'єкта нерухомості були відібрані відповідні об'єкти для порівняння на основі наступних критеріїв: місце розташування, тип, стан і розмір. Коригування були застосовані до ціни, що становить пропозицію, а не реальну суму угоди (коригування на торг), розташування, розмір, поверх і стан та інші коригування. Коригування на торг застосовуються внутрішнім оцінювачем, як правило, в діапазоні від 10% до 15%. Інші коригування, що застосовувалися внутрішнім оцінювачем, як правило, перебувають в діапазоні від 10% до 15%. Оцінювач використовував виключно порівняльний метод для оцінки всіх об'єктів основних засобів.

Зміна таких припущень може вплинути на справедливу вартість активів. У разі якщо ціна квадратного метра відрізняється на 10%, справедлива вартість будівель збільшилась/зменшилась би на 30 100 тисяч гривень (у 2020 році – на 30 696 тисяч гривень).

- **Визначення терміну оренди.** Група враховує усі наявні факти та обставини, які призводять до виникнення економічного стимулу для виконання опціону на продовження оренди або невиконання опціону на припинення оренди. Група визначає загальний термін оренди з урахуванням опціонів на продовження терміну оренди та припинення більш тривалих термінів оренди. Там, де це можливо, Група прагне включити опціони на продовження в нові договори оренди, щоб забезпечити операційну гнучкість. На дату початку оренди Група оцінює, чи є обґрунтованою впевненістю в застосуванні опціонів. В результаті, термін оренди для більшості об'єктів оренди знаходиться в межах 2-7 років.

ГРУПА КРЕДОБАНК**Примітки до консолідований фінансової звітності – 31 грудня 2021 року****5 Вибуття та об'єднання бізнесів**

27 липня 2021 року відбулось припинення участі АТ «КРЕДОБАНК» в ТОВ ФК «Ідея Капітал» шляхом відчуження (передачі) 100 % частки у статутному капіталі до ТОВ «ФК «Приватні інвестиції», яке також входить до складу Групи РКО ВР. Результат деконсолідації становив 193 252 тисячі гривень.

Ефект від вибуття учасника Групи був наступним:

<u>У тисячах гривень</u>	
Кредити та аванси клієнтам	10 105
Інші нефінансові активи	765
Кошти клієнтів	8 436
Кошти інших фінансових організацій	(212 559)
Чисті активи на дату вибуття зі складу Групи - Результат від вибуття учасника Групи	(193 253)

У серпні 2021 року за рішенням Наглядової Ради АТ «КРЕДОБАНК» було створено та пройшло державну реєстрацію дочірнє товариство Банку – ТОВ «КРЕДОЛІЗИНГ», 100% капіталу якого належить АТ «КРЕДОБАНК».

6 Готівкові кошти та кошти в Національному банку України

<u>У тисячах гривень</u>	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Грошові кошти у касі	833 931	649 423
Залишок на кореспондентському рахунку в Національному банку України	381 220	324 022
Депозитні сертифікати Національного банку України	3 601 860	1 200 298
Всього готівкових коштів та коштів в Національному банку України	4 817 011	2 173 743

Банк дотримувався встановлених вимог щодо обов'язкового резерву станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року.

Станом на 31 грудня 2021 року грошові кошти Групи та їх еквіваленти для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів дорівнювали 7 082 166 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 4 201 484 тисяч гривень).

<u>У тисячах гривень</u>	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Готівкові кошти та кошти в Національному банку України	4 817 011	2 173 743
Кореспондентські рахунки в інших банках	2 265 396	2 028 206
Резерв під очікувані кредитні збитки	(241)	(465)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	7 082 166	4 201 484

До грошових коштів та їх еквівалентів включено готівкові кошти та кошти в Національному банку України, кошти на кореспондентських рахунках в інших банках та всі розміщення коштів на міжбанківському ринку з первісним строком погашення не більше трьох місяців.

7 Заборгованість інших банків

<u>У тисячах гривень</u>	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Кореспондентські рахунки в інших банках	2 265 396	2 028 206
Гарантійні депозити	14 355	30 829
Резерв під очікувані кредитні збитки	(310)	(530)
Всього заборгованості інших банків	2 279 441	2 058 505

До складу гарантійних депозитів входять кошти, що розміщені, в основному, як гарантійні депозити за картковими розрахунками та переказами коштів, а також документарні операції.

ГРУПА КРЕДОБАНК

Примітки до консолідований фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

7 Заборгованість інших банків (продовження)

Заборгованість інших банків є незабезпеченю. Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2021 року. Цей аналіз базується на рейтингах, присвоєних міжнародною рейтинговою агенцією Moody's.

У тисячах гривень	Кореспондентські рахунки	Гарантійні депозити	Всього
Активи, за якими визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців - стадія 1			
- Рейтинг Aa1 – Aa3	476 914	-	476 914
- Рейтинг A1 - A3	1 699 082	6 185	1 705 267
- Рейтинг Baa1 - Baa3	13 442	-	13 442
- без рейтингу	75 958	8 170	84 128
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців	(241)	(69)	(310)
Всього заборгованості інших банків	2 265 155	14 286	2 279 441

Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2020 року:

У тисячах гривень	Кореспондентські рахунки	Гарантійні депозити	Всього
Активи, за якими визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців - стадія 1			
- Рейтинг Aa1 – Aa3	424 770	-	424 770
- Рейтинг A1 - A3	1 510 615	23 235	1 533 850
- Рейтинг Baa1 - Baa3	30 166	-	30 166
- без рейтингу	62 655	7 594	70 249
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців	(465)	(65)	(530)
Всього заборгованості інших банків	2 027 741	30 764	2 058 505

Станом на 31 грудня 2021 року Група мала концентрацію залишків коштів на поточних рахунках в інших кредитних установах у розмірі 1 870 819 тисяч гривень від трьох найбільших банків з кредитним рейтингом «інвестиційний клас» (на 31 грудня 2020 року – 1 824 564 тисяч гривень).

Нижче подано аналіз зміни очікуваних кредитних збитків протягом 2021 року:

У тисячах гривень	Прим.	Кореспондентські рахунки	Гарантійні депозити	Всього
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 1 січня 2021 року - стадія 1		465	65	530
Зміна рівня очікуваних кредитних збитків	25	(198)	4	(194)
Вплив зміни валютних курсів		(26)	-	(26)
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 31 грудня 2021 року - стадія 1		241	69	310

Нижче подано аналіз зміни очікуваних кредитних збитків протягом 2020 року:

У тисячах гривень	Прим.	Кореспондентські рахунки	Міжбанківські кредити	Гарантійні депозити	Всього
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 1 січня 2020 року - стадія 1		135	66	38	239
Зміна рівня очікуваних кредитних збитків	25	284	(41)	27	270
Активи, визнання яких було припинено протягом року	25	-	(25)	-	(25)
Вплив зміни валютних курсів		46	-	-	46
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 31 грудня 2020 року - стадія 1		465	-	65	530

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу заборгованості інших банків подано у Примітці 34. Аналіз заборгованості інших банків за процентними ставками поданий у Примітці 31.

8 Кредити та аванси клієнтам

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
У тисячах гривень		
Кредити юридичним особам	9 111 803	7 701 212
Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі	3 617 917	2 946 302
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	2 963 369	1 850 888
Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити	1 766 079	1 666 190
Резерв під очікувані кредитні збитки	(655 226)	(872 295)
Всього кредитів та авансів клієнтам	16 803 942	13 292 297

Протягом 2021 року в сумі резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам відбулися такі зміни:

Прим.	1 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом 12 місяців	2 стадія зменшення корисності - кредитні збитки, що очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, за не знеціненими кредитами	3 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, знецінені кредити	Придбані (створені) знецінені активи	Всього
У тисячах гривень					
Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня 2021 року	220 043	49 288	602 211	753	872 295
Збільшення, пов'язане з створенням активів протягом року	25	155 661	197	1 755	52 133
Чиста зміна рівня очікуваних кредитних збитків*	25	(169 674)	125 036	2 251	16 254
Списання за рахунок резервів та продажу кредитів		(35)	(46)	(383 727)	(769)
Коригування процентних доходів за знеціненими кредитами		41	2	81 012	(5 126)
Вплив зміни валютних курсів		(2 056)	330	(14 929)	21
Припинення визнання активів внаслідок вибуття учасника Групи		-	-	(25 943)	-
Інші зміни, в тому числі переведення до стадій		3 921	(110 413)	109 595	(52 560)
- зі стадії 1		(19 126)	14 373	4 753	-
- зі стадії 2		6 159	(134 634)	128 475	-
- зі стадії 3		999	9 835	(10 838)	4
Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2021 року	207 901	64 394	372 225	10 706	655 226

* Зміна рівня очікуваних кредитних збитків включає такі зміни за кредитами, виданими протягом 2021 року, щодо яких відбулася зміна рівня очікуваних кредитних збитків від дати видачі до кінця року, а також за кредитами, виданими до 2021 року, які залишилися в портфелі на 31 грудня 2021 року, та кредитами визнання яких було припинено протягом року. Таблиця вище відображає акумульований вплив змін рівня очікуваних кредитних збитків, в тому числі, якщо протягом року за кредитом кілька разів визнавалося значне зростання кредитного ризику, що спричиняло переведення між стадіями, з подальшим його зниженням та навпаки.

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Станом на 31 грудня 2021 року кредити, що видані в 2021 році та залишилися на балансі станом на 31 грудня 2021 року, склали 10 556 427 тисяч гривень (63% кредитів та авансів клієнтам станом на 31 грудня 2021 року), у тому числі кредити юридичним особам – 5 956 931 тисяча гривень (35% кредитів та авансів клієнтам станом на 31 грудня 2021 року), з яких 70% кредитів мають початковий строк погашення до 2 років та у зв'язку із короткостроковим характером, дні прострочення боргу е найважливішим критерієм значного підвищення кредитного ризику для таких кредитів. Кредитна якість корпоративних кредитів та авансів клієнтам підвищується, тому видачі нових кредитів перевищують виплати заборгованості за раніше виданими кредитами. Станом на 31 грудня 2021 року було повністю погашено 5 059 725 тисяч гривень (або 36%) кредитів та авансів клієнтам, що залишилися на балансі Групи станом на 1 січня 2021 року, в т.ч. кредити в Стадії 1 – 4 367 450 тисяч гривень (резерв за такими кредитами на 1 січня 2021 року становив 66 838 тисяч гривень).

Протягом 2021 року Група здійснила уступку прав вимоги кредитної заборгованості клієнтів в сумі 74 595 тисяч гривень (протягом 2020 року - 5 802 тисячі гривень), чиста балансова вартість становила 56 583 тисячі гривень (2020 рік - 3 446 тисяч гривень).

Протягом 2020 року в сумі резерву під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам відбулися такі зміни:

Прим.	1 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом 12 місяців	2 стадія зменшення корисності - кредитні збитки, що очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, за не знеціненими кредитами	3 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, знецінені кредити	Придбані (створені) активи	Всього
<i>У тисячах гривень</i>					
Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня 2020 року	172 704	39 802	429 280	47 847	689 633
Збільшення, пов'язане з створенням активів протягом року	25	125 431	56	523	-
Чиста зміна рівня очікуваних кредитних збитків*	25	(77 892)	179 759	69 905	6 008
Списання за рахунок резервів та продажу кредитів		-	(30)	(177 014)	(84 059)
Коригування процентних доходів за знеціненими кредитами		(54)	(64)	56 948	5 973
Вплив зміни валютних курсів		6 872	334	34 812	-
Інші зміни, в тому числі переведення до стадій		(7 018)	(170 569)	187 757	24 984
- зі стадії 1		(28 740)	26 212	2 528	-
- зі стадії 2		10 686	(200 419)	189 733	-
- зі стадії 3		807	3 636	(4 443)	-
Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2020 року	220 043	49 288	602 211	753	872 295

* Зміна рівня очікуваних кредитних збитків включає такі зміни за кредитами, виданими протягом 2020 року, щодо яких відбулася зміна рівня очікуваних кредитних збитків від дати видачі до кінця року, а також за кредитами, виданими до 2020 року, які залишилися в портфелі на 31 грудня 2020 року та кредитами, визнання яких було припинено протягом року. Таблиця вище відображає акумульований вплив змін рівня очікуваних кредитних збитків, в тому числі якщо протягом року за кредитом кілька разів визнавалося значне зростання кредитного ризику, що спричиняло переведення між стадіями, з подальшим його зниженням та навпаки.

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Станом на 31 грудня 2020 року кредити, що видані в 2020 році та залишилися на балансі станом на 31 грудня 2020 року, склали 7 238 698 тисяч гривень (51% кредитів та авансів клієнтам станом на 31 грудня 2020 року), у тому числі кредити юридичним особам – 4 265 295 тисяч гривень (30% кредитів та авансів клієнтам станом на 31 грудня 2020 року), з яких 70% кредитів мають початковий строк погашення до 2 років та у зв'язку із короткостроковим характером, дні прострочення боргу є найважливішим критерієм значного підвищення кредитного ризику для таких кредитів. Кредитна якість корпоративних кредитів та авансів клієнтам підвищується, тому видачі нових кредитів перевищують виплати заборгованості за раніше виданими кредитами. Станом на 31 грудня 2020 року було повністю погашено 4 019 015 тисяч гривень (або 32%) кредитів та авансів клієнтам, що залишилися на балансі Групи станом на 1 січня 2020 року, в т.ч. кредити в Стадії 1 – 3 713 320 тисяч гривень (резерв за такими кредитами на 1 січня 2020 року становив 52 286 тисяч гривень).

Не погашена сума кредитів, які були списані протягом 2021 року, але залишаються предметом примусових заходів становить 96 162 тисячі гривень (у 2020 році - 120 300 тисяч гривень).

Концентрація клієнтського кредитного портфелю за галузями економіки є такою:

У тисячах гривень	31 грудня 2021 року		31 грудня 2020 року	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	8 347 365	48	6 463 380	46
Сільське господарство та харчова промисловість	3 012 248	17	2 757 423	20
Торгівля	2 368 550	14	1 998 340	14
Виробництво	1 767 355	10	1 707 419	12
Інші послуги	905 447	5	612 341	4
Нерухомість та будівництво	610 539	4	277 151	2
Транспортна галузь	313 793	2	214 747	2
Гірничодобувна промисловість	34 766	-	56 296	-
Санаторії та курорти	22 019	-	4 484	-
Готелі	3 521	-	2 644	-
Спорт та послуги відпочинку	302	-	158	-
Інше	73 263	-	70 209	-
Всього кредитів та авансів клієнтам (до очікуваних кредитних збитків)	17 459 168	100	14 164 592	100

Станом на 31 грудня 2021 року валова балансова вартість кредитів та авансів клієнтів 10 найбільших позичальників Групи становила 1 395 152 тисячі гривень (на 31 грудня 2020 року – 1 091 719 тисяч гривень) або 8% від кредитного портфеля до очікуваних кредитних збитків (на 31 грудня 2020 року - 8% від кредитного портфеля до очікуваних кредитних збитків).

Станом на 31 грудня 2021 року заборгованість за кредитами та авансами клієнтам у сумі 361 058 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 291 737 тисяч гривень) була забезпечена депозитами у сумі 436 586 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 347 200 тисяч гривень). Див. Примітку 16 та Примітку 31.

ГРУПА КРЕДОБАНК

Примітки до консолідований фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2021 року:

	1 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом 12 місяців	2 стадія зменшення корисності - кредитні збитки, що очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, за не знеціненими кредитами	3 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, знецінені кредити	Придбані (створені) знецінені активи	Всього
У тисячах гривень					
Кредити юридичним особам					
- не прострочені	8 647 180	153 196	172 054	-	8 972 430
- прострочені менше ніж 30 днів	8 325	-	80	-	8 405
- прострочені від 30 до 90 днів	350	61 922	3 790	11 901	77 963
- прострочені від 91 до 180 днів	-	-	19 244	-	19 244
- прострочені від 181 до 360 днів	-	2	6 680	-	6 682
- прострочені більше 360 днів	-	1	27 078	-	27 079
- резерв під очікувані кредитні збитки	(72 164)	(32 291)	(67 600)	(5 912)	(177 967)
Всього балансова вартість кредитів юридичним особам	8 583 691	182 830	161 326	5 989	8 933 836
Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі					
- не прострочені	3 366 293	5 121	36 082	-	3 407 496
- прострочені менше ніж 30 днів	82 734	1 199	13 281	-	97 214
- прострочені від 30 до 90 днів	2 760	23 297	17 677	-	43 734
- прострочені від 91 до 180 днів	-	-	24 022	-	24 022
- прострочені від 181 до 360 днів	-	-	30 969	-	30 969
- прострочені більше 360 днів	-	-	14 482	-	14 482
- резерв під очікувані кредитні збитки	(48 041)	(13 295)	(69 800)	-	(131 136)
Всього балансова вартість кредитів фізичним особам на автомобілі	3 403 746	16 322	66 713	-	3 486 781
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити					
- не прострочені	2 866 786	9 152	31 499	9 798	2 917 235
- прострочені менше ніж 30 днів	-	-	-	-	-
- прострочені від 30 до 90 днів	5 409	3 602	9 673	-	18 684
- прострочені від 91 до 180 днів	-	-	6 208	-	6 208
- прострочені від 181 до 360 днів	-	-	3 387	-	3 387
- прострочені більше 360 днів	-	-	17 855	-	17 855
- резерв під очікувані кредитні збитки	(30 368)	(2 589)	(36 164)	(4 642)	(73 763)
Всього балансова вартість іпотечні кредити фізичним особам	2 841 827	10 165	32 458	5 156	2 889 606
Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити					
- не прострочені	1 416 105	7 087	58 560	259	1 482 011
- прострочені менше ніж 30 днів	64 893	1 209	18 466	-	84 568
- прострочені від 30 до 90 днів	2 354	29 800	14 447	-	46 601
- прострочені від 91 до 180 днів	-	16	48 438	145	48 599
- прострочені від 181 до 360 днів	-	19	82 721	316	83 056
- прострочені більше 360 днів	-	6	21 228	10	21 244
- резерв під очікувані кредитні збитки	(57 328)	(16 219)	(198 661)	(152)	(272 360)
Всього балансова вартість інших споживчих кредитів фізичним особам	1 426 024	21 918	45 199	578	1 493 719
Всього кредитів та авансів клієнтам	16 255 288	231 235	305 696	11 723	16 803 942

ГРУПА КРЕДОБАНК

Примітки до консолідований фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2020 року:

	1 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом 12 місяців	2 стадія зменшення корисності - кредитні збитки, що очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, за не знеціненими кредитами	3 стадія зменшення корисності - кредитні збитки очікуються протягом терміну дії кредитного інструменту, знецінені	Придбані (створені) знецінені активи	Всього
У тисячах гривень					
Кредити юридичним особам					
- не прострочені	7 239 301	12 936	86 435	-	7 338 672
- прострочені менше ніж 30 днів	8 679	290	1 229	-	10 198
- прострочені від 30 до 90 днів	1 967	29 575	73 788	-	105 330
- прострочені від 91 до 180 днів	-	4	19 219	-	19 223
- прострочені від 181 до 360 днів	-	6	100 322	-	100 328
- прострочені більше 360 днів	-	-	127 461	-	127 461
- резерв під очікувані кредитні збитки	(110 850)	(11 095)	(212 256)	-	(334 201)
Всього балансова вартість кредитів юридичним особам	7 139 097	31 716	196 198	-	7 367 011
Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі					
- не прострочені	2 619 981	12 106	26 020	-	2 658 107
- прострочені менше ніж 30 днів	73 826	3 776	7 136	-	84 738
- прострочені від 30 до 90 днів	7 482	33 488	13 672	-	54 642
- прострочені від 91 до 180 днів	-	-	50 375	-	50 375
- прострочені від 181 до 360 днів	-	-	53 644	-	53 644
- прострочені більше 360 днів	-	-	44 796	-	44 796
- резерв під очікувані кредитні збитки	(36 152)	(13 742)	(100 618)	-	(150 512)
Всього балансова вартість кредитів фізичним особам на автомобілі	2 665 137	35 628	95 025	-	2 795 790
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити					
- не прострочені	1 733 034	13 396	27 283	-	1 773 713
- прострочені менше ніж 30 днів	-	-	-	-	-
- прострочені від 30 до 90 днів	5 898	4 683	5 239	-	15 820
- прострочені від 91 до 180 днів	-	770	13 701	-	14 471
- прострочені від 181 до 360 днів	-	-	17 120	-	17 120
- прострочені більше 360 днів	-	-	29 764	-	29 764
- резерв під очікувані кредитні збитки	(22 582)	(2 494)	(43 258)	-	(68 334)
Всього балансова вартість іпотечні кредити фізичним особам	1 716 350	16 355	49 849	-	1 782 554
Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити					
- не прострочені	1 214 735	15 078	48 410	222	1 278 445
- прострочені менше ніж 30 днів	70 903	4 461	9 831	2	85 197
- прострочені від 30 до 90 днів	8 810	44 517	17 762	62	71 151
- прострочені від 91 до 180 днів	-	193	39 223	44	39 460
- прострочені від 181 до 360 днів	-	32	99 729	113	99 874
- прострочені більше 360 днів	-	12	91 253	798	92 063
- резерв під очікувані кредитні збитки	(50 459)	(21 957)	(246 079)	(753)	(319 248)
Всього балансова вартість інших споживчих кредитів фізичним особам	1 243 989	42 336	60 129	488	1 346 942
Всього кредитів та авансів клієнтам	12 764 573	126 035	401 201	488	13 292 297

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Група класифікує кредити та аванси клієнтам за кредитною якістю на підставі фінансового стану боржника та стану обслуговування заборгованості.

Нижче подано інформацію про заставу станом на 31 грудня 2021 року:

У тисячах гривень	Кредити юридичним особам	Кредити на автомобілі	Іпотечні кредити	Споживчі кредити	Всього
Незабезпеченні кредити	947 840	234 927	16 390	1 764 909	2 964 066
Кредити, забезпеченні:					
- грошовими депозитами	361 058	-	-	-	361 058
- об'єктами житлової нерухомості	278 131	317	2 768 016	321	3 046 785
- іншими об'єктами нерухомості	3 607 001	-	82 870	-	3 689 871
- іншими активами	3 917 773	3 382 673	96 093	849	7 397 388
Всього кредитів та авансів клієнтам (до очікуваних кредитних збитків)	9 111 803	3 617 917	2 963 369	1 766 079	17 459 168

Нижче подано інформацію про заставу станом на 31 грудня 2020 року:

У тисячах гривень	Кредити юридичним особам	Кредити на автомобілі	Іпотечні кредити	Споживчі кредити	Всього
Незабезпеченні кредити	812 981	204 105	5 020	1 663 647	2 685 753
Кредити, забезпеченні:					
- грошовими депозитами	291 737	-	-	-	291 737
- об'єктами житлової нерухомості	184 982	442	1 743 121	333	1 928 878
- іншими об'єктами нерухомості	2 684 190	-	68 578	-	2 752 768
- іншими активами	3 727 322	2 741 755	34 169	2 210	6 505 456
Всього кредитів та авансів клієнтам (до очікуваних кредитних збитків)	7 701 212	2 946 302	1 850 888	1 666 190	14 164 592

Інформація про заставу включає дебіторську заборгованість за фінансовою орендою, а саме, станом на 31 грудня 2021 року в сумах кредитів, забезпечених іншими активами, включена заборгованість за фінансовою орендою юридичних осіб в сумі 1 060 644 тисячі гривень (на 31 грудня 2020 року - 1 061 985 тисяч гривень) та 24 432 тисячі гривень - фізичних осіб (кредити на автомобілі) (на 31 грудня 2020 року - 14 143 тисяч гривень), в сумах кредитів, забезпечених депозитами, включає заборгованість за фінансовою орендою юридичних осіб в сумі 5 279 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 2 900 тисяч гривень).

Інші активи в основному включають обладнання, інше рухоме майно та майнові права на майбутнє нерухоме майно. В наведеній вище інформації вказана балансова заборгованість по кредиту чи справедлива вартість прийнятого забезпечення станом на 31 грудня в залежності від того, яка з цих сум виявиться меншою; залишок суми включається до складу незабезпечених кредитів. Балансова сума кредитів розподілена на основі ліквідності активів, прийнятих до забезпечення по кредиту.

Фінансовий вплив забезпечення представлено шляхом окремого розкриття його вартості для (i) активів, забезпечення за якими та інші заходи покращення якості кредиту перевищують його балансову вартість (активи з надлишковим забезпеченням) та (ii) активів, забезпечення за якими та інші заходи покращення якості кредиту дорівнює їх балансовій вартості, або забезпечення за якими та інші заходи покращення якості кредиту менші їх (активи з недостатнім забезпеченням). Поданий нижче аналіз здійснений лише для кредитів, знецінення за якими визначається на індивідуальній основі.

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Вплив забезпечення за індивідуально знеціненими кредитами станом на 31 грудня 2021 року:

У тисячах гривень	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення, з урахуванням дисконтів та очікуваних строків реалізації	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення, з урахуванням дисконтів та очікуваних строків реалізації
Кредити юридичним особам	63 186	105 514	98 859	76 211
Іпотечні кредити	8 233	10 163	4 871	3 112
Споживчі кредити	-	-	103	-
Кредити на автомобілі	998	2 085	25	-
Всього	72 417	117 762	103 858	79 323

Вплив забезпечення за індивідуально знеціненими кредитами станом на 31 грудня 2020 року:

У тисячах гривень	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення, з урахуванням дисконтів та очікуваних строків реалізації	Балансова вартість активу	Справедлива вартість забезпечення, з урахуванням дисконтів та очікуваних строків реалізації
Кредити юридичним особам	117 880	159 804	70 476	52 262
Іпотечні кредити	1 734	2 934	22 961	14 221
Споживчі кредити	-	-	-	-
Кредити на автомобілі	-	-	3 812	3 055
Всього	119 614	162 738	97 248	69 538

Стосовно решти кредитів, по яких не були виявлені індивідуальні ознаки зменшення корисності, справедлива вартість застави оцінюється на момент її отримання та в подальшому постійно коригується один раз в рік з врахуванням змін вартості відповідно до значних змін ринкових показників ціни у випадку нерухомості або застави інших активів, згідно з політикою або процедурими Групи.

Справедлива вартість забезпечення – це сума, на яку можна обміняти актив під час здійснення угоди на загальних умовах між добре обізнаними непов'язаними сторонами, що діють на добровільних засадах, із врахуванням дисконтування в часі, необхідному на її стягнення та реалізацію. Дано вартість враховує можливі витрати, що пов'язані із примусовим поверненням заборгованості шляхом звернення стягнення на предмет застави: судові витрати, витрати на реалізацію застави та інші витрати від примусового повернення заборгованості шляхом звернення стягнення на заставне майно.

Справедлива вартість об'єктів нерухомості враховує актуальні експертні висновки, проведені суб'єктом оціночної діяльності у відповідності до укладених договорів або оцінювачем майна - працівником Групи, що має кваліфікаційне свідоцтво оцінювача, які не є пов'язаними з Групою особами (афілійованими, спорідненими, асоційованими), відповідно до законодавства.

Політика та процедури Групи щодо кредитного ризику викладені у Примітці 31. Максимальний рівень кредитного ризику представляє балансова вартість кредитів та авансів на відповідну звітну дату.

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Далі представлено опис застави та інших засобів підвищення якості кредитів та авансів.

Група приймає такі основні види забезпечення:

- сектор кредитування фізичних осіб – іпотека житла та автомобілі;
- сектор кредитування юридичних осіб та промислові компанії – застава корпоративного майна такого як приміщення, акції, дебіторська заборгованість, гарантії третіх осіб;
- сектор комерційної нерухомості – застава нерухомості, під яку отримують фінансування.

Хоча застава може бути важливим фактором зниження кредитного ризику, політика Групи передбачає надання кредитів виходячи, перш за все, з платоспроможності клієнта, а не з вартості запропонованого забезпечення. Залежно від стану клієнта та виду банківського продукту кредити можуть надаватись без забезпечення.

До складу кредитів включено дебіторську заборгованість за фінансовою орендою. Далі в таблиці наведено узгодження між валовими інвестиціями в оренду та теперішньою вартістю мінімальних орендних платежів станом на 31 грудня 2021 року:

У тисячах гривень	Валові інвестиції в оренду	Теперішня вартість мінімальних орендних платежів	Нереалізовані фінансові доходи
Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою			
- до 1 року	756 704	696 266	60 438
- від 1 до 5 років	438 260	392 266	45 994
- понад 5 років	3 842	3 390	452
Мінус: очікувані кредитні збитки	(25 656)	(25 656)	-
Разом після вирахування резерву під очікувані кредитні збитки	1 173 150	1 066 266	106 884

Нижче подано узгодження між валовими інвестиціями в оренду та теперішньою вартістю мінімальних орендних платежів станом на 31 грудня 2020 року:

У тисячах гривень	Валові інвестиції в оренду	Теперішня вартість мінімальних орендних платежів	Нереалізовані фінансові доходи
Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою			
- до 1 року	736 535	636 930	99 605
- від 1 до 5 років	526 488	448 279	78 209
- понад 5 років	174	171	3
Мінус: очікувані кредитні збитки	(30 033)	(30 033)	-
Разом після вирахування резерву під очікувані кредитні збитки	1 233 164	1 055 347	177 817

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу кредитів та авансів клієнтам подано у Примітці 34. Аналіз кредитів та авансів клієнтам за процентними ставками поданий у Примітці 31. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 36.

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Модифіковані фінансові активи

Нижче у таблиці подано інформацію щодо фінансових активів, які були модифіковані, коли величина резерву під збитки за ними була оцінена у сумі, що дорівнювала величині очікуваних кредитних збитків протягом всього строку фінансового активу.

У тисячах гривень	2021 рік	2020 рік
Фінансові активи, модифіковані протягом періоду		
Амортизаційна вартість до модифікації	58 296	69 382
Результат від модифікації	(1 547)	(1 233)
Фінансові активи, модифіковані з моменту первісного визнання		
Валова балансова вартість на 31 грудня для фінансових активів, за якими резерв під збитки був змінений протягом періоду і став оцінюватися в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців	-	6 533

9 Цінні папери

У тисячах гривень	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід		
Державні облігації України	7 814 337	5 897 526
Акції компаній	10	10
Всього цінних паперів, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід		
	7 814 347	5 897 536
Цінні папери, що оцінюються за амортизованою собівартістю		
Державні облігації України	-	290 847
Резерв під очікувані кредитні збитки	-	(1 154)
Всього цінних паперів, що оцінюються за амортизованою собівартістю		
	7 814 347	289 693
Всього цінних паперів		
	7 814 347	6 187 229

Станом на 31 грудня 2021 року суворенний рейтинг України присвоєний рейтинговою агенцією Standard & Poor's був встановлений на рівні В (31 грудня 2020 року: В).

Група надала у заставу за отриманим від Національного банку України кредитом рефінансування облігації внутрішньої державної позики загальною номінальною вартістю 3 284 691 тисяча гривень (на 31 грудня 2020 року - 2 456 740 тисяч гривень) (Примітка 15).

Група надала у заставу за отриманим кредитом від Фонду розвитку підприємництва облігації внутрішньої державної позики загальною номінальною вартістю 104 384 тисячі гривень (Примітка 17).

9 Цінні папери (продовження)

Нижче подано суму зміни очікуваних кредитних збитків за цінними паперами за 2021 рік:

У тисячах гривень	Прим.	Цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	Цінні папери, що обліковуються за амортизованою собівартістю	Всього
Державні облігації України				
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 1 січня 2021 року - стадія 1		87 934	1 154	89 088
Погашення та продаж активів протягом року	25	(59 768)	(584)	(60 352)
Збільшення, пов'язане з придбанням активів протягом року	25	124 187	-	124 187
Зміна рівня очікуваних кредитних збитків*	25	(44 613)	(566)	(45 179)
Вплив зміни валютних курсів		(2 841)	(4)	(2 845)
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 31 грудня 2021 року - стадія 1		104 899	-	104 899

* Зміна рівня очікуваних кредитних збитків включає такі зміни за цінними паперами, придбаними протягом 2021 року, щодо яких відбулася зміна рівня очікуваних кредитних збитків від дати придбання до кінця року, а також за цінними паперами, придбаними до 2021 року, які залишалися в портфелі на 31 грудня 2021 року.

У 2021 році Група придбала 7 226 147 тисяч гривень цінних паперів (2020 рік - 6 341 418 тисяч гривень), в результаті чого резерви під очікувані кредитні збитки збільшилися на 124 187 тисяч гривень (2020 рік - на 98 695 тисяч гривень). Протягом 2021 року Група продала та отримала погашення цінних паперів на суму 5 464 797 тисяч гривень (2020 рік - 3 705 843 тисяч гривень), що разом зі змінами кредитного ризику за період для придбаних, погашених та проданих цінних паперів мало результатом зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 105 531 тисячу гривень (2020 рік - 55 654 тисяч гривень).

ГРУПА КРЕДОБАНК

Примітки до консолідованої фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

9 Цінні папери (продовження)

Нижче подано суму зміни очікуваних кредитних збитків за цінними паперами за 2020 рік:

У тисячах гривень	Прим.	Цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	Цінні папери, що обліковуються за амортизованою собівартістю	Всього
Державні облігації України				
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 1 січня 2020 року - стадія 1				
Погашення та продаж активів протягом року	25	(12 637)	(570)	(13 207)
Збільшення, пов'язане з придбанням активів протягом року	25	98 695	-	98 695
Зміна рівня очікуваних кредитних збитків*	25	(36 705)	(5 742)	(42 447)
Вплив зміни валютних курсів		6 474	1 063	7 537
Резерв під очікувані кредитні збитки, що очікуються протягом 12 місяців на 31 грудня 2020 року - стадія 1				
		87 934	1 154	89 088
Облігації компаній				
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитно-знеціненими активами на 1 січня 2020 року - стадія 3		-	23 261	23 261
Списання за рахунок резервів		-	(23 261)	(23 261)
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитно-знеціненими активами на 31 грудня 2020 року - стадія 3		-	-	-
Разом резерви під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2020 року		87 934	1 154	89 088

* Зміна рівня очікуваних кредитних збитків включає такі зміни за цінними паперами, придбаними протягом 2020 року, щодо яких відбулася зміна рівня очікуваних кредитних збитків від дати придбання до кінця року, а також за цінними паперами, придбаними до 2020 року, які залишилися в портфелі на 31 грудня 2020 року.

10 Інвестиційна нерухомість

У тисячах гривень	Прим.	2021 рік	2020 рік
Інвестиційна нерухомість за справедливою вартістю на 1 січня		14 054	28 506
Переведення з нерухомості зайнятої Групою	11	-	1 847
Переведення до нерухомості зайнятої Групою	11	(1 949)	(16 716)
Зміна справедливої вартості		(334)	417
Інвестиційна нерухомість за справедливою вартістю на 31 грудня		11 771	14 054

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року інвестиційна нерухомість включає комерційні приміщення, що утримуються Групою з метою отримання орендного доходу, переведені з категорії приміщення та вдосконалення орендованого майна.

Інформація про дохід від операційної оренди наведена у Примітці 26.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості Групи станом на 31 грудня 2021 року та на 31 грудня 2020 року була визначена на підставі звітів внутрішнього оцінювача, який володіє відповідною професійною кваліфікацією і має актуальний досвід оцінки майна з аналогічним розташуванням та категорією. В основу оцінки була покладена ринкова вартість активів.

Справедлива вартість інвестиційної нерухомості Групи класифікується до 3-го рівня ієрархії справедливої вартості станом на 31 грудня 2021 та 2020 років (Примітка 34).

11 Основні засоби

Рух основних засобів та активів у формі права користування представлений таким чином:

	У тисячах гривень	Активи у формі права користування				Всього	
		Приміщення та вдосконалення орендованого майна	Комп'ютери та обладнання	Системи безпеки, автомобілі та інше	Приміщення та вдосконалення орендованого майна		
Первісна вартість							
На 1 січня 2020 року		380 073	656 932	399 874	199 543	4 585	
Надходження	25 849	49 386	48 076	65 169	-	188 480	
Вибуття	(11 393)	(8 379)	(15 673)	(55 380)	(4 585)	(95 410)	
Переведення до іншої категорії	14 869	-	(25)	-	-	14 844	
На 31 грудня 2020 року	409 398	697 939	432 252	209 332	-	1 748 921	
Надходження	9 421	27 951	33 367	103 217	-	173 956	
Вибуття	(9 359)	(23 267)	(22 979)	(57 324)	-	(112 929)	
Переведення до іншої категорії	1 949	-	(2 633)	-	-	(684)	
На 31 грудня 2021 року	411 409	702 623	440 007	255 225	-	1 809 264	
Накопичена амортизація							
На 1 січня 2020 року	35 674	287 860	195 872	49 925	764	570 095	
Амортизаційні відрахування	23 786	69 867	58 810	83 195	286	235 944	
Вибуття	(2 241)	(8 363)	(11 724)	(41 233)	(1 050)	(64 611)	
На 31 грудня 2020 року	57 219	349 364	242 958	91 887	-	741 428	
Амортизаційні відрахування	23 147	69 124	56 684	73 781	-	222 736	
Вибуття	(3 637)	(23 298)	(18 373)	(45 542)	-	(90 850)	
На 31 грудня 2021 року	76 729	395 190	281 269	120 126	-	873 314	
Чиста балансова вартість							
На 31 грудня 2020 року	352 179	348 575	189 294	117 445	-	1 007 493	
На 31 грудня 2021 року	334 680	307 433	158 738	135 099	-	935 950	

Активи у формі права користування, що відносяться до орендованих об'єктів нерухомості, які не відповідають визначенням інвестиційної нерухомості, представлені як основні засоби.

Станом на 31 грудня 2021 року первісна вартість повністю замортизованого обладнання, яке до цього часу використовується, становить 269 363 тисячі гривень (на 31 грудня 2020 року – 201 642 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року Група не має основних засобів, стосовно яких є передбачені законодавством України обмеження щодо володіння, користування та розпорядження; основних засобів оформленіх у заставу.

Переоцінку об'єктів власних приміщень станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року не проводили, так як їх залишкова вартість на річну дату балансу суттєво не відрізнялася від справедливої вартості відповідно до висновків оцінювачів.

Оцінка була проведена порівняльним методом внутрішнього оцінювачем, який має відповідну професійну кваліфікацію та досвід проведення оцінки основних засобів аналогічного розташування та категорії. Для кожного об'єкта нерухомості були відібрані відповідні об'єкти для порівняння на основі наступних критеріїв: місце розташування, тип, стан і розмір. Коригування були застосовані до ціни, що становить пропозицію, а не реальну суму угоди (коригування на торг), розташування, розмір, поверх і стан та інші коригування. Коригування на торг застосовуються внутрішнім оцінювачем, як правило, в діапазоні від 10% до 15%. Інші коригування, що застосовувалися внутрішнім оцінювачем, як правило, перебували в діапазоні від 10% до 15%. Оцінювач використовував виключно порівняльний метод для оцінки всіх об'єктів основних засобів.

11 Основні засоби (продовження)

Справедлива вартість будівель Групи класифікується до 3-го рівня ієрархії справедливої вартості.

У випадку якщо б активи були відображені за вартістю придбання за вирахуванням амортизації, балансова вартість приміщень станом на 31 грудня 2021 року становила би 156 450 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 198 853 тисячі гривень).

Оренда

Зміни у зобов'язанні за договорами оренди представлені таким чином:

У тисячах гривень	Прим.	2021 рік	2020 рік
Залишок на 1 січня		123 712	153 415
<i>Зміни в результаті руху коштів від фінансової діяльності:</i>			
Виплата за зобов'язаннями за договорами оренди - основна сума		(77 674)	(73 098)
Усього змін в результаті руху коштів від фінансової діяльності		(77 674)	(73 098)
Вплив змін курсів обміну валют		(1 347)	(1 314)
<i>Інші зміни:</i>			
Надходження нових договорів оренди		101 637	37 408
Інші зміни		(11 015)	7 517
Процентні витрати	23	14 285	21 391
Проценти сплачені		(14 487)	(21 607)
Усього інших змін, пов'язаних із зобов'язаннями		90 420	44 709
Залишок на 31 грудня	19	135 111	123 712

Дохід від переданого в оренду майна, визнаний Групою протягом 2021 року, становив 3 292 тисячі гривень (2020: 3 674 тисяч гривень) (Примітка 26).

12 Нематеріальні активи

Зміни у нематеріальних активах представлені таким чином:

У тисячах гривень	Програмне забезпечення	Права і ліцензії	Інші нематеріальні активи	Всього
Первісна вартість				
На 1 січня 2020 року	141 612	174 634	2 151	318 397
Надходження	58 471	60 898	-	119 369
Вибуття	(48)	-	-	(48)
На 31 грудня 2020 року	200 035	235 532	2 151	437 718
Надходження	84 164	65 423	-	149 587
Вибуття	-	-	-	-
На 31 грудня 2021 року	284 199	300 955	2 151	587 305
Накопичена амортизація				
На 1 січня 2020 року	62 721	116 775	1 560	181 056
Амортизаційні відрахування	24 286	56 070	118	80 474
Вибуття	-	-	-	-
На 31 грудня 2020 року	87 007	172 845	1 678	261 530
Амортизаційні віdraхування	36 584	65 372	118	102 074
Вибуття	-	-	-	-
На 31 грудня 2021 року	123 591	238 217	1 796	363 604
Чиста балансова вартість				
На 31 грудня 2020 року	113 028	62 687	473	176 188
На 31 грудня 2021 року	160 608	62 738	355	223 701

Первісна вартість повністю замортизованих нематеріальних активів, які до цього часу використовуються – 157 788 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 92 700 тисяч гривень)

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року Група не має нематеріальних активів оформленіх у заставу. Однак існують обмеження прав власності щодо ліцензій на комп’ютерне програмне забезпечення, яке використовується Групою.

ГРУПА КРЕДОБАНК

Примітки до консолідований фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

13 Інші фінансові активи

У тисячах гривень	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	90 458	94 198
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками та інше	31 859	44 110
Комісійні доходи до отримання	29 312	17 983
Готівкові кошти, наявність яких є непідтвердженою	1 062	-
Резерв під очікувані кредитні збитки	(3 567)	(2 589)
Всього інших фінансових активів	149 124	153 702

Нижче поданий аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки інших фінансових активів протягом 2021 року:

У тисячах гривень	Прим.	Комісійні доходи до отримання (Стадія 2,3)	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками та інше (Стадія 3)	Готівкові кошти, наявність яких є непідтвердженою (Стадія 3)	Всього
Резерв під очікувані кредитні збитки станом на 1 січня 2021 року		2 139	450	-	2 589
Збільшення, пов'язане з створенням активів протягом року	25	-	-	1 062	1 062
Чиста зміна резерву під збитки протягом року	25	1 448	344	-	1 792
Суми, списані протягом року як безнадійні		(1 630)	(327)	-	(1 957)
Інші зміни та курсові різниці		-	81	-	81
Резерв під очікувані кредитні збитки станом на 31 грудня 2021 року		1 957	548	1 062	3 567

Нижче поданий аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки інших фінансових активів протягом 2020 року:

У тисячах гривень	Прим.	Комісійні доходи до отримання (Стадія 2,3)	Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками та інше (Стадія 3)	Всього
Резерв під очікувані кредитні збитки станом на 1 січня 2020 року		1 885	285	2 170
Чиста зміна резерву під збитки протягом року	25	2 503	1 147	3 650
Суми, списані протягом року як безнадійні		(2 249)	(1 010)	(3 259)
Курсові різниці		-	28	28
Резерв під очікувані кредитні збитки станом на 31 грудня 2020 року		2 139	450	2 589

Сума резерву під очікувані кредитні збитки за комісійними доходами, що не є знеціненими станом на 31 грудня 2021 року складає 108 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року - 66 тисяч гривень).

Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами та банками станом на 31 грудня 2021 року в сумі - 31 311 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року - 43 660 тисяч гривень) та дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками в сумі 90 458 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року - 94 198 тисяч гривень) представлені транзитними рахунками по переказах та платіжних картках, що підлягають клірингу наступного робочого дня, та за якими оцінка очікуваних кредитних збитків не проводиться.

ГРУПА КРЕДОБАНК

Примітки до консолідованої фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

13 Інші фінансові активи (продовження)

Нижче поданий аналіз інших фінансових активів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2021 року:

У тисячах гривень	Комісійні доходи до отримання	Дебіторська заборгованість за розрахунками з клієнтами та банками та інше	Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	Готівкові кошти, наявність яких є непідтвердженою	Всього
Активи, за якими оцінка очікуваних кредитних збитків не здійснюється	-	31 311	90 458	-	121 769
Просточені, але не знецінені інші фінансові активи, очікувані кредитні збитки за якими оцінюються за весь строк дії (Стадія 2)					
- не просточені	22 004	-	-	-	22 004
- із затримкою платежу до 30 днів	165	-	-	-	165
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	414	-	-	-	414
Кредитно-знецінені інші фінансові активи (Стадія 3)					
- не просточені	-	548	-	1 062	1 610
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	1 935	-	-	-	1 935
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	894	-	-	-	894
- із затримкою платежу більше 360 днів	3 900	-	-	-	3 900
Всього кредитно-знецінених інших фінансових активів (загальна сума)	6 729	548	-	1 062	8 339
За мінусом резерву під очікувані кредитні збитки	(1 957)	(548)	-	(1 062)	(3 567)
Всього інших фінансових активів	27 355	31 311	90 458	-	149 124

Нижче поданий аналіз інших фінансових активів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2020 року:

У тисячах гривень	Комісійні доходи до отримання	Дебіторська заборгованість за розрахунками з клієнтами та банками та інше	Дебіторська заборгованість за операціями з платіжними картками	Всього
Активи, за якими оцінка очікуваних кредитних збитків не здійснюється	-	43 660	94 198	137 858
Просточені, але не знецінені інші фінансові активи, очікувані кредитні збитки за якими оцінюються за весь строк дії (Стадія 2)				
- не просточені	7 666	-	-	7 666
- із затримкою платежу до 30 днів	41	-	-	41
- із затримкою платежу від 31 до 90 днів	2 448	-	-	2 448
Кредитно-знецінені інші фінансові активи (Стадія 3)				
- не просточені	-	450	-	450
- із затримкою платежу від 91 до 180 днів	488	-	-	488
- із затримкою платежу від 181 до 360 днів	1 200	-	-	1 200
- із затримкою платежу більше 360 днів	6 140	-	-	6 140
Всього кредитно-знецінених інших фінансових активів (загальна сума)	7 828	450	-	8 278
За мінусом резерву під очікувані кредитні збитки	(2 139)	(450)	-	(2 589)
Всього інших фінансових активів	15 844	43 660	94 198	153 702

Основними чинниками, які Група бере до уваги при розгляді питання про знецінення дебіторської заборгованості, є її просточений статус. На підставі цього Група підготувала представлений вище аналіз за термінами затримки платежу дебіторської заборгованості, яка в індивідуальному порядку визначена як знецінена. Інша дебіторська заборгованість загалом не має забезпечення.

Інформація про операції з пов'язаними сторонами представлена в Примітці 36.

14 Інші нефінансові активи

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Товарно-матеріальні запаси	39 459	15 138
Передоплата за товари та незавершене будівництво	36 646	33 577
Передплачені витрати	32 635	61 145
Передоплата за послуги	10 653	10 938
Передоплата з податків, крім податку на прибуток	8 451	9 684
Заставне майно, що перейшло у власність Групи та активи на продаж	1 612	2 433
Дебіторська заборгованість за розрахунками з працівниками Групи та інше	79	29
Всього інших нефінансових активів	129 535	132 944

15 Заборгованість перед іншими банками

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Кореспондентські рахунки та рахунки «овернайт» інших банків	708 227	535 233
Кредити, що отримані від Національного банку України, шляхом рефінансування	3 000 000	2 300 000
Кошти в розрахунках за операціями ескроу	3 856	4 047
Всього заборгованості перед іншими банками	3 712 083	2 839 280

Станом на 31 грудня 2021 року кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків включають 132 266 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 91 210 тисяч гривень) залишків по рахунках РКО ВР S.A.

Станом на 31 грудня 2021 року сума отриманого від Національного банку України кредиту рефінансування становила 3 000 000 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року - 2 300 000 тисяч гривень). Група надала у заставу за отриманим кредитом облігації внутрішньої державної позики загальною номінальною вартістю 3 284 691 тисяча гривень (на 31 грудня 2020 року - 2 456 740 тисяч гривень).

Інформацію про справедливу вартість кожного класу заборгованості перед іншими банками подано у Примітці 34. Аналіз заборгованості перед іншими банками за процентними ставками наведено в Примітці 31. Інформацію про залишки за операціями з пов'язаними сторонами подано в Примітці 36.

16 Кошти клієнтів

У тисячах гривень	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
Юридичні особи		
- Поточні/розрахункові рахунки	11 547 931	8 132 052
- Строкові депозити	2 815 043	2 439 676
Фізичні особи		
- Поточні рахунки/рахунки до запитання	5 526 852	3 676 230
- Строкові депозити	4 618 794	4 062 895
Всього коштів клієнтів	24 508 620	18 310 853

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено нижче:

У тисячах гривень	31 грудня 2021 року		31 грудня 2020 року	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	10 145 646	41	7 739 125	42
Інші послуги	2 931 510	12	2 586 401	14
Торгівля	2 617 775	11	1 575 078	9
Виробництво	2 114 281	9	2 330 332	13
Фінансові послуги	1 861 005	8	1 108 982	6
Нерухомість	1 596 947	6	963 436	5
Сільське господарство	646 279	3	636 841	4
Транспорт та зв'язок	334 041	1	365 012	2
Інше	2 261 136	9	1 005 646	5
Всього коштів клієнтів	24 508 620	100	18 310 853	100

Станом на 31 грудня 2021 року Група мала 283 клієнтів (на 31 грудня 2020 року – 214 клієнтів) із залишками на рахунках понад 10 000 тисяч гривень кожний. Загальна сума коштів на рахунках цих клієнтів становила 9 728 678 тисяч гривень у еквіваленті (на 31 грудня 2020 року – 6 493 638 тисяч гривень), або 40% (на 31 грудня 2020 року - 35%) від загального обсягу коштів клієнтів.

Станом на 31 грудня 2021 року кошти клієнтів включають депозити у сумі 39 933 тисячі гривень (на 31 грудня 2020 року – 161 330 тисяч гривень), розміщені як забезпечення за гарантіями наданими. Див. Примітку 33.

Станом на 31 грудня 2021 року поточні рахунки фізичних осіб включають передоплати за кредитними угодами, термін сплати яких не настав, в сумі 60 737 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 140 555 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2021 року до складу коштів клієнтів входять депозити в сумі 436 586 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 347 200 тисяча гривень), що являють собою забезпечення наданих кредитів клієнтам у загальній сумі 361 058 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 291 737 тисяч гривень). Див. Примітку 8.

Інформацію про справедливу вартість кожного класу коштів клієнтів подано у Примітці 34. Аналіз коштів клієнтів за процентними ставками поданий у Примітці 31. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 36.

17 Кошти інших фінансових організацій

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2021 року	31 грудня 2020 року
ТзОВ ФК Приватні Інвестиції	-	212 559
Фонд розвитку підприємництва	101 080	115 580
Всього коштів інших фінансових організацій	101 080	328 139

У жовтні 2019 року Група отримала кредит терміном на два роки від Фонду розвитку підприємництва у розмірі 100 000 тисяч гривень під ставку UIRD 3 міс. (UIRD - Ukrainian Index of Retail Deposit Rates), помножений на коефіцієнт 0.774. Група повернула кредит у жовтні 2021 року.

У жовтні 2021 року Група отримала кредит терміном на два роки від Фонду розвитку підприємництва у розмірі 100 000 тисяч гривень під ставку UIRD 3 міс., що становить 7,27% станом на 31 грудня 2021 року. Відповідно до угоди, кошти спрямовуються на кредитування малих і середніх підприємств у рамках програми Фонду щодо підтримки фінансування інвестиційних проектів малого та середнього бізнесу в Україні.

Група надала у заставу за отриманим кредитом облігації внутрішньої державної позики загальною номінальною вартістю 104 384 тисячі гривень. (Примітка 9).

Зміни в коштах інших фінансових організацій 2021 та 2020 роках представлені таким чином:

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Кошти інших фінансових організацій на 1 січня	328 139	484 956
Повернені протягом року	-	(54 889)
Нараховані процентні витрати	5 906	12 082
Сплаченні процентні витрати	(6 081)	(16 214)
Вибуття учасника Групи	(212 559)	-
Інші зміни	(14 325)	(97 796)
Кошти інших фінансових організацій на 31 грудня	101 080	328 139

Інформацію про справедливу вартість коштів інших фінансових організацій подано у Примітці 34.

18 Випущені боргові цінні папери

У листопаді 2017 року Група розмістила облігації серії «А» загальною номінальною вартістю 250 000 тисяч гривень.

В липні 2018 року Група розмістила облігації серії «В» загальною номінальною вартістю 250 000 тисяч гривень. Зазначена серія облігацій у повному обсязі була придбана Європейським фондом Південно-східної Європи (The European Fund for Southeast Europe S.A., SICAV-SIF).

Станом на дату випуску цієї консолідованої звітності облігації серії «А» включені у лістинг фондової біржі АТ "УКРАЇНСЬКА БІРЖА". Облігації обох серій допущені до обігу та включені до біржового списку ПрАТ «ФОНДОВА БІРЖА «ПЕРСПЕКТИВА».

У 2021 році відбувся викуп облігацій серії «А» загальною кількістю 16 352 штуки, загальною вартістю 16 372 тисячі гривень (2020: 2 430 штук, загальною вартістю 2 445 тисяч гривень). Група може продати викуплені облігації в будь-який момент часу. У 2021 році розміщено викуплені облігації серії «А» у кількості 117 225 штук, загальною вартістю 119 748 тисяч гривень (2020: 116 740 штуки, загальною вартістю 118 966 тисяч гривень).

На 31 грудня 2021 року зобов'язання Групи за емітованими облігаціями склало 486 123 тисячі гривень (на 31 грудня 2020 року – 384 810 тисяч гривень).

Сума виплачених протягом 2021 року відсотків за емітованими облігаціями складає 47 923 тисяч гривень (за 2020 рік – 67 845 тисяч гривень).

Інформацію про справедливу вартість емітованих облігацій подано у Примітці 34.

19 Інші фінансові зобов'язання

Інші фінансові зобов'язання включають наступні статті:

<i>У тисячах гривень</i>	<i>Прим.</i>	<i>31 грудня 2021 року</i>	<i>31 грудня 2020 року</i>
Зобов'язання за договорами оренди	11	135 111	123 712
Інші нараховані зобов'язання		69 621	71 364
Кошти в розрахунках		27 673	21 728
Резерви під зобов'язання кредитного характеру	33	21 871	29 123
Інше		527	601
Всього інших фінансових зобов'язань		254 803	246 528

Резерв під зобов'язання кредитного характеру представляє собою очікувані кредитні збитки, створені по фінансових зобов'язаннях Групи щодо надання кредитів та наданих Групою клієнтам гарантій. Інформацію про рух резервів під зобов'язання кредитного характеру подано у Примітці 33.

Інформацію про справедливу вартість кожного класу інших фінансових зобов'язань подано у Примітці 34.

20 Інші нефінансові зобов'язання

Інші нефінансові зобов'язання включають наступні статті:

<i>У тисячах гривень</i>	<i>31 грудня 2021 року</i>	<i>31 грудня 2020 року</i>
Нараховані витрати на виплати працівникам	100 910	103 674
Суми до сплати до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	20 180	15 150
Податки до сплати, крім податку на прибуток	17 032	15 411
Доходи майбутніх періодів	14 355	14 871
Резерви за зобов'язаннями	12 094	8 117
Кредиторська заборгованість з придбання активів	3 723	9 578
Всього інших нефінансових зобов'язань	168 294	166 801

Рух резервів за зобов'язаннями наведено у Примітці 33.

21 Статутний капітал

<i>У тисячах гривень, крім кількості акцій</i>	Кількість випущених акцій	Номінальна сума	Всього
На 1 січня 2020 року	224 896 946 916	2 248 969	2 248 969
На 31 грудня 2020 року	224 896 946 916	2 248 969	2 248 969
На 31 грудня 2021 року	224 896 946 916	2 248 969	2 248 969

Статутний капітал Банку складає 2 248 969 тисяч гривень (2020 рік – 2 248 969 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року загальна кількість випущених акцій, за якими зареєстровані звіти про результат розміщення, склала 224 896 946 916 простих акцій номінальною вартістю 0,01 гривні за акцію. Усі прості акції мають рівні права при голосуванні.

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року усі прості акції були повністю сплачені та зареєстровані.

Далі подано інформацію про структуру акціонерів Групи:

Акціонер	2021 рік	2020 рік
PKO BP S.A.	100,00%	100,00%

22 Інший сукупний дохід, відображені в компонентах капіталу

Нижче наведено аналіз іншого сукупного доходу за окремими статтями кожного компоненту власних коштів:

<i>У тисячах гривень</i>	Резерви переоцінки фінансових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Резерви переоцінки основних засобів	Всього
Рік, що закінчився 31 грудня 2020 року			
Фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
- Чиста зміна справедливої вартості фінансових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	7 747	-	7 747
- Чиста зміна справедливої вартості фінансових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, перекласифікована в чистий прибуток або збиток Переоцінка основних засобів	(3 779)	-	(3 779)
Всього інший сукупний дохід	3 968	102	4 070
Рік, що закінчився 31 грудня 2021 року			
Фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
- Чиста зміна справедливої вартості фінансових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	36 321	-	36 321
- Чиста зміна справедливої вартості фінансових інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, перекласифікована в чистий прибуток або збиток	(5 910)	-	(5 910)
Всього інший сукупний дохід	30 411	-	30 411

23 Процентні доходи та витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Процентні доходи		
Кредити та аванси фізичним особам	1 279 138	1 276 391
Кредити та аванси юридичним особам	957 344	848 895
Цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	430 012	253 893
Депозитні сертифікати Національного банку України	10 316	21 517
Цінні папери, що оцінюються за амортизованою собівартістю	2 486	23 113
Заборгованість інших банків	172	1 796
Всього процентних доходів	2 679 468	2 425 605
Процентні витрати		
Кошти фізичних осіб	203 175	290 743
Кошти юридичних осіб	197 321	215 959
Заборгованість перед Національним банком України	198 157	50 855
Випущені боргові цінні папери	45 860	56 663
Заборгованість перед іншими банками	32 512	8 609
За договорами оренди	14 285	21 391
Інше	-	1
Всього процентних витрат	691 310	644 221
Чистий процентний дохід	1 988 158	1 781 384

Процентні доходи від знецінених фінансових активів у 2021 році становлять 77 244 тисячі гривень (в 2020 році - 17 150 тисяча гривень).

Інформація про процентні доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 36.

24 Комісійні доходи та витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Комісійні доходи		
Розрахунково-касове обслуговування	548 364	483 143
Купівля та продаж іноземної валюти	137 167	108 073
За договорами-дорученнями з страховими компаніями	29 703	21 090
Гарантії надані та інші документарні операції	8 426	7 851
Інше	15 776	14 805
Всього комісійних доходів	739 436	634 962
Комісійні витрати		
Розрахунково-касове обслуговування	187 240	160 334
Кредитне обслуговування банків	1 939	407
Отримані гарантії та інші документарні операції	857	513
Операції з цінними паперами	677	628
Інше	39	42
Всього комісійних витрат	190 752	161 924
Чистий комісійний дохід	548 684	473 038

Інформацію про комісійні доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами наведено в Примітці 36.

25 Витрати на формування резервів за кредитними збитками

<i>У тисячах гривень</i>	<i>Прим.</i>	2021 рік	2020 рік
Заборгованість інших банків	7	(194)	245
Кредити та аванси клієнтам	8	183 613	303 790
Цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	9	19 806	49 353
Цінні папери, що оцінюються за амортизованою собівартістю	9	(1 150)	(6 312)
Інші фінансові активи - комісійні доходи	13	1 448	2 503
Інші фінансові активи - грошові кошти, наявність яких не підтверджена	13	1 062	-
Інші фінансові активи - операції з клієнтами	13	344	1 147
Зобов'язання з надання гарантій та порук	33	(544)	(60)
Зобов'язання з надання кредиту	33	(6 230)	12 787
Витрати на формування резервів за кредитними збитками		198 155	363 453

В позиції за кредитами та авансами клієнтів за 2021 рік крім очікуваних кредитних збитків при первісному визнанні, припиненні визнання та інших змін їх рівня (див. Примітку 8) включено повернення кредитів списаних в попередніх періодах як безнадійні в сумі 15 888 тисяч гривень (за 2020 рік - 10 217 тисяч гривень таких повернень).

26 Інші операційні доходи

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Штрафи та пені отримані	15 193	18 358
Підтримка діяльності від компаній партнерів	12 257	9 866
Позитивний результат від продажу основних засобів	7 437	4 251
Зарахування в доходи залишків за операціями, по яких минув термін давності	6 428	1 519
Дохід від операційного лізингу	3 280	3 674
Дохід від операцій факторингу	1 340	-
Позитивний результат по договорах оренди	1 249	3 498
Дохід від модифікації лізингу	1 237	3 879
Доходи від погашення придбаної кредитної заборгованості	761	-
Дохід від переоцінки інвестиційної нерухомості	107	321
Дохід від компенсації страхових організацій	27	118
Дохід від переоцінки основних засобів	13	103
Інше	1 325	2 246
Відшкодування судових витрат	(415)	2 512
Всього інших операційних доходів	50 239	50 345

27 Адміністративні та інші операційні витрати

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Заробітна плата, премії та інші витрати на персонал	559 081	520 454
Соціальні внески, нараховані на виплати працівникам	115 240	104 761
Всього витрат на виплати працівникам	674 321	625 215
Супровід програмного забезпечення	118 089	106 383
Відрахування до Фонду гарантуювання вкладів фізичних осіб	72 803	58 931
Комунальні витрати	56 973	49 759
Зв'язок	53 504	42 412
Ремонт та утримання приміщень та обладнання	50 808	60 261
Професійні послуги	26 691	18 697
Реклама та маркетинг	24 981	12 085
Витрати на юридичні послуги	21 344	13 420
Охоронні послуги	17 630	25 947
Податки, крім податку на прибуток	9 668	8 032
Інкасація та перевезення цінностей	7 107	5 678
Витрати на системи кібербезпеки	6 610	7 391
Витрати на операційну оренду приміщень	3 910	4 268
Витрати на відрядження	3 789	3 045
Зменшення корисності та негативний результат від вибуття основних засобів	3 776	2 706
Доброчинність	2 610	5 192
Витрати від модифікації лізингу	495	895
Інше	45 722	29 640
Всього адміністративних та інших операційних витрат	526 510	454 742

Група не забезпечує працівникам інших окремих пенсій чи винагород у випадку припинення трудових відносин.

28 Податок на прибуток**(а) Компоненти витрат з податку на прибуток**

Витрати з податку на прибуток складаються з таких компонентів:

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Поточний податок	179 451	126 780
Відстрочений податок	(3 886)	(10 444)
Витрати з податку на прибуток	175 565	116 336

(б) Звірка сум податкових витрат і сум прибутку або збитку, помножених на відповідну ставку оподаткування

Доходи Групи оподатковуються податком на прибуток за ставкою 18%. Звірка очікуваних та фактичних податкових витрат наведена нижче.

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Прибуток до оподаткування	971 011	642 199
Теоретична сума податкових витрат за чинною ставкою податку (18%)	174 782	115 596
Податковий ефект статей, які не враховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподатковуваної суми:		
- дохід, що не визнається для цілей оподаткування	-	(25)
- витрати/(доходи), пов'язані з формуванням резервів, що не враховуються для цілей оподаткування	(1 306)	3 540
- інші витрати, що не враховуються для цілей оподаткування	521	882
- невизнаний відстрочений податковий актив / (використані податкові збитки) дочірньої компанії Групи	179	164
Вплив зміни облікової політики та інші зміни тимчасових різниць	1 389	(3 821)
Витрати з податку на прибуток за рік	175 565	116 336

28 Податок на прибуток (продовження)**(в) Аналіз відстрочених податків за видами тимчасових різниць**

Відмінності між українськими правилами оподаткування та МСФЗ приводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансової звітності та їхньою податковою базою, та на податкових збитках минулих років.

Податковий вплив зміни цих тимчасових різниць зазначено нижче.

У тисячах гривень	1 січня 2021 року	Кредитовано/ (віднесено) на прибуток чи збиток за рік	31 грудня 2021 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/ (збільшують) суму оподаткування			
Приміщення та обладнання	34 410	5 267	39 677
Резерви за зобов'язаннями та інші втрати	8 594	(1 381)	7 213
Перенесені податкові збитки	5 336	179	5 515
Невизначений податковий актив	(5 336)	(179)	(5 515)
Чистий відстрочений податковий актив	43 004	3 886	46 890

У тисячах гривень	1 січня 2020 року	Кредитовано/ (віднесено) на прибуток чи збиток за рік	31 грудня 2020 року
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/ (збільшують) суму оподаткування			
Приміщення та обладнання	27 422	6 988	34 410
Резерви за зобов'язаннями та інші втрати	5 138	3 456	8 594
Перенесені податкові збитки	5 172	164	5 336
Невизначений податковий актив	(5 172)	(164)	(5 336)
Чистий відстрочений податковий актив	32 560	10 444	43 004

Визнаний відстрочений податковий актив являє собою суму податку на прибуток, яка може бути зарахована проти майбутніх податків на прибуток, і відображається у консолідованому звіті про фінансовий стан. Відстрочені активи з податку на прибуток визнаються лише тією мірою, в якій існує імовірність використання відповідного податкового кредиту. Оцінка майбутніх оподатковуваних прибутків та суми податкового кредиту, використання якого є можливим у майбутньому, базується на середньостроковому бізнес-плані, який готовує керівництво, та результатах його екстраполяції на майбутні періоди.

29 Чистий та скоригований прибуток на акцію

Банк склав консолідований і окрему фінансову звітність на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року та за роки, що закінчилися на ці дати, згідно з МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» і МСБО 27 «Окрема фінансова звітність». Чистий прибуток на одну акцію розрахований і розкритий на основі консолідованої фінансової звітності, складеної згідно з МСФЗ. Протягом звітного періоду у Банку не було фінансових інструментів із коригуючим ефектом. Отже, чистий прибуток на одну акцію дорівнює скоригованому чистому прибутку на одну акцію.

Прибуток на акцію розраховується наступним чином:

У тисячах гривень	2021 рік	2020 рік
Прибуток за рік, що належить акціонерам - власникам простих акцій на основі консолідованого звіту	795 446	525 863
Середньозважена кількість простих акцій (тисяч штук)	224 896 947	224 896 947
Чистий та скоригований прибуток на акцію, що належить акціонерам Групи (у гривнях на акцію)	0,0035	0,0023

Операційні сегменти – це компоненти бізнесу, що здійснюють фінансово-господарську діяльність, яка дозволяє отримувати доходи чи передбачає понесення витрат, результати операційної діяльності яких регулярно аналізуються органом, відповідальним за прийняття операційних рішень (ОВПОР), і щодо яких наявна окрема фінансова інформація. ОВПОР – це особа або група осіб, які розподіляють ресурси та оцінюють результати діяльності Групи. Функції ОВПОР виконуються Правлінням Банку.

(а) Опис продуктів та послуг, що є джерелом доходів звітних сегментів

Операції Групи організовані на основі трьох основних сегментів банківської діяльності:

- Послуги фізичним особам – цей бізнес-сегмент включає банківські послуги клієнтам-фізичним особам з відкриття та ведення поточних і ощадних рахунків, залучення депозитів, інвестиційно-ощадні продукти, обслуговування кредитних та дебетових карток, споживчого та іпотечного кредитування, операції з валютою, здійснення переказів.
- Корпоративна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає послуги юридичним особам, зокрема щодо прямого дебетування рахунків, обслуговування поточних рахунків, залучення депозитів, надання кредитних ліній у формі «ковердрафт», надання кредитів та інших видів фінансування.
- Казначейська та інвестиційна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає торгові операції з фінансовими інструментами, операції на ринках капіталу, операції з іноземною валютою і банкнотами.

(б) Фактори, що використовуються керівництвом для визначення звітних сегментів

Сегменти Групи представляють собою стратегічні бізнес-підрозділи, орієнтовані на різних клієнтів. Управління ними проводиться окремо, оскільки кожному бізнес-підрозділу необхідні свої маркетингові стратегії та рівень обслуговування.

(в) Оцінка прибутків та збитків, активів та зобов'язань операційних сегментів

Правління Банку аналізує фінансову інформацію, підготовлену на базі даних бухгалтерського обліку, що відповідають вимогам Національного банку України та МСФЗ.

Для сегментного аналізу застосовано наступні підходи:

- (i) ресурси перерозподіляються між сегментами з використанням внутрішніх процентних ставок, визначених казначейством. Ці ставки визначаються на основі базових ринкових процентних ставок, договірних строків погашення кредитів та фактичних термінів погашення залишків на рахунках клієнтів, що випливають з досвіду;
- (ii) податок на прибуток та деякі інші статті не розподіляються на сегменти.

Для прийняття операційних рішень здійснюється оцінка результатів діяльності сегментів на основі суми прибутку до оподаткування.

Звіти містять інформацію про трансферні (внутрішні) результати діяльності основних сегментів. Трансферний результат розраховується як різниця трансферних доходів та трансферних витрат кожного сегменту, обчислені за трансферними цінами, що встановлюються в розрізі основних валют та строкових груп. Для сегментів роздрібного та корпоративного бізнесу трансферні доходи формуються як розрахункові доходи від продажу сегменту Казначейської та інвестиційної банківської діяльності залучених ресурсів за трансферними цінами залучення ресурсів, трансферні витрати формуються як розрахункові витрати на купівлю в сегменту Казначейської та інвестиційної банківської діяльності ресурсів за трансферними цінами розміщення ресурсів.

Розрахунок трансферних цін та трансферних доходів/витрат здійснюється відповідно до «Методики визначення та застосування трансфертої ціні ресурсів у АТ «КРЕДОБАНК», затвердженої рішенням Правління Банку (№ 292 від 11 березня 2019 року).

ГРУПА КРЕДОБАНК

Примітки до консолідований фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

30 Сегментний аналіз (продовження)

(г) Інформація про прибутки чи збитки, активи та зобов'язання звітних сегментів

Далі в таблиці наведена інформація щодо звітних сегментів за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Всього
У тисячах гривень					
Активи звітних сегментів	7 875 350	8 980 306	14 920 926	1 435 165	33 211 747
Зобов'язання звітних сегментів	10 154 149	14 466 003	4 236 601	406 900	29 263 653
Капітальні витрати	-	-	-	220 326	220 326

Капітальні витрати представляють собою надходження довгострокових активів, за виключенням фінансових інструментів та відстрочених податкових активів.

	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Виключення	Всього
У тисячах гривень						
2021 рік						
<i>Доходи від зовнішніх контрагентів</i>						
- Процентні доходи	1 279 138	957 344	442 986	-	-	2 679 468
- Комісійні доходи	323 644	385 383	1 172	29 237	-	739 436
- Інші операційні доходи	24 471	2 955	12	22 801	-	50 239
Результат від операцій з торгівлі іноземною валютою	-	-	76 239	-	-	76 239
Результат від переоцінки іноземної валюти	-	-	7 801	-	-	7 801
Результат від припинення визнання цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	5 910	-	-	5 910
<i>Доходи від інших сегментів</i>						
- Процентні доходи	477 407	524 471	1 393 286	-	(2 395 164)	-
Разом доходів	2 104 660	1 870 153	1 927 406	52 038	(2 395 164)	3 559 093
Процентні витрати	(942 909)	(851 056)	(1 278 224)	(14 285)	2 395 164	(691 310)
Витрати на формування резервів за кредитними збитками	(177 968)	(8 236)	(18 462)	6 511	-	(198 155)
Резерв за зобов'язаннями	-	-	-	(6 172)	-	(6 172)
Результат від припинення визнання фінансових активів, що обліковуються за амортизованою собівартістю	26 069	(528)	-	(1 592)	-	23 949
Комісійні витрати	(109 289)	(29 769)	(44 774)	(6 920)	-	(190 752)
Витрати на виплати працівникам, витрати на знос та амортизацію, адміністративні та інші операційні витрати	(650 744)	(569 095)	(307 467)	1 664	-	(1 525 642)
Результати сегмента	249 819	411 469	278 479	31 244	-	971 011
Витрати з податку на прибуток за рік						(175 565)
Прибуток за рік						795 446

ГРУПА КРЕДОБАНК

Примітки до консолідований фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

30 Сегментний аналіз (продовження)

Далі в таблиці наведена інформація щодо звітних сегментів за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року:

	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Всього
У тисячах гривень					
Активи звітних сегментів	5 929 266	7 418 691	10 427 534	1 463 688	25 239 179
Зобов'язання звітних сегментів	7 747 351	10 882 338	3 286 104	394 402	22 310 195
Капітальні витрати	-	-	-	242 680	242 680

Капітальні витрати представляють собою надходження довгострокових активів, за виключенням фінансових інструментів та відстрочених податкових активів.

	Послуги фізичним особам	Корпоративна банківська діяльність	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Нерозподілені статті	Виключення	Всього
У тисячах гривень						
2020 рік						
<i>Доходи від зовнішніх контрагентів</i>						
- Процентні доходи	1 276 391	848 895	300 319	-	-	2 425 605
- Комісійні доходи	280 859	326 346	1 475	26 282	-	634 962
- Інші операційні доходи	25 038	3 004	77	22 226	-	50 345
Результат від операцій з торгівлі іноземною валютою	10 797	-	69 095	-	-	79 892
Результа́т від переоцінки іноземної валюти	-	-	1 982	-	-	1 982
Результа́т від припинення визнання цінних паперів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	-	-	3 774	-	-	3 774
<i>Доходи від інших сегментів</i>						
- Процентні доходи	504 581	511 038	1 412 335	-	(2 427 954)	-
Разом доходів	2 097 666	1 689 283	1 789 057	48 508	(2 427 954)	3 196 560
Процентні витрати	(1 092 873)	(826 611)	(1 131 300)	(21 391)	2 427 954	(644 221)
Витрати на формування резервів за кредитними збитками	(203 206)	(101 120)	(43 286)	(15 841)	-	(363 453)
Резерв за зобов'язаннями	-	-	-	(1 348)	-	(1 348)
Результа́т від припинення визнання фінансових активів, що обліковуються за амортизованою собівартістю	7 122	3 049	-	2 805	-	12 976
Комісійні витрати	(110 334)	(12 223)	(35 687)	(3 680)	-	(161 924)
Витрати на виплати працівникам, витрати на знос та амортизацію, адміністративні та інші операційні витрати	(665 820)	(601 377)	(126 587)	(2 607)	-	(1 396 391)
Результати сегмента	32 555	151 001	452 197	6 446	-	642 199
Витрати з податку на прибуток за рік						(116 336)
Прибуток за рік						525 863

(д) Аналіз доходів за продуктами та послугами

Аналіз доходів Групи за продуктами та послугами надано в Примітці 23 (процентні доходи), Примітці 24 (комісійні доходи).

(e) Географічні сегменти

Україна представляє собою єдиний географічний сегмент через те, що більшість доходів та активів належить саме до цього сегменту. Група не має значних доходів, що пов'язані з іншими сегментами і всі необоротні активи, інші, ніж фінансові інструменти, також пов'язані з Україною. Див. також географічний аналіз активів та зобов'язань Групи в Примітці 31.

(e) Найбільші клієнти

Група не має клієнтів, доходи від яких перевищують 10% від загального обсягу доходів Групи.

31 Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками в Групі здійснюється стосовно фінансових, операційних та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний та товарний ризики), процентного ризику банківської книги, кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є обмеження можливих збитків в т. ч. через визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувались. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

Кредитний ризик. Група наражається на кредитний ризик, який визначається як ризик того, що одна із сторін операції з фінансовим інструментом спричинить фінансові збитки другій стороні внаслідок невиконання зобов'язання за договором. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних та інших операцій Групи з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Максимальний рівень кредитного ризику Групи відображається в балансовій вартості фінансових активів в консолідованому звіті про фінансовий стан. Для гарантій та зобов'язань максимальний рівень кредитного ризику дорівнює сумі зобов'язання (див. Примітку 33). Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом прийняття стратегічних рішень про апетит на кредитний ризик, затвердження параметрів кредитування, опрацювання принципів і процесів оцінки кредитного ризику, впровадження та вдосконалення інструментів оцінки ризику, які дозволяють зберегти його рівень у межах, прийнятих для Групи, розвитку інформаційних інструментів, які автоматизують процес оцінки кредитного ризику та забезпечують відповідну якість і цілісність даних, які використовуються у цьому процесі, планування діяльності та наданні рекомендацій, отримання застави та за допомогою інших засобів зменшення кредитного ризику, як зазначено у Примітці 8.

Група структурує рівні кредитного ризику, на який вона наражається, шляхом встановлення лімітів суми ризику, що виникає у зв'язку з одним позичальником або групою позичальників. Керівництво регулярно затверджує ліміти рівня кредитного ризику за видами кредитів. Такі ризики регулярно контролюються та переглядаються принаймні щороку або частіше.

У Групі створені повноважні корпоративні органи, які відповідають за затвердження кредитних лімітів по окремих позичальниках:

- Наглядова Рада Банку аналізує та затверджує кредитні пропозиції понад 5,0 мільйонів доларів США та понад 6,25 мільйонів доларів США при реструктуризації кредитної заборгованості;
- Правління Банку аналізує та затверджує кредитні пропозиції до 5,0 мільйонів доларів США та до 6,25 мільйонів доларів США при реструктуризації кредитної заборгованості;
- Кредитний комітет Банку аналізує та затверджує кредитні пропозиції до 90 мільйонів гривень, Малий кредитний комітет Банку - до 25 мільйонів гривень, а Комітет Банку з питань управління непрацюючими активами - до 5 мільйонів доларів США. Засідання Кредитного комітету Банку та Малого кредитного комітету проводяться здебільшого двічі на тиждень, а Комітету Банку з питань управління непрацюючими активами здебільшого один раз на тиждень;
- окремо надано повноваження на одноосібне прийняття нових кредитних рішень директорам окремих департаментів Банку із максимальним лімітом до 2,0 мільйонів гривень.

31 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Кредитні заяви від менеджерів по роботі з клієнтами передаються до відповідного підрозділу, який здійснює кредитний аналіз і приймає рішення чи передає до відповідного кредитного комітету для затвердження кредитного ліміту, відповідно до компетенції. Також управління кредитним ризиком частково здійснюється шляхом одержання застави та корпоративних і особистих гарантій та порук.

Основою аналізу і оцінки кредитоспроможності клієнтів – юридичних осіб є визначення та встановлення внутрішнього рейтингу, яке проводиться з метою визначення ймовірності невиконання клієнтом кредитних зобов'язань та визнання статусу дефолт в межах 1 (одного) року. Визначення та встановлення внутрішнього рейтингу клієнтів є не лише інструментом для розгляду окремих кредитних пропозицій та підтримки процесу прийняття кредитних рішень, а також основою для забезпечення більш детального аналізу якості кредитного портфелю Банку.

Рейтингова шкала Банку включає 24 рейтингових категорій, позначених великими літерами (від А1 до Н3), в залежності від ризику невиконання клієнтом зобов'язань, та ймовірність дефолту для кожної рейтингової категорії (в %).

Контроль за впровадженням рейтингових моделей, їх своєчасний перегляд та актуалізацію здійснює Департамент кредитного ризику Банку.

Група аналізує кредити за строками прострочення та у подальшому контролює прострочені залишки. Таким чином, керівництво вважає за доцільне надавати інформацію про строки прострочення та інші дані про кредитний ризик, як це описано у Примітках 7, 8, 9 та 13.

Група організовує ефективний процес управління проблемними активами з дотриманням таких принципів:

- 1) економічна доцільність – визначені Банком заходи з управління проблемними активами є економічно та, якщо можливо, статистично обґрунтованими, а розрахунки Банку з урахуванням власного досвіду свідчать, що їх реалізація забезпечуватиме отримання Банком економічної вигоди вищої ніж витрати, що можуть бути понесені під час управління проблемними активами;
- 2) пріоритетність - Банк під час прийняття рішення щодо вибору варіанта врегулювання заборгованості боржника/контрагента, заходів, спрямованих на реалізацію стягнутого майна, надає перевагу варіанту/заходам, що забезпечують найбільшу чисту теперішню вартість очікуваних грошових потоків від активу;
- 3) своєчасність – виявлення на ранній стадії активів з ознаками потенційної проблемності та вживання своєчасних і адекватних заходів, спрямованих на зменшення розміру збитків Банку від проблемних активів;
- 4) структурованість – чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень під час управління проблемними активами між задіяними структурними підрозділами та працівниками Банку, встановлення належного взаємозв'язку між ними, визначення відповідальних осіб за належне забезпечення взаємодії між підрозділами Банку на всіх організаційних рівнях із застосуванням моделі трьох ліній захисту;
- 5) адекватність - відповідність організованого Банком процесу управління проблемними активами рівню, обсягу, структурі проблемних активів в Банку, динаміці їх змін, забезпечення пріоритетного спрямування Банком фінансових, часових та людських ресурсів на активи з найбільшою вартістю/найбільшою експозицією під ризиком та найбільшим розміром кредитного ризику;
- 6) усебічність та комплексність – процес управління проблемними активами є комплексною системою взаємопов'язаних процесів, які охоплюють повний життєвий цикл ПА та інтегровані із системою корпоративного управління та системою управління ризиками Банку;
- 7) ефективність – забезпечення скорочення рівня (у відсотках до відповідного обсягу активів) та обсягу проблемних активів (в абсолютних значеннях) з досягненням оптимального балансу між часом та обсягом повернення заборгованості за такими активами/обсягом надходжень від продажу/відступлення права вимоги за такими активами відповідно до Стратегії управління проблемними активами;
- 8) моніторинг – постійний контроль за досягненням цілей та виконанням завдань, що встановлені Стратегією управління проблемними активами та Оперативним планом реалізації Стратегії управління проблемними активами, ефективністю дій підрозділів та працівників Банку, ефективністю застосованих Банком інструментів врегулювання заборгованості та продажу стягнутого майна.

31 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Група організовує процес управління проблемними активами, який охоплює усі організаційні рівні Банку, визначає чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень між усіма його суб'єктами, а також їх відповідальність згідно з таким розподілом, забезпечує порядок їх взаємодії та звітування.

До відома колективних органів управління Банку щомісячно доводиться звіт про аналіз якості кредитного портфеля із детальним аналізом рівня кредитного ризику по кредитному портфелю в цілому та по напрямках кредитування.

Крім того, Банк дотримується системи внутрішніх лімітів концентрації, що складається з спрямованих довготривалих стратегій Банку в частині структури окремих сегментів кредитного портфелю та лімітів концентрації, встановлених для окремих секторів економіки.

З метою недопущення перевищення лімітів концентрації, вказані ліміти підлягають моніторингу (контролю). Моніторинг лімітів концентрації здійснюється щомісячно та щоквартально Департаментом кредитного ризику. Результати моніторингу підлягають презентації у складі управлінської звітності щодо ризиків Правлінню Банку та Наглядовій Раді.

Відповідно до вимог МСФЗ 9 Банк застосовує модель очікуваних збитків, яка передбачає своєчасне відображення погіршення або покращення кредитної якості фінансових інструментів з урахуванням наявної інформації та прогнозів на майбутнє. Розмір очікуваних збитків, що визнається шляхом формування оціночного резерву під знецінення, залежить від стану знецінення (погіршення кредитної якості) з моменту початкового визнання фінансового інструменту.

Процес оцінки розміру очікуваних збитків за МСФЗ 9 складається з наступних етапів:

- 1) аналіз рівня кредитного ризику на предмет наявності значного збільшення кредитного ризику або настання події дефолту з дати первісного визнання та віднесення до відповідної стадії знецінення;
- 2) обчислення суми очікуваних кредитних збитків (оціночного резерву під знецінення).

З метою оцінки розміру очікуваних збитків в Банку застосовуються 2 підходи:

- 1) оцінка розміру очікуваних збитків на індивідуальній основі – для індивідуально значних активних банківських операцій (на суму від 2 000 тисяч гривень чи еквівалент у валюті згідно курсу НБУ на звітну дату), за якими визнано дефолт;
- 2) оцінка розміру очікуваних збитків на груповій основі – для індивідуально не значних активних банківських операцій та індивідуально значних активних операцій за якими не виявлено факту дефолту.

Для потреб оцінки очікуваних кредитних збитків фінансові інструменти, відповідно до вимог МСФЗ 9, класифікуються до однієї з трьох стадій знецінення, виходячи з того, наскільки суттєво змінився рівень кредитного ризику за фінансовим інструментом станом на звітну дату порівняно з датою його первісного визнання.

Оцінка розміру очікуваних збитків (розрахунок оціночного резерву) проводиться щомісячно, станом на перше число кожного місяця, наступного за звітним, а також на дату припинення визнання.

Рівні параметрів індивідуальної та групової оцінки знецінення PD, LGD, CCF, оцінюються не рідше, ніж один раз в рік, а при істотних змінах економічних умов, рівня дефолтів та інших кризових явищ в економіці в цілому та в галузях економічної діяльності, зміни в кредитній політиці Банку чи нормативних документах по управлінню кредитним ризиком Банку, проводиться оцінка параметрів на дату проведення оцінки знецінення кредитних операцій.

Кредитний ризик позабалансових фінансових інструментів визначається як можливість збитків через невиконання контрактних зобов'язань іншою стороною фінансового інструменту. Банк застосовує таку ж саму кредитну політику щодо умовних зобов'язань, як і до балансових фінансових інструментів: встановлено процедури затвердження, контроль рівня ризику та процедури моніторингу.

Для запобігання критичних втрат внаслідок виникнення кредитного ризику, Банком здійснюється постійний контроль дотримання нормативних значень кредитного ризику, встановлених НБУ.

31 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Станом на 31 грудня 2021 року норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7), який визначається як співвідношення суми всіх вимог банку до контрагента або групи пов'язаних контрагентів та всіх фінансових зобов'язань, наданих банком щодо контрагента або групи пов'язаних контрагентів, до регулятивного капіталу банку, становив 9,03%, при нормативному значенні не більше 25% (значення нормативу станом на 31 грудня 2020 року становило 7,42%).

Станом на 31 грудня 2021 року норматив великих кредитних ризиків (Н8), який визначається як співвідношення суми всіх великих кредитних ризиків щодо контрагентів, груп пов'язаних контрагентів, усіх пов'язаних з банком осіб до регулятивного капіталу банку, становив 0,00%, при нормативному значенні не більше 800% (значення нормативу станом на 31 грудня 2020 року становило 0,00%).

Ринковий ризик. Група наражається на ринкові ризики, що виникають у зв'язку з відкритими позиціями (а) валют, (б) процентних ставок та (в) інструментів капіталу, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Наглядова Рада Банку та Правління Банку встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Банком, та контролює їх дотримання. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку більш суттєвих ринкових змін.

Валютний ризик. Керівництво визначає ліміти ризиків по валютах та загальний прийнятний рівень ризику за позиціями «овернайт» та протягом дня (контроль здійснюється періодично). Група наражається на валютний ризик у зв'язку з відкритими позиціями по різних валютах та банківських металах. Ці позиції розраховуються як різниця між активами та зобов'язаннями в однаковій валюті на звітну дату. Банк оцінює, контролює та встановлює ліміти для довгих та коротких відкритих валютних позицій, використовуючи українську гривню в якості базисної валюти. Для Банку ліміти за відкритими валютними позиціями встановлюються на рівні, визначеному нормативними вимогами НБУ, та розраховуються як співвідношення відкритої валютної позиції до регулятивного капіталу Банку. Дотримання цих лімітів контролює Департамент ринкового ризику та ризику ліквідності щодня. Департамент ринкового ризику та ризику ліквідності щотижня подає звіти Комітету з управління активами, пасивами та тарифами (КУАПiT).

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Групи станом на звітну дату:

У тисячах гривень	на 31 грудня 2021 року				на 31 грудня 2020 року			
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Похідні фінансові інструменти	Чиста позиція	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Похідні фінансові інструменти	Чиста позиція
Долари США	6 279 484	6 284 888	2 059	(3 345)	5 384 725	5 362 231	(2 528)	19 966
Євро	3 064 184	3 053 915	(4 371)	5 898	2 889 189	2 885 900	-	3 289
Фунти стерлінгів	28 602	29 435	737	(96)	22 931	20 519	(2 345)	67
Російські рублі	6 142	6 050	-	92	13 153	9 735	(3 472)	(54)
Інше	317 093	314 311	4 373	7 155	225 005	229 909	8 322	3 418

31 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче в таблиці показано зміну фінансового результату та капіталу внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют по відношенню до функціональної валюти Групи, що використовувались на звітну дату, при незмінності всіх інших змінних характеристик:

	на 31 грудня 2021 року		на 31 грудня 2020 року	
	Вплив на фінансовий результат	Вплив на капітал	Вплив на фінансовий результат	Вплив на капітал
У тисячах гривень				
Зміщення долара США на 10% (у 2020 році – зміщення на 10%)	(274)	(334)	1 637	1 997
Послаблення долара США на 10% (у 2020 році – послаблення на 10%)	274	334	(1 637)	(1 997)
Зміщення євро на 10% (у 2020 році – зміщення на 10%)	484	590	270	329
Послаблення євро на 10% (у 2020 році – послаблення на 10%)	(484)	(590)	(270)	(329)
Зміщення російського рубля на 10% (у 2020 році – зміщення на 10%)	8	9	(4)	(5)
Послаблення російського рубля на 10% (у 2020 році – послаблення на 10%)	(8)	(9)	4	5
Зміщення інших валют на 10% (у 2020 році – зміщення на 10%)	579	706	286	349
Послаблення інших валют на 10% (у 2020 році – послаблення на 10%)	(579)	(706)	(286)	(349)

Процентний ризик банківської книги. Група наражається на ризик у зв'язку з впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на його фінансовий стан та грошові потоки. Процентна маржа може збільшуватися в результаті таких змін, але може також зменшуватися або приносити збитки в разі несподіваних змін.

Вразливість фінансового результату Банку на зміну процентних ставок є показником чутливості активів та зобов'язань до зміни процентних ставок в довгостроковій перспективі. Фактори чутливості включають припущення в відношенні строків до погашення та строків до зміни процентних ставок і поновлення продуктів. Нижче в таблиці подано потенційний вплив на прибуток Банку в горизонті 12 М, розрахованих за методом NII, у випадку збільшення/зменшення процентних ставок на фінансові інструменти, деномінованих в основних валютах:

тип ставки фінансового інструменту	на 31 грудня 2021 року		на 31 грудня 2020 року		
	зміна ставок (б.п.)	вплив на фінансовий результат (тис.грн.)	зміна ставок (б.п.)	вплив на фінансовий результат (тис.грн.)	
UAH	-змінювана	+200/-200	+122 908 / -122 908	+200/-200	+117 116 / -117 116
	-фіксована	+200/-200	-37 434 / +37 434	+200/-200	-26 032 / +26 032
USD	-змінювана	+200/-200	+5 374 / -5 374	+200/-200	+4 876 / -4 876
	-фіксована	+200/-200	+18 201 / -18 201	+200/-200	+127 / -127
EUR	-змінювана	+200/-200	+8 652 / -8 652	+200/-200	+9 151 / -9 151
	-фіксована	+200/-200	+29 726 / -29 726	+200/-200	+26 515 / -26 515

ГРУПА КРЕДОБАНК

Примітки до консолідований фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

31 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Група здійснює моніторинг процентних ставок по фінансових інструментах. Нижче в таблиці подані ефективні процентні ставки за процентними фінансовими інструментами станом на кінець відповідної звітної дати:

% річних	2021 рік				2020 рік			
	Гриvnі	Долари США	Євро	Інші валюти	Гриvnі	Долари США	Євро	Інші валюти
Активи								
Готівкові кошти та кошти в Національному банку України								
- депозитні сертифікати Національного банку України	8%	-	-	-	6%	-	-	-
Заборгованість інших банків								
- гарантійні депозити	0%	0%	0%	-	0%	0%	-	-
- кореспондентські рахунки в інших банках, на які нараховуються відсотки	0%	0%	-1%	0%	0%	0%	-1%	0%
Кредити та аванси клієнтам								
- з фіксованою ставкою	20%	5%	5%	7%	22%	6%	5%	7%
- зі змінюваною ставкою	13%	4%	5%	-	16%	6%	6%	-
Цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через інший сукупний дохід	12%	4%	2%	-	13%	4%	-	-
Цінні папери, що оцінюються за амортизованою собівартістю	-	-	-	-	-	8%	-	-
Зобов'язання								
Заборгованість перед іншими банками								
- з фіксованою ставкою	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
- зі змінюваною ставкою	9%	-	-	-	6%	-	0%	-
Кошти інших фінансових організацій	-	-	-	-				
- з фіксованою ставкою	-	-	-	-	-	-	-	-
- зі змінюваною ставкою	7%	-	-	-	6%	-	-	-
Кошти клієнтів	-	-	-	-				
- поточні та розрахункові рахунки	2%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
- строкові депозити	8%	1%	0%	-	7%	1%	0%	-
Випущені боргові цінні папери	9%	-	-	-	12%	-	-	-

Позначка «-» у таблиці означає, що Група не має відповідних активів або зобов'язань у відповідній валюті. Якщо не вказано інше, інформація у таблиці стосується фіксованих ставок.

Інший ціновий ризик. Група наражається на ризик дострокового погашення внаслідок надання кредитів з фіксованою процентною ставкою, в тому числі іпотечних кредитів, які надають позичальнику право дострокового погашення кредитів. Фінансовий результат та капітал Групи за поточний рік і на поточну звітну дату не зазнали б суттєвого впливу змін у обсягах дострокового погашення, оскільки такі кредити відображаються за амортизованою вартістю, а сума дострокового погашення дорівнює або майже дорівнює амортизованій вартості кредитів та авансів клієнтам.

31 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Концентрація географічного ризику. Географічний аналіз активів та зобов'язань Групи станом на 31 грудня 2021 року наведено нижче:

У тисячах гривень	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи				
Готівкові кошти та кошти в Національному банку України	4 817 011	-	-	4 817 011
Заборгованість інших банків	69 934	2 206 102	3 405	2 279 441
Кредити та аванси клієнтам	16 802 548	14	1 380	16 803 942
Цінні папери	7 814 347	-	-	7 814 347
Інші фінансові активи	142 001	7 098	25	149 124
Всього фінансових активів	29 645 841	2 213 214	4 810	31 863 865
Нефінансові активи	1 344 269	3 613	-	1 347 882
Всього активів	30 990 110	2 216 827	4 810	33 211 747
Зобов'язання				
Заборгованість перед іншими банками	3 575 961	136 122	-	3 712 083
Кошти клієнтів	24 221 703	177 741	109 176	24 508 620
Кошти інших фінансових організацій	101 080	-	-	101 080
Випущені боргові цінні папери	1 834	484 289	-	486 123
Інші фінансові зобов'язання	233 503	21 289	11	254 803
Всього фінансових зобов'язань	28 134 081	819 441	109 187	29 062 709
Нефінансові зобов'язання	200 740	197	7	200 944
Всього зобов'язань	28 334 821	819 638	109 194	29 263 653
Чиста балансова позиція	2 655 289	1 397 189	(104 384)	3 948 094

Активи та зобов'язання, були класифіковані виходячи з країни, резидентом якої є контрагент. Готівкові кошти у касі, приміщення, вдосконалення орендованого майна та обладнання були класифіковані відповідно до країни їх фізичного знаходження.

Заборгованість перед іншими банками, зосереджена в країнах ОЕСР, включає 132 266 тисяч гривень зобов'язань перед материнським банком (у 2020 році - 91 210 тисяч гривень) (Примітка 36).

Географічний аналіз активів та зобов'язань Групи станом на 31 грудня 2020 року поданий далі:

У тисячах гривень	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи				
Готівкові кошти та кошти в Національному банку України	2 173 743	-	-	2 173 743
Заборгованість інших банків	51 140	1 994 008	13 357	2 058 505
Кредити та аванси клієнтам	13 291 585	574	138	13 292 297
Цінні папери	6 187 229	-	-	6 187 229
Інші фінансові активи	153 581	105	16	153 702
Всього фінансових активів	21 857 278	1 994 687	13 511	23 865 476
Нефінансові активи	1 360 292	13 411	-	1 373 703
Всього активів	23 217 570	2 008 098	13 511	25 239 179
Зобов'язання				
Заборгованість перед іншими банками	2 744 023	95 257	-	2 839 280
Кошти клієнтів	18 047 578	199 759	63 516	18 310 853
Кошти інших фінансових організацій	328 139	-	-	328 139
Випущені боргові цінні папери	18 463	366 347	-	384 810
Інші фінансові зобов'язання	214 874	31 654	-	246 528
Всього фінансових зобов'язань	21 353 077	693 017	63 516	22 109 610
Нефінансові зобов'язання	200 367	211	7	200 585
Всього зобов'язань	21 553 444	693 228	63 523	22 310 195
Чиста балансова позиція	1 664 126	1 314 870	(50 012)	2 928 984

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – це ризик того, що підприємство зіштовхнеться з труднощами при виконанні фінансових зобов'язань. Група щодня зіштовхується з цим ризиком у зв'язку з вимогами щодо використання її вільних грошових коштів за депозитами «овернайт», поточними рахунками, депозитами, строк погашення яких настає незабаром, наданням кредитів, гарантіями та у зв'язку з процентною маржею та іншими вимогами щодо похідних інструментів, розрахунок за якими здійснюється грошовими коштами. Група не володіє грошовими ресурсами, достатніми для покриття всіх цих потреб, оскільки досвід показує, що мінімальний рівень реінвестування коштів, строк погашення яких настає, можна передбачити з високою ймовірністю. Управління ризиком ліквідності здійснює Комітет з управління активами, пасивами і тарифів Банку.

Група прагне підтримувати стабільну базу фінансування, яка складається переважно із заборгованості перед іншими банками, депозитів юридичних та фізичних осіб, боргових цінних паперів, а також інвестує кошти у портфелі ліквідних активів для того, щоб мати можливість оперативно та безперешкодно виконати непередбачувані вимоги щодо ліквідності.

Управління ліквідністю Групи вимагає проведення аналізу рівня ліквідних активів, необхідного для врегулювання зобов'язань при настанні строку їх погашення, забезпечення доступу до різних джерел фінансування, наявності планів у випадку виникнення проблем з фінансуванням та здійснення контролю за відповідністю балансових нормативів ліквідності нормативним вимогам.

Банк щоденно розраховує нормативи ліквідності відповідно до вимог Національного банку України. Ці нормативи включають:

- норматив короткострокової ліквідності (Н6), який розраховується як відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення до одного року. Станом на 31 грудня 2021 року цей норматив складав 74%, при мінімальному значенні нормативу не менше 60% (значення нормативу станом на 31 грудня 2020 року становило 72%, при мінімальному значенні 60%);
- коефіцієнт покриття ліквідністю LCR (англ. Liquidity Coverage Ratio) у всіх валютах або LCR_{BB}. Станом на 31 грудня 2021 року цей норматив складав 132%, при мінімальному значенні нормативу не менше 100% (значення нормативу станом на 31 грудня 2020 року становило 142%, при мінімальному значенні 100%);
- коефіцієнт покриття ліквідністю LCR (англ. Liquidity Coverage Ratio) в іноземній валюті або LCR_{IB}. Станом на 31 грудня 2021 року цей норматив складав 117%, при мінімальному значенні нормативу не менше 100% (значення нормативу станом на 31 грудня 2020 року становило 112%, при мінімальному значенні 100%);
- коефіцієнт чистого стабільного фінансування NSFR (англ. Net Stable Funding Ratio). Станом на 31 грудня 2021 року цей норматив складав 117%, при мінімальному значенні нормативу не менше 90% (станом на 31 грудня 2020 року цей норматив розраховувався в тестовому режимі).

Інформацію про позицію ліквідності фінансових активів та зобов'язань отримує Департамент казначейства. Департамент казначейства забезпечує наявність достатнього портфелю короткострокових ліквідних активів, який переважно складається з ліквідних цінних паперів, депозитів у банках та інших міжбанківських інструментів, для підтримки достатнього рівня ліквідності.

У поданих нижче таблицях показані зобов'язання Групи за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами, в тому числі загальна сума зобов'язань з надання кредитів та фінансових гарантій. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображеніх у консолідованому звіті про фінансовий стан, оскільки балансові суми базуються на дисконтованих грошових потоках. Якщо сума, що підлягає виплаті, не є фіксованою, сума в таблиці визначається виходячи з умов, існуючих на кінець звітного періоду. Валютні виплати перераховуються із використанням обмінного курсу спот на звітну дату.

ГРУПА КРЕДОБАНК

Примітки до консолідований фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

31 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче у таблиці поданий аналіз недисконтованих грошових потоків за фінансовими зобов'язаннями за строками погашення станом на 31 грудня 2021 року:

У тисячах гривень	До запитання та до 1 місяця	1-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання					
Заборгованість перед іншими банками	738 397	388 767	3 632 353	-	4 759 517
Кошти клієнтів	18 404 928	5 794 695	458 297	19 342	24 677 262
Кошти інших фінансових організацій	1 930	9 122	103 213	-	114 265
Випущені боргові цінні папери	2 825	498 712	-	-	501 537
Зобов'язання з фінансової оренди	195	19 798	87 352	27 766	135 111
Інші фінансові зобов'язання	119 693	-	-	-	119 693
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	4 512 658	-	-	-	4 512 658
Контракти на умовах спот та форвард					
- надходження	(7 909)	-	-	-	(7 909)
- виплати	7 903	-	-	-	7 903
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	23 780 620	6 711 094	4 281 215	47 108	34 820 037

Вимоги ліквідності для підтримки вимог за гарантіями і акредитивами є значно нижчими, ніж сума відповідних зобов'язань, що розкриваються в наведеному вище аналізі за строками погашення, оскільки Група переважно не очікує, що третя сторона буде залучати кошти за подібними договорами.

Нижче у таблиці поданий аналіз недисконтованих грошових потоків за фінансовими зобов'язаннями за строками погашення станом на 31 грудня 2020 року:

У тисячах гривень	До запитання та до 1 місяця	1-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання					
Заборгованість перед іншими банками	551 001	126 387	2 805 907	-	3 483 295
Кошти клієнтів	13 703 912	4 324 995	393 741	28 043	18 450 691
Кошти інших фінансових організацій	214 720	104 311	-	-	319 031
Випущені боргові цінні папери	5 459	409 365	-	-	414 824
Зобов'язання з фінансової оренди	220	16 233	70 554	36 706	123 713
Інші фінансові зобов'язання	122 816	-	-	-	122 816
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	3 905 948	-	-	-	3 905 948
Контракти на умовах спот та форвард					
- надходження	(14 155)	-	-	-	(14 155)
- виплати	14 178	-	-	-	14 178
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	18 504 099	4 981 291	3 270 202	64 749	26 820 341

Кошти клієнтів відображені у вказаному аналізі за строками, що залишились до погашення відповідно до контрактів. Проте, відповідно до Цивільного кодексу України, для депозитних договорів, що були укладені до 6 червня 2015 року, фізичні особи мають право вилучати кошти з рахунків до настання строку погашення, втрачаючи при цьому право на нараховані проценти. Деякі депозитні контракти з юридичними особами передбачають можливість зняття коштів досрочно. Деякі депозитні контракти з фізичними особами, укладені після 6 червня 2015 року також передбачають можливість зняття коштів досрочно. Однак керівництво вважає, зважаючи на досвід, що більшість контрагентів не будуть вимагати кошти досрочно.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років недисконтовані грошові потоки за коштами клієнтів з правом досрочового вилучення коштів за строками погашення представлені наступним чином:

У тисячах гривень	До запитання та до 1 місяця	1-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
На 31 грудня 2021 року	50 432	732 745	1 535 559	11 687	2 330 423
На 31 грудня 2020 року	667 209	1 750 365	112 063	25 066	2 554 703

ГРУПА КРЕДОБАНК

Примітки до консолідованої фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

31 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче наведений детальний розподіл балансової вартості фінансових активів та зобов'язань за контрактними строками погашення на 31 грудня 2021 та 2020 років:

У тисячах гривень	До запитання та до 1 місяця	1-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
На 31 грудня 2021 року					
Фінансові активи	8 632 430	10 516 725	10 368 804	2 345 906	31 863 865
Фінансові зобов'язання	(19 212 986)	(6 167 987)	(3 634 859)	(46 877)	(29 062 709)
Чистий розрив ліквідності на основі очікуваних термінів погашення	(10 580 556)	4 348 738	6 733 945	2 299 029	2 801 156
Контракти на умовах спот та форвард					
- надходження	7 903	-	-	-	7 903
- сплати	(7 909)	-	-	-	(7 909)
На 31 грудня 2020 року					
Фінансові активи	5 336 130	8 575 904	8 536 103	1 417 339	23 865 476
Фінансові зобов'язання	(14 558 239)	(4 737 850)	(2 752 037)	(61 484)	(22 109 610)
Чистий розрив ліквідності на основі очікуваних термінів погашення	(9 222 109)	3 838 054	5 784 066	1 355 855	1 755 866
Контракти на умовах спот та форвард					
- надходження	14 155	-	-	-	14 155
- сплати	(14 178)	-	-	-	(14 178)

Відповідність та/або контролювана невідповідність строків погашення і процентних ставок активів та зобов'язань має фундаментальне значення для керівництва. Повна відповідність для банків нехарактерна, оскільки операції часто мають різний характер та невизначений термін. Позиція невідповідності потенційно може збільшити прибутковість, але також може збільшити ризик збитків. Строки активів та зобов'язань і спроможність заміни (за прийнятною вартістю) процентних зобов'язань після настання строку їх погашення є важливими чинниками оцінки ліквідності Групи та її реакції на зміни процентної ставки та курсу обміну валют.

На думку керівництва, незважаючи на те, що значна частина коштів клієнтів представлена рахунками до запитання, диверсифікація цих рахунків за кількістю і типом вкладників і минулий досвід Групи дозволяє стверджувати, що ці кошти клієнтів являють собою довгострокове та стабільне джерело фінансування Групи.

Банк має відкриті кредитні лінії з материнською компанією РКО Bank Polski S.A. на 30 та 47 мільйонів доларів США. Банк може використовувати ці кредитні лінії для поповнення обігових коштів та підтримки оперативної ліквідності.

32 Управління капіталом

Мета Групи при управлінні капіталом полягає у забезпеченні (i) дотримання вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, (ii) спроможності Групи функціонувати як безперервно діюче підприємство. На думку керівництва, загальна сума капіталу, управління яким здійснює Група, дорівнює сумі капіталу, показаного у консолідованому звіті про фінансовий стан. Сума капіталу, управління яким здійснює Група станом на 31 грудня 2021 року, складає 3 948 094 тисячі гривень (на 31 грудня 2020 року – 2 928 984 тисяч гривень). Контроль за дотриманням нормативу достатності капіталу Банку, встановленого Національним банком України, здійснюється щодекадно. Інші цілі управління капіталом оцінюються щорічно.

Відповідно до чинного законодавства України банки зобов'язані формувати резервний фонд на покриття непередбачених збитків по всіх статтях активів та позабалансових зобов'язаннях. Розмір резервного фонду має складати 25% розміру регулятивного капіталу банку, але не менше ніж 25% зареєстрованого статутного капіталу банку. Резервний фонд формується за рахунок відрахування з чистого прибутку звітного року, що залишається у розпорядженні банку після сплати податків та інших обов'язкових платежів, а також з нерозподіленого прибутку попередніх років.

32 Управління капіталом (продовження)

Розмір відрахувань до резервного фонду має бути не менше 5% від прибутку банку до досягнення ним 25% розміру регулятивного капіталу банку.

Якщо діяльність банку може створювати загрозу інтересам вкладників та інших кредиторів банку, то Національний банк України має право вимагати від банку збільшення розміру резервного фонду та щорічних відрахувань до нього. Якщо внаслідок діяльності банку розмір регулятивного капіталу зменшився до суми, що є меншою, ніж розмір статутного капіталу, то щорічні відрахування до резервного фонду мають становити 10 відсотків чистого прибутку банку до досягнення ним розміру 35 відсотків від статутного капіталу банку.

Резервний фонд банку може бути використаний тільки на покриття збитків банку за результатами звітного року згідно з рішенням ради банку (Наглядової ради) та в порядку, що встановлений загальними зборами його учасників. При цьому, жодних обмежень щодо можливості розподілу резервного фонду між учасниками банку при його ліквідації після задоволення всіх вимог кредиторів діючим законодавством України не передбачено.

Станом на 31 грудня 2021 року резервний фонд Банку складає 680 551 тисяч гривень (31 грудня 2020 року – 185 180 тисяч гривень).

Відповідно до існуючих вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, банки повинні утримувати відношення регулятивного капіталу до активів, зважених з урахуванням ризику («норматив достатності регулятивного капіталу»), на рівні, що є вищим за обов'язкове мінімальне значення. Нижче в таблиці показаний регулятивний капітал на підставі звітів Банку, підготовлених відповідно до вимог НБУ, який складається з таких компонентів:

<i>У тисячах гривень</i>	2021 рік	2020 рік
Основний капітал	2 703 297	2 176 847
Додатковий капітал	548 782	108 009
Відвернення	(10 010)	(10)
Всього регулятивного капіталу	3 242 069	2 284 846

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року Група дотримувалась вимог щодо мінімального розміру нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2), що має становити не менше 10%. Значення нормативу Н2 на 31 грудня 2021 року становить 15% (31 грудня 2020 року: 16%).

Протягом 2021 та 2020 Група дотримувалася усіх економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції встановлених НБУ.

НБУ проводить регулярне стрес тестування банків із використанням певних припущенів стрес тесту для перевірки виконання регуляторних вимог. У разі якщо результати стрес тестування свідчать, що адекватність капіталу може впасти нижче регуляторного рівня у майбутньому, НБУ може вимагати збільшення розміру регулятивного капіталу понад мінімальний розмір.

33 Умовні та інші зобов'язання

Судові процедури. В ході нормального ведення бізнесу Група час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки та внутрішніх і зовнішніх професійних консультацій, керівництво Групи вважає, що Група не зазнає суттєвих ненарахованих збитків у результаті судових позовів. Загальна сума створеного резерву за судовими позовами становить 12 094 тисячі гривень станом на 31 грудня 2021 року (станом на 31 грудня 2020 року 8 117 тисяч гривень).

Зміни в резервах під потенційні зобов'язання становлять:

У тисячах гривень	Прим.	2021 рік	2020 рік
Резерв за зобов'язаннями на 1 січня	20	8 117	7 998
Резерв сформований протягом року		6 172	1 348
Суми, використані протягом року		(2 064)	(1 654)
Курсові різниці		(131)	425
Резерв за зобов'язаннями на 31 грудня	20	12 094	8 117

Податкове законодавство. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків і законодавство, що часто змінюється, яке може застосовуватися ретроспективно, мати різне тлумачення, а в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя у трактуванні податкового законодавства між місцевою, обласною та державною податковими адміністраціями та між Міністерством фінансів та іншими державними органами. Податкові декларації підлягають перевірці з боку різних органів влади, які відповідно до законодавства уповноважені застосовувати суверіті штрафні санкції, а також стягувати пеню. Податковий рік залишається відкритим для податкових перевірок протягом трьох наступних календарних років, однак за певних обставин податковий рік може залишатися відкритим довше.

Ці факти створюють значно серйозніші податкові ризики, ніж ті, які є типовими для країн із більш розвиненими системами оподаткування. Управлінський персонал вважає, виходячи зі свого тлумачення податкового законодавства, офіційних роз'яснень і судових рішень, що податкові зобов'язання були належним чином відображені в обліку. Однак відповідні органи можуть тлумачити зазначені вище положення інакше і вплив на цю консолідований фінансову звітність, якщо вони зможуть довести правомірність своєї позиції, може бути суттєвим.

Управлінський персонал вважає, що він виконує всі вимоги чинного податкового законодавства. Проте не може існувати впевненості у тому, що податкові органи не матимуть іншої думки щодо відповідності Групи чинному податковому законодавству і не застосують штрафні санкції. У цій консолідований фінансовій звітності не був створений резерв по потенційних штрафних санкціях, пов'язаних з оподаткуванням.

Зобов'язання по капітальніх витратах. Станом на 31 грудня 2021 року Група мала капітальні зобов'язання, передбачені контрактами, щодо приміщень та обладнання на загальну суму 3 803 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 5 966 тисяч гривень), та щодо нематеріальних активів – 9 045 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 1 337 тисяч гривень).

Група виділила ресурси, необхідні для виконання цих зобов'язань. Керівництво Групи вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для покриття цих та подібних зобов'язань.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням. Головною метою цих інструментів є забезпечення наявності грошових коштів для задоволення фінансових потреб клієнтів. Гарантії та акредитиви «стендбай», які являють собою безвідкладні гарантії того, що Група здійснить платежі на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, мають той самий кредитний ризик, що і кредити. Документарні та товарні акредитиви, що являють собою письмові зобов'язання Групи за дорученням своїх клієнтів, які уповноважують треті сторони вимагати від Групи оплати у встановлених сумах відповідно до конкретних умов, забезпечуються партіями товару, до яких вони відносяться, або грошовими депозитами, отже, мають менший рівень ризику, ніж кредити.

Зобов'язання щодо надання кредитів являють собою невикористані суми, призначенні для фінансування у формі кредитів, гарантій та акредитивів. Стосовно кредитного ризику за зобов'язаннями щодо надання кредитів Група наражається на потенційні збитки в загальній сумі невикористаних зобов'язань у разі залучення клієнтами невикористаної суми таких кредитів. Проте, можлива suma збитків є меншою за загальну суму невикористаних зобов'язань, оскільки виконання більшості зобов'язань щодо надання кредитів залежить від дотримання клієнтами певних кредитних стандартів. Група відстежує строки до погашення зобов'язань щодо надання кредитів, оскільки більш довгострокові зобов'язання зазвичай характеризуються вищим кредитним ризиком, ніж короткострокові.

ГРУПА КРЕДОБАНК

Примітки до консолідованої фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

33 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Станом на 31 грудня 2021 року відкличні зобов'язання з надання кредитів становлять 4 178 850 тисяч гривень (на 31 грудня 2020 року – 3 528 462 тисячі гривень).

Непогашені зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були такими:

У тисячах гривень	на 31 грудня 2021 року			
	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Договори фінансової гарантії та акредитиви	309 411	24 398	-	333 809
Резерв під очікувані кредитні збитки	298	16	-	314
Балансова вартість (резерв)	298	16	-	314

У тисячах гривень	на 31 грудня 2020 року			
	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Договори фінансової гарантії та акредитиви	377 488	-	-	377 488
Резерв під очікувані кредитні збитки	888	-	-	888
Балансова вартість (резерв)	888	-	-	888

Станом на 31 грудня 2021 року зобов'язання за гарантіями та акредитивами забезпечені депозитами у сумі 39 933 тисячі гривень (31 грудня 2020 року – 161 330 тисяч гривень) (Примітка 16). Загальна сума невиконаних зобов'язань за кредитами, імпортними акредитивами та гарантіями за угодою необов'язково являє собою майбутні потреби у грошових коштах, оскільки строк дії таких фінансових інструментів може закінчитися без фінансування.

Зміни оцінок очікуваних кредитних збитків під зобов'язання кредитного характеру представлений таким чином:

У тисячах гривень	Прим.	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Залишок на 1 січня 2021 року		27 381	297	1 444	29 122
Перехід на Стадіо 1		343	(332)	(11)	-
Перехід на Стадіо 2		(315)	357	(42)	-
Перехід на Стадіо 3		(37)	(279)	316	-
Чиста зміна резерву під збитки	25	(36 629)	921	2 399	(33 309)
Нові зобов'язання з надання кредитів та договори фінансової гарантії	25	31 703	151	262	32 116
Зобов'язання з надання кредитів та договори фінансової гарантії визнання яких припинено	25	(4 682)	(156)	(743)	(5 581)
Зміни курсу валют та інші зміни		(461)	-	(16)	(477)
Залишок на 31 грудня 2021 року		17 303	959	3 609	21 871

У тисячах гривень	Прим.	Стадія 1	Стадія 2	Стадія 3	Всього
Залишок на 1 січня 2020 року		14 781	72	278	15 131
Перехід на Стадіо 1		126	(125)	(1)	-
Перехід на Стадіо 2		(326)	327	(1)	-
Перехід на Стадіо 3		(4)	(109)	113	-
Чиста зміна резерву під збитки	25	(10 577)	149	1 396	(9 032)
Нові зобов'язання з надання кредитів та договори фінансової гарантії	25	28 672	-	60	28 732
Зобов'язання з надання кредитів та договори фінансової гарантії визнання яких припинено	25	(6 530)	(25)	(418)	(6 973)
Зміни курсу валют та інші зміни		1 240	8	17	1 265
Залишок на 31 грудня 2020 року		27 382	297	1 444	29 123

34 Розкриття інформації про справедливу вартість

Результати оцінки справедливої вартості аналізуються та розподіляються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) до 1 Рівня відносяться оцінки по цінам, що котируються (без коригування) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань, (ii) до 2 Рівня – отримані в результаті використання методів оцінки, в яких всі суттєві вхідні дані, прямо або опосередковано є спостережуваними для активу чи зобов'язання (наприклад ціни), та (iii) оцінки 3 Рівня, які є оцінками, що не базуються на спостережуваних ринкових даних (тобто, базуються на не спостережуваних вхідних даних). З метою розподілу фінансових інструментів за категоріями керівництво використовує професійні судження. Якщо для оцінки справедливої вартості використовуються спостережувані вхідні дані, що вимагають суттєвих коригувань, то така оцінка відноситься до 3 Рівня. Вагомість використаних вхідних даних оцінюється для всієї сукупності оцінки справедливої вартості.

(а) Багаторазові оцінки справедливої вартості

Багаторазові оцінки справедливої вартості є оцінками, що вимагаються або дозволені МСФЗ у консолідованому звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду. В таблиці нижче наведено рівні ієрархії справедливої вартості, до якого відносяться багаторазові оцінки справедливої вартості:

У тисячах гривень	2021 рік			2020 рік				
	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Всього	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Всього
Активи по справедливій вартості								
Фінансові активи								
Цінні папери, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний доход	-	-	-	7 814 337	5 897 526	-	-	5 897 526
- Державні облігації України	7 814 337	-	-	7 814 337	5 897 526	-	-	5 897 526
- Корпоративні акції	-	-	10	10	-	-	10	10
Нефінансові активи								
- Власні приміщення	-	-	334 680	334 680	-	-	312 457	312 457
- Інвестиційна нерухомість	-	-	11 771	11 771	-	-	14 054	14 054
Всього справедлива вартість активів, що багаторазово оцінюються по справедливій вартості	7 814 337	-	346 461	8 160 798	5 897 526	-	326 521	6 224 047

б) Активи та зобов'язання, що не оцінюються по справедливій вартості, справедлива вартість яких розкривається

Нижче наводиться аналіз справедливої вартості за рівнями ієрархії справедливої вартості та балансова вартість активів, що не оцінюються по справедливій вартості:

У тисячах гривень	2021 рік			Балансова вартість	
	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень		
Активи					
Готівкові кошти та кошти в Національному банку України					
4 817 011	-	-	-	4 817 011	
Кошти в інших банках	-	2 279 441	-	2 279 441	
Кредити та аванси клієнтам	-	-	16 668 738	16 668 738	
- Кредити юридичним особам	-	-	8 781 919	8 781 919	
- Кредити фізичним особам – споживчі кредити	-	-	1 637 045	1 637 045	
- Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	-	-	2 763 290	2 763 290	
- Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі	-	-	3 486 484	3 486 484	
Цінні папери, що оцінюються за амортизованою собівартістю	-	-	-	-	
Інші фінансові активи	-	-	149 124	149 124	
Всього	4 817 011	2 279 441	16 817 862	23 914 314	
				24 049 518	

ГРУПА КРЕДОБАНК

Примітки до консолідованої фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

34 Розкриття інформації про справедливу вартість (продовження)

У тисячах гривень	2020 рік				
	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Всього	Балансова вартість
Активи					
<i>Готівкові кошти та кошти в Національному банку України</i>	2 173 743	-	-	2 173 743	2 173 743
<i>Кошти в інших банках</i>	-	2 058 505	-	2 058 505	2 058 505
<i>Кредити та аванси клієнтам</i>	-	-	13 225 058	13 225 058	13 292 297
- Кредити юридичним особам	-	-	7 208 543	7 208 543	7 367 011
- Кредити фізичним особам – споживчі кредити	-	-	1 453 863	1 453 863	1 346 942
- Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	-	-	1 779 719	1 779 719	1 782 554
- Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі	-	-	2 782 933	2 782 933	2 795 790
<i>Цінні папери, що оцінюються за амортизованою собівартістю</i>	293 819	-	-	293 819	289 693
<i>Інші фінансові активи</i>	-	-	153 702	153 702	153 702
Всього	2 467 562	2 058 505	13 378 760	17 904 827	17 967 940

Нижче наводиться аналіз справедливої вартості за рівнями ієрархії справедливої вартості та балансова вартість зобов'язань, що не оцінюються по справедливій вартості:

У тисячах гривень	2021 рік				
	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Всього	Балансова вартість
Зобов'язання					
<i>Кошти інших банків</i>	-	3 615 647	-	3 615 647	3 712 083
- Кореспондентські рахунки інших банків	-	712 083	-	712 083	712 083
- Строкові депозити та кредити від інших банків	-	2 903 564	-	2 903 564	3 000 000
<i>Кошти клієнтів</i>	-	24 494 882	-	24 494 882	24 508 620
- Поточні кошти юридичних осіб	-	11 547 931	-	11 547 931	11 547 931
- Строкові депозити юридичних осіб	-	2 809 289	-	2 809 289	2 815 043
- Поточні кошти фізичних осіб	-	5 526 852	-	5 526 852	5 526 852
- Строкові депозити фізичних осіб	-	4 610 810	-	4 610 810	4 618 794
<i>Кошти інших фінансових організацій</i>	-	97 256	-	97 256	101 080
<i>Інші фінансові зобов'язання</i>	-	254 803	-	254 803	254 803
<i>Випущені боргові цінні папери</i>	-	500 644	-	500 644	486 123
Всього	-	28 963 232	-	28 963 232	29 062 709

У тисячах гривень	2020 рік				
	1 Рівень	2 Рівень	3 Рівень	Всього	Балансова вартість
Зобов'язання					
<i>Кошти інших банків</i>	-	2 764 234	-	2 764 234	2 839 280
- Кореспондентські рахунки інших банків	-	539 280	-	539 280	539 280
- Строкові депозити та кредити від інших банків	-	2 224 954	-	2 224 954	2 300 000
<i>Кошти клієнтів</i>	-	18 489 065	-	18 489 065	18 310 853
- Поточні кошти юридичних осіб	-	8 132 052	-	8 132 052	8 132 052
- Строкові депозити юридичних осіб	-	2 439 436	-	2 439 436	2 439 676
- Поточні кошти фізичних осіб	-	3 676 230	-	3 676 230	3 676 230
- Строкові депозити фізичних осіб	-	4 241 347	-	4 241 347	4 062 895
<i>Кошти інших фінансових організацій</i>	-	314 066	-	314 066	328 139
<i>Інші фінансові зобов'язання</i>	-	246 528	-	246 528	246 528
<i>Випущені боргові цінні папери</i>	-	401 667	-	401 667	384 810
Всього	-	22 215 560	-	22 215 560	22 109 610

Оцінка справедливої вартості на 2 Рівні та 3 Рівні ієрархії справедливої вартості була розрахована з використанням методу дисконтованих грошових потоків. Справедлива вартість фінансових інструментів з плаваючою процентною ставкою, що не котируються на активному ринку, дорівнює їх балансовій вартості. Справедлива вартість інструментів із фіксованою процентною ставкою, які не мають ринкових котирувань, була розрахована на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтованих із застосуванням поточної середньозваженої відсоткової ставки по діючих інструментах та строк до погашення, який залишився.

34 Розкриття інформації про справедливу вартість (продовження)

Для активів Група використовувала припущення щодо ставок на позики та рівня дострокових погашень контрагентами. Зобов'язання були дисконтовані з використанням ставки Групи по запозиченням. Зобов'язання, що підлягають погашенню за вимогою, були дисконтовані починаючи з першого дня потенційного пред'явлення вимоги щодо погашення зобов'язання Групою.

Нижче в таблиці подано потенційний вплив на інший сукупний дохід Групи щодо цінних паперів, оцінених на FVOCI:

	на 31 грудня 2021 року		на 31 грудня 2020 року	
	зміна ставок (б.п.)	вплив на інший сукупний дохід (тис.грн.)	зміна ставок (б.п.)	вплив на інший сукупний дохід (тис.грн.)
UAH	+100/-100	-30 986 / +31 691	+100/-100	-35 203 / +34 276
USD	+100/-100	- 39 155 / +39 892	+100/-100	-21 397 / +21 073
EUR	+100/-100	-1 217 / +1 232	+100/-100	-

35 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Порядок класифікації фінансових інструментів описаний в Примітці 3.

Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з цими категоріями оцінки станом на 31 грудня 2021 року:

У тисячах гривень	Фінансові інструменти, що оцінюються за амортизованою вартістю	Фінансові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою	Всього
Активи				
<i>Готівкові кошти та кошти в Національному банку України</i>	4 817 011	-	-	4 817 011
<i>Заборгованість інших банків</i>				-
- Кореспондентські рахунки в інших банках	2 265 155	-	-	2 265 155
- Гарантійні депозити	14 286	-	-	14 286
<i>Кредити та аванси клієнтам</i>				-
- Кредити юридичним особам	7 891 588	-	1 042 248	8 933 836
- Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі	3 462 763	-	24 018	3 486 781
- Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити	1 493 719	-	-	1 493 719
- Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	2 889 606	-	-	2 889 606
<i>Цінні папери</i>	-	7 814 347	-	7 814 347
<i>Інші фінансові активи</i>	149 124	-	-	149 124
Всього фінансових активів	22 983 252	7 814 347	1 066 266	31 863 865

Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з цими категоріями оцінки станом на 31 грудня 2020 року:

У тисячах гривень	Фінансові інструменти, що оцінюються за амортизованою вартістю	Фінансові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Дебіторська заборгованість за фінансовою орендою	Всього
Активи				
<i>Готівкові кошти та кошти в Національному банку України</i>	2 173 743	-	-	2 173 743
<i>Заборгованість інших банків</i>				-
- Кореспондентські рахунки в інших банках	2 027 741	-	-	2 027 741
- Гарантійні депозити	30 764	-	-	30 764
<i>Кредити та аванси клієнтам</i>				-
- Кредити юридичним особам	6 325 681	-	1 041 330	7 367 011
- Кредити фізичним особам – кредити на автомобілі	2 781 773	-	14 017	2 795 790
- Кредити фізичним особам – інші споживчі кредити	1 346 942	-	-	1 346 942
- Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	1 782 554	-	-	1 782 554
<i>Цінні папери</i>	289 693	5 897 536	-	6 187 229
<i>Інші фінансові активи</i>	153 702	-	-	153 702
Всього фінансових активів	16 912 593	5 897 536	1 055 347	23 865 476

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року всі фінансові зобов'язання Групи обліковані за амортизованою вартістю. Похідні фінансові інструменти відносяться до категорії за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат.

36 Операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем, або якщо одна з них має можливість контролювати іншу або може мати суттєвий вплив при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Станом на 31 грудня 2021 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Основний управлінський персонал
Кореспондентські рахунки в інших банках (відсоткова ставка: 0%)	192 559	-	-
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам	-	-	494
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам	-	-	(7)
Інші активи	2 586	-	4
Кореспондентські рахунки та депозити «ковернайт» інших банків (відсоткова ставка: 0%)	132 266	-	-
Кошти клієнтів (відсоткова ставка для депозитів: 1,2-8%, для поточних рахунків: 0-6%)	-	30 803	2 814
Інші зобов'язання	53	-	21 923

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 2021 рік:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Основний управлінський персонал
Процентні доходи	-	-	82
Процентні витрати	(11 183)	(2 198)	(21)
Інші доходи	-	-	-
Формування резервів за кредитними збитками	-	-	9
Доходи за виплатами та комісійними	-	158	16
Витрати за виплатами та комісійними	(8 440)	-	(1)
Інші витрати	-	(878)	-

Нижче наведені інші права та зобов'язання на 31 грудня 2021 року за операціями з пов'язаними сторонами:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Основний управлінський персонал
Зобов'язання з кредитування, що отримані	2 107 149	-	-
Інші надані зобов'язання	8 432	-	586
Інші права отримані	7 909	-	-
Отримані гарантія та застава	535	-	1 044

Зобов'язання з кредитування, що отримані, стосуються невикористаних коштів за кредитною лінією відкритою PKO Bank Polski S.A. в доларах США.

Нижче наведені сукупні суми, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом 2021 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Основний управлінський персонал
Суми, надані пов'язаним сторонам за рік	-	-	946
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за рік	-	-	(1 196)

ГРУПА КРЕДОБАНК

Примітки до консолідованої фінансової звітності – 31 грудня 2021 року

36 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Станом на 31 грудня 2020 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Основний управлінський персонал
Кореспондентські рахунки в інших банках (відсоткова ставка: 0%)	123 787	-	-
Гарантійні депозити	13 994	-	-
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам	-	-	1 226
Резерв під очікувані кредитні збитки за кредитами та авансами клієнтам	-	-	(27)
Інші активи	4 152	-	2
Кореспондентські рахунки та депозити «ковернайт» інших банків (відсоткова ставка: 0%)	91 210	-	-
Кошти клієнтів (відсоткова ставка для депозитів: 0,5-11,5%, для поточних рахунків: 0-4%)	-	29 402	25 380
Кошти інших фінансових організацій (відсоткова ставка: 0%)	-	212 559	-
Інші зобов'язання	67	505	12 060

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 2020 рік:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Основний управлінський персонал
Процентні доходи	-	-	94
Процентні витрати	(10 512)	(3 485)	(2 397)
Інші доходи	-	-	1
Витрати на формування резервів за кредитними збитками	-	-	(10)
Доходи за виплатами та комісійними	1	147	137
Витрати за виплатами та комісійними	(598)	-	(2)
Інші витрати	(877)	(1 186)	-

Нижче наведені інші права та зобов'язання на 31 грудня 2020 року за операціями з пов'язаними сторонами:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Основний управлінський персонал
Зобов'язання з кредитування, що отримані	2 184 779	-	-
Інші надані зобов'язання	17 976	-	1 010
Інші права отримані	14 178	-	-
Отримана застава	3 821	-	2 342

Зобов'язання з кредитування, що отримані стосувались невикористаних коштів за кредитною лінією, отриманою від РКО Bank Polski S.A. в доларах США.

Нижче наведені сукупні суми, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом 2020 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Материнська компанія	Компанії під спільним контролем	Основний управлінський персонал
Суми, надані пов'язаним сторонам за рік	-	-	2 236
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за рік	-	-	(1 268)

36 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведені суми винагороди основного управлінського персоналу:

У тисячах гривень	2021 рік	31 грудня 2021 року	2020 рік	31 грудня 2020 року
	Витрати	Нараховане зобов'язання	Витрати	Нараховане зобов'язання
<i>Короткострокові виплати:</i>				
- Заробітна плата	30 737	1 140	36 101	1 290
- Преміальні виплати	54	-	45	-
- Компенсації при звільненні	-	-	10	-
Нарахування єдиного соціального внеску	1 961	131	1 714	115
<i>Інші довгострокові виплати:</i>				
- Преміальні виплати	-	20 651	-	10 651
Всього	32 752	21 922	37 870	12 056

Короткострокові виплати належать до сплати у повному обсязі протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду, в якому керівництвом були надані відповідні послуги. Інші довгострокові виплати включають виплати, щодо яких не очікується, що розрахунок буде повністю здійснений протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду, в якому керівництвом були надані відповідні послуги.

37 Події після дати балансу

22 лютого 2022 року Президент Росії Володимир Путін заявив, що Росія визнає незалежність регіонів на сході України – ДНР та ЛНР. Це привело до першого пакету економічних санкцій зі сторони світової спільноти.

24 лютого 2022 року приблизно о 03:00 UTC (05:00 за київським часом, UTC+2) президент Росії Володимир Путін у попередньо записаній телевізійній трансляції заявив, що він віддав наказ про проведення «спеціальної військової операції» на сході України. Через хвилини ракетні удари завдали десятків міст по всій країні, включаючи столицю України Київ. Невдовзі українська прикордонна служба заявила, що її прикордонні пости з Росією та Білоруссю зазнали обстрілу. Російські війська почали вторгнення в Україну з Росії, Білорусі, Криму, сходу України. Президент України Володимир Зеленський негайно оголосив воєнний стан.

25 лютого 2022 року Президент України Володимир Зеленський віддав розпорядження про повну мобілізацію українських військових на 90 днів. Він повідомив, що всім українським чоловікам віком від 18 до 60 років заборонено виїжджати за межі країни.

Протягом перших двох тижнів російські окупанті війська зосередили наступ на напрямках Київ, Харків, Чернігів, Миколаїв, Одеса, Маріуполь, але так і не змогли захопити ці міста. Зазнавши фактичної поразки на полі бою російські окупанті війська почали знищувати інфраструктуру України включно з медичними та освітніми закладами. Світова спільнота класифікувала такі дії як воєнні злочини.

Війна в Україні привела до трагічної загибелі людей і страждань.Хоча подальші перспективи геть невизначені, економічні наслідки вже зараз дуже серйозні: кількість біженців перевищує 2,5 мільйони, крім того, мають місце масштабні руйнування ключової інфраструктури в Україні. В результаті військових дій половина українських підприємств та суб'єктів господарювання припинили тимчасово або повністю свою діяльність.

НБУ відклав ухвалення рішення щодо зміни розміру облікової ставки. В умовах широкомасштабної збройної агресії і вимушеної запровадження адміністративних обмежень ринкові монетарні інструменти, у тому числі й облікова ставка, значно не впливають на функціонування грошово-кредитного та валютного ринків. Національний банк залишається відданим режиму інфляційного таргетування.

Валютний ринок зараз працює в режимі значних обмежень, які були запроваджені в умовах воєнного стану. Уповноваженим установам фактично заборонено здійснювати торгівлю валютними цінностями, крім низки випадків. Більшість угод на міжбанківському ринку відбувається за участі Національного банку – як на купівлю, так і на продаж валюти. З початку війни курс гривні зафіксували на рівні 24 лютого 2022 року. Яким буде курс після закінчення війни – залежатиме від дуже багатьох параметрів, тому прогнозувати зараз курс неможливо. Очікується, що після нормалізації ситуації повноцінну роботу валютного ринку буде відновлено в найкоротші терміни, валютні обмеження, запроваджені у воєнний період, будуть скасовані. Як тільки запрацюють ринкові монетарні інструменти, НБУ у разі виникнення дисбалансів зможе повернутися до згладжування курсових коливань та стабілізації ситуації на ринку. Для цього НБУ має достатній запас міжнародних резервів – 27,7 мільярдів доларів США станом на 7 березня 2022 року.

8 березня 2022 року Світовий банк вирішив виділити Україні додатково 723 мільйони доларів для «виходу з надзвичайної економічної ситуації». Зокрема, Рада виконавчих директорів СБ затвердила безкоштовний пакет додаткової бюджетної підтримки для України на 489 мільйонів доларів. Сюди входить позика 350 мільйонів доларів від Міжнародного банку реконструкції та розвитку, 80 млн доларів гарантій від Нідерландів та 50 млн доларів від Швеції.

Світовий банк готове ще один пакет допомоги Україні на 3 мільярди доларів, який нададуть вже в найближчі місяці, а також додаткову підтримку сусіднім країнам, що приймають українських біженців.

Також Україна отримає грантове фінансування на 134 млн доларів. З них 100 млн доларів – від Великобританії, 22 млн доларів – від Данії та ще 12 млн – від Латвії, Литви та Ісландії. Крім того, Японія додасть до пакету підтримки 100 млн доларів паралельного фінансування.

9 березня 2022 року Виконавча рада МВФ схвалила виплату 1,4 мільярда доларів (1 005,9 мільйона SDR) в межах Інструменту швидкого фінансування (RFI), щоб допомогти Україні задоволити нагальні потреби у фінансуванні та пом'якшити економічні наслідки війни.

Збройна агресія Російської федерації та російсько-українська війна має надзвичайно значні негативні наслідки для фінансової системи та банківського сектору, масштаби яких продовжують збільшуватись. Бойовими діями та масованими артобстрілами охоплено території, на які припадало більше 50% ВВП України. Багатьом підприємствам на цих територіях довелося призупинити свою роботу. Порушені транспортно-логістичні взаємозв'язки між регіонами, значної шкоди завдано інфраструктурі, постраждало багато громадян України. Все це матиме довгострокові наслідки для економіки України та її банківського сектору.

Валютний ринок працює в режимі значних обмежень, які були запроваджені в умовах воєнного стану, а банкам фактично заборонено здійснювати торгівлю валютними цінностями, крім низки випадків. В той же час НБУ спростив вимоги до поточного роботи банків та відмовився від упровадження нових регуляторних вимог. Скасовано регулярну оцінку стійкості, відтерміновано вимоги до капіталу під ринковий ризик, не активуватимуться буфери капіталу.

Вплив війни на банківський сектор проявляється через такі складові як:

- перебої в роботі банківських відділень та банкоматів, значне пошкодження або знищенння банківської інфраструктури в районах воєнних дій;
- зниження ліквідності через відлив клієнтських коштів, що частково компенсується підтримкою з боку НБУ через інструменти рефінансування;
- скорочення кредитного портфелю через фактичне припинення нового кредитування банками (крім кредитування державними банками критично значимих в умовах воєнного стану секторів та підприємств);
- різке (не менше як на 50%) зниження операційного доходу банків (через скорочення попиту на послуги з боку клієнтів, запроваджені "кредитні канікули", обмеження валютних операцій тощо), що може мати наслідком їх операційну збитковість у середньостроковій перспективі;
- неспроможність частини позичальників обслуговувати кредити, погіршення платіжної дисципліни через припинення роботи багатьох підприємств, втрату джерел доходу фізичними особами (зокрема, біженцями), вимушенну зміну місця проживання мільйонів громадян України;
- зниження величини капіталу банків через недоотримання доходів, матеріальні втрати та втрату частини кредитного портфеля.

37 Події після дати балансу (продовження)

Непередбачуваність сценаріїв подальшого розгортання воєнних дій не дає змоги точно оцінити, яка частина клієнтів зможе повернутися до нормального обслуговування кредитів і в якому часовому горизонті. Проте навіть за оптимістичного сценарію подій втрати для банків будуть суттєвими.

З огляду на ситуацію Керівництво проводить щоденний оперативний моніторинг діяльності Групи та забезпечує швидке реагування на інциденти та зміну ситуації. Також, оцінюючи можливі сценарії розвитку подій та виходячи з територіального розташування активів Групи, Керівництво оцінює можливі втрати, як нижчі ніж в середньому по галузі та такими, що не вплинути на здатність Групи продовжувати діяльність на безперервній основі.

В частині впливу на якість кредитного портфелю Група проводить оцінку потенційних втрат. Інформація на даний момент є обмеженою та неможливо провести детальнішу оцінку. Однак, згідно наявної офіційної інформації про бойові дії на території України, частина кредитного портфелю Групи (близько 20%) знаходиться безпосередньо в регіонах в яких відбуваються активні бойові дії, або є близькими до них.

Згідно поточного стану, потенційний вплив на відрахування у резерви на очікувані збитки від кредитного ризику оцінюються на рівні близько 350 мільйонів гривень.

У зв'язку із пониженням рейтингу України Група нараховує необхідні резерви та проводить оцінку кредитного ризику у відповідності до вимог НБУ. Вплив пониження рейтингу, в оцінці банку, передбачає збільшення резервів за портфелем ОВДП в сумі близько 50 мільйонів гривень, а вплив на кредитний ризик близько 300 мільйонів гривень.

Група не прогнозує істотних втрат за іншими видами активів.

З врахуванням зазначених змін потенційний вплив на норматив адекватності регулятивного капіталу Н2 оцінюється біля 1.2%, а враховуючи поточний рівень показника 14%, такий вплив не несе загрози порушення нормативного рівня 10%. Також Керівництво не вбачає загроз порушення інших нормативів регулювання діяльності Банків.

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Акціонерам та Наглядовій Раді АТ «КРЕДОБАНК»

Звіт щодо аудиту консолідованої фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності АТ «КРЕДОБАНК» (надалі - Банк), що складається з Консолідованих звіту про фінансовий стан станом на 31 грудня 2021, Консолідованого звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, Консолідованого звіту про зміни у власному капіталі та Консолідованого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток до консолідованої фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах консолідований фінансовий стан Банку на 31 грудня 2021, його консолідований фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА).

Нашу відповіальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповіальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банку згідно з Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включно з Міжнародними стандартами з незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту консолідованої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на Примітку 37 у консолідований фінансовій звітності, в якій розкривається, що 24 лютого 2022 російська війська почали вторгнення в Україну з Росії, Білорусі, Криму, сходу України. Хоча подальші перспективи геть невизначені, економічні наслідки вже зараз дуже серйозні: кількість біженців перевищує 4 мільйони, крім того, мають місце масштабні руйнування ключової інфраструктури в Україні. Збитки, які російська армія нанесла інфраструктурі України, сягають щонайменше 200 млрд долларів США, а загальні збитки перевищили 500 млрд долларів США. В результаті військових дій половина українських підприємств та суб'єктів господарювання припинили тимчасово або повністю свою діяльність. Як зазначено в Примітці 37, ці події або умови разом із іншими питаннями, викладеними в Примітці 37, вказують, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Під час аудиту консолідованої фінансової звітності ми дійшли висновку, що використання управлінським персоналом принципу безперервної діяльності під час підготовки консолідованої фінансової звітності є доцільним. Наша оцінка припущення управлінського персоналу щодо спроможності Банку продовжувати застосовувати принцип безперервності діяльності в бухгалтерському обліку включала:

- оцінку негативних наслідків продовження військової агресії для банківського сектору України;
- аналіз сценаріїв розвитку ситуації, які визначив управлінський персонал Банку, та можливих дій у відповідь керівництва України, світової спільноти та управлінського персоналу Банку;
- аналіз можливих змін базових показників діяльності Банку в частині знецінення активів та падіння обсягів та маржинальності банківських операцій;

- аналіз достатності регулятивного капіталу та ліквідності, шляхів їх підтримання на достатньому рівні.

Ми виявили, що прогнози щодо розвитку ситуації та відповідних негативних наслідків дуже складно будувати через непередбачуваність дій керівництва Росії. В той же час припущення управлінського персоналу щодо найбільш ймовірних сценаріїв є доречними.

Наші обов'язки та обов'язки управлінського персоналу щодо безперервної діяльності описані у відповідних розділах цього звіту.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, що, на наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту консолідований фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту консолідований фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Додатково до питання, описаного в розділі «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності», ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашему звіті.

Ключове питання аудиту

Резерв під знецінення кредитів клієнтам (Примітка 8)

Оцінка розміру резерву під знецінення кредитів клієнтам є ключовою областю професійних суджень керівництва Банку. Виявлення знецінення і визначення суми очікуваного відшкодування включають певні припущення та аналіз різних факторів, в тому числі фінансовий стан позичальника, очікувані майбутні грошові потоки та справедливу вартість забезпечення.

Використання різних припущень може стати результатом різних оцінок резерву під зменшення корисності кредитів клієнтам. Беручи до уваги суттєвість залишків кредитів клієнтам, та певний рівень суб'єктивності суджень, ми визначили оцінку резерву під знецінення ключовим питанням аудиту.

Як наш аудит розглядав ключове питання аудиту

Наші аудиторські процедури включали оцінку методології, яку використовував Банк для визначення ознак знецінення та розраховуючи резерв під знецінення, тестування вхідних даних та аналіз припущень. Для резервів під знецінення кредитів з виявленими індивідуальними ознаками знецінення ми перевірили припущення, що лежать в основі виявлення знецінення і його кількісної оцінки, включаючи аналіз фінансових показників позичальників, прогнози щодо майбутніх грошових потоків і оцінки застави. Для розрахованих на колективній основі резервів під знецінення кредитів, за якими не були виявлені індивідуальні ознаки знецінення, ми проаналізували моделі Банку та перевірили доречність та точність вхідних даних, що використовуються в цих моделях.

Ми виявили, що ключові припущення, які використовуються при оцінці керівництвом розміру резервів під знецінення кредитів клієнтам, підтверджуються наявними доказами.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація, отримана на дату цього звіту аудитора – це Річний звіт керівництва (Звіт про управління). Інша інформація, яку ми очікуємо отримати після дати цього звіту аудитора – це Річна інформація емітента цінних паперів.

Наша думка щодо консолідованої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію і ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом консолідованої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і консолідованої фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення або невідповідність законодавству.

Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення або невідповідність законодавству цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Коли ми ознайомимося з Річною інформацією емітента цінних паперів, якщо ми дійдемо висновку, що вона містить суттєве викривлення, нам потрібно буде повідомити інформацію про це питання тим, кого наділено найвищими повноваженнями, та НКЦПФР.

Відповіальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за консолідовану фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповіальність за складання і достовірне подання консолідованої фінансової звітності відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповіальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова рада несе відповіальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповіальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

Нашиими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість банку продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у консолідований фінансовий звітність або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наши висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити банк припинити свою діяльність на безперервній основі.
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує консолідована фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо Наглядовій раді інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Наглядовій раді твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Наглядовій раді ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту консолідований фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»

Відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» аудитори мають надати додаткову інформацію та запевнення.

Основні відомості про аудиторську фірму

Повне найменування

ТОВ АУДИТОРСЬКА КОМПАНІЯ «КРОУ УКРАЇНА»

Місцезнаходження

04210, м. Київ, Оболонська Набережна 33

Інформація про включення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів

Номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 3681

Найменування органу, який призначив суб'єкта аудиторської діяльності на проведення обов'язкового аудиту

Суб'єкт аудиторської діяльності, який має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності

Дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності

Суб'єкт аудиторської діяльності, який має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес

Тривалість виконання аудиторського завдання

Наглядова Рада Банку

Аудиторський звіт узгоджений з додатковим звітом для аудиторського комітету.

30.09.2020 (Протокол засідання Наглядової ради №127/2020)

Ми не надавали послуги, заборонені законодавством.

2-й рік

Ключовий партнер з аудиту та суб'єкт аудиторської діяльності незалежні від Банку при проведенні аудиту.

Ми не надавали інші послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту, та послуг, що розкриті у звіті про управління або у консолідований фінансовій звітності.

МСА вимагають, щоб аудитор планував та проводив аудит таким чином, щоб отримати достатню впевненість у відсутності у консолідований фінансовій звітності суттєвих викривлень. Термін «достатня впевненість» допускає деякий ризик наявності суттєвих невідповідностей грошового характеру, які можуть залишитися невиявленими; також допускається, що аудитор не може надати абсолютної гарантії точності та повноти консолідованої фінансової звітності. Аудит включає вибіркову перевірку підтвердження чисел та пояснень, що наводяться у консолідований фінансовій звітності. Умови МСА вимагають планування аудиту таким чином, щоб забезпечити достатню ймовірність того, що помилки та невідповідності, здатні суттєво вплинути на консолідовану фінансову звітність, були виявлені. Однак, оскільки аудитор не буде проводити перевірку всіх операцій, здійснених суб'єктом господарювання протягом року, проведений аудит не може забезпечити повну впевненість у тому, що помилки та невідповідності, у тому числі випадки шахрайства, будуть виявлені.

Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки»

Відповідно до Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» емітент зобов'язаний залучити аудитора, який повинен висловити свою думку щодо інформації, а також перевірити інформацію стосовно складових частин Річного звіту керівництва (Звіту про управління).

На нашу думку звіт адекватно відображає інформацію щодо:

- опису основних характеристик систем внутрішнього контролю і управління ризиками емітента;
- переліку осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій емітента;
- обмеження прав участі та голосування акціонерів на загальних зборах емітента;

- порядку призначення та звільнення посадових осіб емітента;
- повноважень посадових осіб емітента.

Інші розділи звіту перевірені нами і не суперечать перевіреній нами консолідований фінансовій звітності та нашим знанням про Банк, отриманим під час аудиту.

Закон України «Про банки та банківську діяльність»

Відповідно до Закону України «Про банки та банківську діяльність» та вимог Національного банку України, викладених в Положенні про порядок подання банком до Національного банку України аудиторського звіту за результатами щорічної перевірки фінансової звітності, аудитор повинен подати інформацію (оцінку) стосовно:

- відповідності (достовірності відображення) даних щодо розподілу активів і зобов'язань банку за строками до погашення у файлі з показниками статистичної звітності А7Х «Дані про структуру активів та зобов'язань за строками», що складається банком для подання до Національного банку, станом на 1 січня року, наступного за звітним;
- дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами НБУ з питань внутрішнього контролю;
- дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами НБУ з питань внутрішнього аудиту;
- дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами НБУ з питань визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями;
- дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами НБУ з питань визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними;
- дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами НБУ з питань достатності капіталу банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів банку,
- дотримання банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами НБУ з питань ведення бухгалтерського обліку.

Відповідальність управлінського персоналу

Управлінський персонал несе відповідальність за:

- підготовку статистичної звітності про структуру активів та зобов'язань за строками, що складається Банком для подання до НБУ;
- розробку, впровадження та підтримку системи бухгалтерського обліку у відповідності до вимог Закону України «Про банки та банківську діяльність» та положень НБУ;
- розробку, впровадження та підтримку системи внутрішнього контролю у відповідності до вимог Закону України «Про банки та банківську діяльність» та положень НБУ;
- функціонування служби внутрішнього аудиту у відповідності до вимог Закону України «Про банки та банківську діяльність» та положень НБУ;
- обчислення та формування резервів за активними банківськими операціями;
- розробку, впровадження та підтримку процедур визнання пов'язаних із Банком осіб та здійснення операцій з ними;
- забезпечення дотримання вимог НБУ щодо розміру капіталу.

Процедури та отримані результати

Розподіл активів і зобов'язань банку за строками до погашення

Оцінка відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і зобов'язань Банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та зобов'язань за строками, що складається банком для подання до НБУ, проведена шляхом вибіркового тестування залишків на рахунках щодо їх розподілу за строками до погашення.

Нами не виявлено фактів, які б свідчили про невідповідність розподілу активів і зобов'язань банку за строками до погашення у формі статистичної звітності А7Х «Дані про структуру активів та зобов'язань за строками» станом на 01.01.2022.

Внутрішній контроль

Оцінка дотримання Банком вимог щодо внутрішнього контролю проведена шляхом аналізу внутрішньої нормативної бази Банку, результатів тестів контролю та інших процедур, здійснених під час аудиту фінансової звітності, які стосуються внутрішнього контролю.

Нами не виявлено фактів, які б свідчили про невідповідність системи внутрішнього контролю Банку вимогам НБУ.

Внутрішній аудит

Оцінка дотримання Банком вимог щодо внутрішнього аудиту проведена шляхом аналізу внутрішньої нормативної бази Банку та огляду роботи служби внутрішнього аудиту в звітному періоді.

Нами не виявлено фактів, які б свідчили про невідповідність функціонування внутрішнього аудиту Банку вимогам НБУ.

Визначення розміру кредитного ризику

Оцінка визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями проведена шляхом вибіркового тестування фінансових активів Банку, здійсненого під час аудиту фінансової звітності.

Нами не виявлено суттєвих відхилень під час визначення Банком розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями станом на 31.12.2021.

Пов'язані із банком особи та здійснення операцій з ними

Оцінка визнання пов'язаних із Банком осіб та здійснення операцій з ними проведена шляхом аналізу внутрішньої нормативної бази Банку, вибіркового оцінювання контрагентів Банку на пов'язаність, здійснених під час аудиту фінансової звітності, вибіркового оцінювання розміру операцій із пов'язаними особами, аналізу дотримання встановлених нормативів.

Нами не виявлено фактів, які б свідчили про неналежне визнання пов'язаних із Банком осіб та здійснення операцій з ними, або порушення нормативів щодо операцій з пов'язаними особами.

Достатність капіталу банку

Оцінка достатності капіталу Банку проведена шляхом перевірки дотримання Банком нормативних вимог, встановлених законодавством та вимогами НБУ.

Станом на 31.12.2021 статутний капітал Банку складав 2 248 969 тис. грн. (Примітка 21), що відповідає розміру, встановленого Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженою Постановою НБУ №368.

Станом на 31.12.2021 регулятивний капітал Банку складав 3 242 069 тис. грн. (Примітка 32), що відповідає розміру, встановленому Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженою Постановою НБУ №368.

Протягом 2021 року Банк дотримувався всіх нормативів, встановлених Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні.

Бухгалтерський облік

Оцінка ведення бухгалтерського обліку проведена шляхом аналізу внутрішньої нормативної бази Банку, результатів процедур, здійснених під час аудиту фінансової звітності, які стосуються бухгалтерського обліку.

Нами не виявлено фактів, які б свідчили про невідповідність системи бухгалтерського обліку Банку вимогам НБУ та МСФЗ.

Обмеження на використання та поширення

Цей звіт призначено для інформування та використання керівництвом Банку та Національним банком України та не може бути використаний будь-якою іншою стороною. При ознайомленні з цим звітом необхідно враховувати обмежений, як зазначено вище, характер процедур з оцінки питань, пов'язаних з діяльністю Банку, організацією системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю. Крім того,

потрібно враховувати, що критерії оцінки нами питань, пов'язаних з діяльністю Банку, організацією системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю, можуть відрізнятись від критеріїв, що застосовуються Національним банком України.

Вимоги до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

Відповідно до Вимог до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку аудитори мають надати додаткову інформацію та запевнення.

Відомості про аудиторську фірму

Ідентифікаційний код юридичної особи	33833362
Вебсторінка/вебсайт суб'єкта аудиторської діяльності	www.crowe.com.ua
Дата та номер договору на проведення аудиту	№20/985-F від 29.10.2020
Дата початку та дата закінчення проведення аудиту	22.11.2021 – 29.03.2022

Відомості про суб'єкт господарювання

Повне найменування	АТ «КРЕДОБАНК»
Інформація про кінцевого бенефіціарного власника (у разі наявності) та структуру власності	На нашу думку інформація про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності адекватно розкрита на сайті Банку https://kredobank.com.ua/
Чи є суб'єкт господарювання контролером/учасником небанківської фінансової групи	ні
Чи є суб'єкт господарювання підприємством, що становить суспільний інтерес	так
Материнська компанія	PKO Bank Polski S.A. (Польща)
Дочірня компанія	ТОВ «КРЕДОЛІЗИНГ» (Україна)
Підсумки перевірки фінансово-господарської діяльності за результатами фінансового року, підготовлені ревізійною комісією	Ревізійна комісія не передбачена Статутом Банку

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Віталій Гавриш.

За і від імені ТОВ АК «КРОУ УКРАЇНА»

Партнер /
Директор з аудиту

№100594 в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності

Віталій Гавриш

м. Київ, Україна

29 березня 2022

